

**Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo**

Nika Stefanišin

Socialna vključenost in življenje mladih na Kočevskem

Magistrsko delo

Kočevje, 2019

Univerza v Ljubljani
Fakulteta z socialno delo

Nika Stefanišin

Socialna vključenost in življenje mladih na Kočevskem

Magistrsko delo

Študijski program: Socialno delo

Mentorica: Doc. dr. Liljana Rihter

Kočevje, 2019

ZAHVALA

Hvala ljuba starša za vajino potrpežljivost in nedvomno vero vame.

Hvala Vam, doc. dr. Liljana Rihter, za čas – tudi ob praznikih, nenehno podporo, jasne nasvete in moč pri ustvarjanju magistrskega dela.

Hvala prijatelji in znanci, ker ste si vzeli svoj čas in s svojimi odgovori soustvarjali zadnjo pot do zaključka moje študijske poti. Brez vas, bi bilo to delo brez duše.

Nejc, hvala, da sem s tabo lahko delila vsak smeh, vse solze, vzpone in padce, majhne in velike napredke tega dela. Hvala, ker si.

Maybe at this stage in my career, it's from the younger generation that I have most to learn.

Diana Rigg

PODATKI O MAGISTRSKEM DELU

Ime in priimek: Nika Stefanišin

Naslov: Socialna vključenost in življenje mladih na Kočevskem

Mentorica: Doc. dr. Liljana Rihter

Kraj: Kočevje

Leto: 2018

Število strani: 150

Število preglednic: 4

Število prilog: 4

Število slik: 0

POVZETEK

Z magistrskim delom sem želela dobiti vpogled v socialno vključenost in življenje mladih na Kočevskem. Občina Kočevje se je po predlogu lokalnega programa za mladino za občino Kočevje, ki je bil sprejet lani aprila, bolj vključila v razvoj aktivnosti za mlade. S pridobitvijo mnenj mladih, njihovimi pričakovanji in predlogi sem želela spoznati ali so ideje, zapisane v programu, ostale le na papirju, ali pa so tematike zaposlovanja mladih, stanovanjska problematika, prosti čas, participacija, odpiranje prostora za mlade podjetnike dobile večjo pozornost in kaj se dogaja za izboljšanje teh področij. Pomembno je tudi vedeti, ali so te aktivnosti za mlade ustvarjene »od zgoraj«, ali so dejansko mladi tisti, ki »od spodaj« soustvarjajo svet, v katerem živijo. Želela sem izvedeti, kakšno bi moralo biti Kočevje kot idealni kraj za mlade.

Magistrsko delo je sestavljeno iz teoretičnega in raziskovalnega dela. V prvem delu predstavim mladost, prehode v odraslost, ki dandanes niso varni in predvidljivi. Dotaknem se pomembnosti medosebnih odnosov in vrednot mladih. Opišem tudi položaj mladih v Sloveniji in občini Kočevje, ki ga podkrepim z različnimi statističnimi podatki. Podrobno opišem razpoložljivo infrastrukturo na Kočevskem in možnosti mladinskega organiziranja ter društev za mlade.

V raziskovalnem delu predstavim problem in nanj vezana raziskovalna vprašanja in opišem uporabljeno metodologijo. Za omenjeno raziskavo sem uporabila kvalitativno analizo intervjujev, ki sem jih opravila s 15 mladimi osebami iz različnih starostnih skupin, v katerih imajo mladi različne potrebe, želje in pogled na omenjeno tematiko. Na podlagi rezultatov sem prišla do sklepov, da je vzpostavljanje dobrega odnosa za mlade zelo pomembno in da si želijo spoštovanja, zaupanja in možnost razvoja sebe in učenja o sebi. Med najpomembnejšimi akterji, s katerimi vzpostavljajo odnose, so družina in prijatelji, poleg ostalih vsakodnevnih stikov. Poleg spletnih omrežij, je mladim osebna komunikacija najljubši način vzpostavljanja in vzdrževanja stikov. Mladi največ obiskujejo koncerte in športne prireditve, a je koncertov za njih premalo. Mladi na Kočevskem so minimalno vključeni v mladinske organizacije. Programi šolanja so v povezavi s službami ustrezni, a si mladi želijo več srednješolskih programov, vzpostavitev terciarnega izobraževanja ter izobraževanja za odrasle. Mladi potrebujejo več informiranja na področju neformalnega izobraževanja. V povezavi z izobraževanjem so na voljo tudi ustrezne službe. Problem se pojavi, ker ponujena delovna mesta niso v skladu z vrsto izobrazbe, ki so jo pridobili mladi. Mladi si želijo več podjetij ali širjenje starih in možnost pridobivanja delovnih izkušenj. Na področju podjetništva so mnenja, da bi denarna spodbuda pripomogla k večjemu pogumu mladih za odpiranje svojega podjetja. Poznajo Podjetniški inkubator Kočevje, ki nudi pomoč in spodbuja podjetništvo na Kočevskem. Mladim je način informiranja zadovoljiv, želijo si le več spletnih in doslednih informacij, zbranim na enem mestu. Za večjo participacijo mladih izpostavljajo, da bi organizirali okrogle mize, srečanje z županom in predvsem osveščanje in aktiviranje mladih za njihovo vključenost.

Stanovanja niso dostopna mladim, večina jih živi pri starših. Podajajo predlog za subvencijo najema ali nakupa stanovanja mladim do 30. leta. Na področju zdravja mladi potrebujejo več informiranja, čutijo potrebo po stalnem psihologu, ginekologu, okulistu in dermatologu. Mladi si predstavljajo idealno Kočevje s prostorom za mlade, kjer bi se družili, predvsem ob vikendih. Lahko gre za večnamensko dvorano ali prostor, kjer bi se lahko učili, imeli možnost uporabe računalnikov in literature, kjer bi se izvajale delavnice in kjer bi imeli svoj prostor za preživljanje prostega časa. Mladi si želijo še več koncertov, več možnosti za zaposlitev in mogoče enkrat avtocesto.

Na podlagi rezultatov raziskave in sklepov sem oblikovala predloge, ki so lahko koristni kot ideje ali pobude lokalnim odločevalcem in so hkrati učinkoviti za nadaljevanje dela z mladimi in za mlade ter v pomoč za celostno ureditev področja mladine na Kočevskem.

Ključne besede: socialna vključenost, medosebni odnosi, Kočevje kot idealno mesto, prosti čas, mladinsko organiziranje

Thesis title: Social inclusion and the life of youth in Kočevje

ABSTRACT

My master thesis is dedicated to an insight of the social inclusion and life of young people in Kočevje. Following the proposal of the local youth program for the municipality of Kočevje, which was adopted last April, the municipality of Kočevje was more involved in the development of activities for young people. By gaining opinions from young people, their expectations and suggestions, I wanted to know if the ideas written in the program were left only on paper or whether the topics of youth employment, housing, leisure, participation, and the opening up of space for young entrepreneurs actually gained greater attention and what is actually going on to improve these areas. It is also important to know whether these activities for young people are created "top-down", or are actually young people who co-create the world in which they live. I wanted to know how Kočevje would look like as an ideal place for young people.

The master's thesis is consisted of theoretical and research work. In the first part I present youth as it is, its' transitions to adulthood which are not safe nor predictable nowadays. I draw attention to the importance of interpersonal relationships and the values of young people. I also describe the situation of young people in Slovenia and the municipality of Kočevje, which I prove with various statistics. I also describe the available infrastructure in Kočevje in detail and the possibilities of youth organization.

In the research work, I present the problem and its' related research questions. I also describe the methodology I used. For this research, I used a qualitative analysis of interviews with 15 young people from different age groups. I decided for the age groups because I think that young people in different periods of life have different needs, desires and a look at the mentioned topic.

Based on the results, I came to the conclusion that establishing a good relationship for young people is very important to them and that they mostly want respect, trust and the possibility of developing and learning about themselves. Among the most important family and friends relationship, young people feel importance in relationship made during other daily contacts. In addition to online networks young prefer personal communication to establish and maintain contacts. Young people mostly attend concerts and sporting events but they need more. Young people in Kočevje are minimally involved in youth organizations. Schooling programs are appropriate in line with the jobs needed, but young people want more secondary school programs and the establishment of tertiary education and adult one. Youth need more information in the field of non-formal education.

The problem occurs when there is no link between the job offered and the type of education. Young people want more employment opportunities and the possibility of gaining work experience. In the field of entrepreneurship, they believe that the money stimulus would help to increase the young people's courage to open their business. They know the Podjetniški inkubator Kočevje, which provides assistance and encourages entrepreneurship in Kočevje. The young think that the way of information is satisfactory, they only want more online and consistent information gathered in one place. In order to increase the participation of young people, they point out that they would like round tables to be organized, they would want to meet with the mayor and, above all, raise awareness and activate young people for their involvement. Dwellings are not accessible to young people, most of them still live with their parents. They submit a proposal for a subsidy for renting or buying a dwelling for young people up to 30 years of age. In the field of health, young people need more information and they feel the need for a permanent psychologist, gynaecologist, eye surgeon and dermatologist. Young people imagine the ideal Kočevje with a place for young people, where they would socialize, especially where on the weekends. It could be a multipurpose hall and a place where young people could also learn, have the opportunity to use computers and literature, where workshops would be held and where they would have a place to spend their free time. Young people want even more concerts, more opportunities for employment, and perhaps a single highway.

Based on the results of the research and the conclusions, I have put forward proposals that can be useful as ideas or initiatives to local decision makers and are also effective in continuing work with young people and youth and helping to integrate the youth field in Kočevje.

Keywords: social inclusion, interpersonal relations, Kočevje as an ideal place, free time, youth organization

KAZALO

1. TEORETIČNI UVOD.....	1
1.1. Mladost	1
1.2. Medosebni odnosi	3
1.2.1. Vpliv socialnih omrežij na medosebne odnose mladih	4
1.3. Socialna vključenost mladih	5
1.4. Vrednote mladih	6
1.5. Prosti čas mladih	8
1.6. Subkulture mladih	10
1.7. Mladi v Sloveniji.....	11
1.7.1. Izobraževanje mladih	11
1.7.2. Zaposlovanje mladih	13
1.7.3. Podjetništvo mladih	15
1.7.4. Participacija mladih	16
1.7.5. Stanovanjske razmere in mladi	17
1.7.6. Zdravje in mladi	19
1.8. Mladi na Kočevskem.....	19
1.8.1. Statistika na področju mladine na Kočevskem	19
1.8.2. Razpoložljiva infrastruktura na Kočevskem.....	20
1.8.2.1. Izobraževanje na Kočevskem	20
1.8.2.2. Zdravje na Kočevskem.....	21
1.8.2.3. Podjetniški inkubator Kočevje.....	22
1.8.3. Lokalni program za mladino Občine Kočevje	23
1.8.4. Mladinska dejavnost na Kočevskem	25
2. PROBLEM.....	27
3. METODOLOGIJA.....	29
3.1. Vrsta raziskave, model raziskave in spremenljivke	29
3.2. Merski instrumenti in viri podatkov	29
3.3. Populacija in vzorčenje.....	30
3.4. Zbiranje podatkov	30
3.5. Obdelava in analiza podatkov.....	31
4. REZULTATI	33
5. RAZPRAVA.....	48
6. SKLEPI	61
7. PREDLOGI.....	66
8. VIRI IN LITERATURA	68
9. PRILOGE.....	71
Priloga 1: VPRAŠALNIK	71
Priloga 2: Transkripti intervjujev.....	71
Priloga 3: ODPRTO KODIRANJE	87
Priloga 4: OSNO KODIRANJE	134

KAZALO TABEL

Tabela 3.1.: Primer odprto kodiranje	31
Tabela 9.1.: Odprto kodiranje: Starostna skupina 15–19 let.....	87
Tabela 9.2.: Odprto kodiranje: Starostna skupina 20–24 let.....	100
Tabela 9.3.: Odprto kodiranje: Starostna skupina 25–29 let.....	115

1. TEORETIČNI UVOD

1.1. Mladost

Da bi razumeli mlade in mladost kot tako, je potrebno razumeti kompleksen proces oblikovanja osebe, ki se začne v vzgoji in primarni socializaciji ter nadaljuje tekom izobraževanja, kjer posameznik postane odgovorna in avtonomna osebnost. Cilj mladega je v najosnovnejšem smislu preiti v terciarno socializacijo, kjer se mladi popolnoma osamosvoji in poistoveti s svojo poklicno identiteto. Žal pa je danes znano, da je proces prehoda v odraslo, čustveno in ekonomsko neodvisno osebo oviran in kompleksen.

Ravno tako tudi Ule (2008, str. 12) opisuje, da smo v zadnjem desetletju priče velikih sprememb, pri čemer je vstop v odraslost danes drugačen, kot je bil v preteklosti, ter potrjuje, da se izobraževanje in ekonomska odvisnost od staršev podaljšuje, zaradi česar se karierna pot in obdobje starševstva začneja pozneje v dvajsetih ali celo tridesetih letih življenja.

Kje se torej mladostništvo zares začne in kje se konča, je razprava med različnimi avtorji kot tudi mladimi sami. Splošno prepričanje velja, da si mlad, ko nisi več otrok, a še nisi odrasel. Torej prehod od enega k drugemu. Zupančič (2004) pojasnjuje mladostništvo kot razvojno obdobje, ki traja od konca otroštva do začetka zgodnje odraslosti, kar označuje obdobje med 12. in 24. letom starosti. V tem obdobju naj bi torej oseba postopno dozorevala v odraslega človeka, tako duševno kot tudi socialno (Vičič, 2002). Sicer je pregled starostnih mej po drugih evropskih državah različen, a statistični urad Republike Slovenije uradno opredeljuje mladost kot obdobje med 15. in 29. letom starosti (Vertot, 2009, str. 11).

Poleg prehoda od otroštva k odraslosti so za mladost značilni še naslednji prehodi:

- prehod od fluidne zavesti mladega o sebi k zgrajeni podobi in svojem položaju v družbi (lastna identiteta),
- prehod od socialnih vlog otroka in mladostnika h celostnim in kompleksnim socialnim vlogam odraslega,
- prehod od šolskih in izvenšolskih dejavnosti k trgu dela in zaposlitve,
- prehod od ekonomske odvisnosti k ekonomski neodvisnosti,
- prehod od prejemanja znanja k uporabi znanja,
- prehod od pravno in politične nekompetentne osebe k politični in pravno odgovorni osebi (Ule in Miheljak, 1995, str. 16).

Prehod iz mladosti v odraslost je odvisen od družbe, v kateri posameznik živi. Za poglobljeno razumevanje mladih v Sloveniji nam je lahko v pomoč pet osnovnih modelov prehodov v odraslost, kot jih razlagajo Walter in sodelavci (2009; v Lavrič idr. 2011, str. 64):

- Liberalni prehodni model temelji na individualni odgovornosti posameznika. Cilj mladega človeka je, da se hitro in uspešno vključi na trg dela. Posledica nedoseženega cilja je možnost izključenosti posameznika, namreč široka zaposlitvena možnost na eni strani pomeni visoko stopnjo tveganja brezposelnosti na drugi strani.
- Univerzalistični prehodni model temelji na obsežnem izobraževalnem sistemu, ki združuje splošno ter poklicno izobraževanje. Ta model je bolj značilen za nordijske države. Pozitivni aspekt tega modela je izobraževalni dohodek, ki ga prejme polnoletni posameznik, če se izobražuje. Pri omenjenemu modelu imajo mladi zagotovljeno individualno motivacijo, saj jim je omogočen sorazmerno širok izbor delovnih mest.
- Subprotektivni model temelji na slabi povezavi med izobraževanjem in trgom dela. Zaradi omenjene ovire, posameznik težko in pozno pride do zaposlitve, prehod v odraslost je tako negotov in lahko traja do sredine tridesetih let. Ta model je značilnejši za sredozemske države. Mladi ostanejo odvisni od podpore družin, kar vodi v sorazmerno nizek družbeni status.
- K zaposlitvi usmerjen model vključuje visoko standardiziran sistem poklicnega izobraževanja, kjer je posameznik že zgodaj usmerjen na raznolike izobraževalno-poklicne poti. Takšen model je značilen za Avstrijo, Nemčijo in Francijo. Mladi se za svoj poklicni in socialni položaj uspešno socializirajo predvsem s praktičnim poklicnim usposabljanjem, ki ga slednji model spodbuja in mlade usmerja v delavnost.
- Zadnji model – modeli postsocialističnih držav se med seboj razlikujejo, hitro spreminjajo in ravno zaradi omenjenega, ni mogoče opredeliti enotnega prepoznavnega modela prehoda v odraslost.

Da bi lahko vrednotili prehod iz otroštva v odraslost, lahko uporabljamo različna merila, med katerimi Ule in Kuhar (2003) v Lavrič idr. (2011, str. 71) poudarjata kot štiri ključne prehode:

- stabilno redno zaposlitev,

- odselitev iz izvorne družine,
- stabilno partnerstvo,
- starševstvo.

Jasne opredelitve mladosti torej ni oziroma definicija le-te ni enovita in enoznačna, saj gre za prehodnost in vmesnost nestabilnega življenjskega obdobja (Vertot, 2009, str. 10).

1.2. Medosebni odnosi

V obdobju mladostništva oziroma adolescence ne smemo prezreti pomembnosti odnosov. Medosebni odnosi so za razvoj človekove osebnosti v socialnem, čustvenem in intelektualnem smislu zelo pomembni. Na podlagi odnosov si namreč ustvarjamo identiteto in si na osnovi odziva ljudi okoli nas razvijemo jasno predstavo o sebi (Lamovec, 1993, str. 9).

Ule (2009, str. 316–317) razloži, da so medosebni odnosi tisti, ki obstajajo med dvema ali več posamezniki, za katere je običajno značilna močna ter raznolika solidarnost, ki traja dlje časa in vsebuje zaporedje vedenjskih interakcij, ki imajo značaj izmenjave gest, besed ter gibov. Prisotni so sicer tudi odnosi brez neposrednih interakcij med osebama, ki sta ločeni ena od druge. V posameznih interakcijah je prisoten določen fokus, a ko se le-ta izčrpa ali postane nepomemben, se interakcije končajo. Odnosi imajo običajno več fokusov, zato je zanje značilno, da so socialne strukture razmeroma trajne.

Pojem »odnos« že Kristanič in Ostrman (1999, str. 48) opisujeta kot socialno vključevanje z določenimi osebami za določeno obdobje. Ljudje naj bi potrebovali drug drugega. Medosebni odnosi so namreč osrednji del človekove eksistence. V medsebojni povezanosti oseb so vsebovane različne odnosne veščine. Pomembno je zavedanje, da še zdaleč ni dovolj, če si odnosa želimo, temveč ga moramo negovati, da le-ta ne preide v navado ali celo huje, v izkoriščanje (Zalokar Divjak, 2008, str. 45).

Odnose vzpostavljamo, gradimo in ohranjamo na najrazličnejše načine z raznolikimi akterji. Ob poplavi socialnih medijev in družabnih platform se mladim ponuja dostopnejši način ohranjanja medosebnih odnosov kot še dvajset let nazaj. Osebni stik, ki so ga imeli še naši starši, so danes zamenjali različni spletni portali. Mrgole (2003) sprašuje, ali smo ljudje

soočeni z več svetovi in ali so socialna omrežja koristna ali ne, so dobra ali slaba. Res je, da preko družabnih omrežij naše odnose ne le vzpostavljamo, temveč tudi ohranjamo in rešujemo. Vprašanje ostaja, koliko so ti odnosi realni. Razumevanje sodobne mladine tako postaja kompleksnejše.

1.2.1. Vpliv socialnih omrežij na medosebne odnose mladih

Opažam, da vse več ljudi, ne le mladih, uporablja različne tehnologije za ohranjanje socialnih interakcij. Veliko osebnih stikov je nadomeščenih z virtualnimi stiki, te pa vzdržujejo s pomočjo sodobne tehnologije in družbenih omrežij.

Način komuniciranja preko spletnih socialnih omrežij se širi iz dneva v dan. Internet igra pglavitno vlogo, saj omogoča enostavno priključitev na najrazličnejše družbene platforme in tako vpliva na medosebne odnose in način interakcije. Internet naj bi namreč skrajšal čas, ki ga mladi preživijo iz oči v oči z nekom. Ta perspektiva je dobila močno kritiko. Nekateri raziskovalci trdijo, da je mogoče spletne interakcije dopolniti ali celo nadomestiti z realnim svetom (Ellison, Steinfiels Lampe, 2007). Tudi Vehovar (2007, str. 197), ki povzema ugotovitve Hlebec in Kogovšek (2006), zapiše, da je internet namenjen posamezniku kot nekakšno dopolnilo osebnemu komuniciranju. Internet sam po sebi torej ne slabi medosebnih odnosov, temveč predstavlja le dodatni način komuniciranja – omogoča usklajevanje aktivnosti, ki se dogajajo na internetu in dejavnosti, ki se dogajajo v realnem svetu. Omenim naj še ugotovitev Vehovarja (2007), ki pravi, da se uporabniki interneta po socialno oporo pogosteje obračajo k prijateljem kot sorodnikom in sosedom. Člani njihovih omrežij so geografsko namreč bolj oddaljeni in ljudje, ki uporabljajo internet, imajo nekoliko večja socialne mreže kot tisti, ki ga ne uporabljajo. Družabna omrežja so lahko v pomoč posameznikom, ki imajo težave pri vzpostavljanju medosebnih odnosov (Ellison, Steinfiels in Lampe, 2007).

Pri raziskavah o socialnih učinkih uporabe spleta ločimo dve strani. Na eni strani so ljudje, ki internet vidijo v pozitivni luči in so mnenja, da le-ta pozitivno učinkuje na socialno angažiranost mladih. Gre za avtorje, ki so mnenja, da splet izboljšuje medosebne odnose, saj posameznike osvobaja omejitev geografskih ločnic, stigem zaradi bolezni ali drugih osebnostnih lastnosti. Spet drugi, ki splet ocenjujejo z negativnimi očmi, trdijo, da uporaba interneta povzroča negativne posledice. Splet naj bi povzročal socialno izolacijo in

zmanjševal število vsakdanjih socialnih odnosov. Komuniciranje skozi nadomestne medije, naj bi izpuščalo »bogastvo«, ki ga ponujajo odnosi v živo (Cerar, 2007).

1.3. Socialna vključenost mladih

Socialna vključenost predstavlja za vse posameznike in družbene skupine enak dostop do pravic, priložnosti in virov za omogočanje kakovostnega življenja v družbi. Zatorej je vključenost mladih s tega vidika še kako pomembna. Socialna izključenosti in vključenost pa sta v današnji družbi aktualni temi, ki se kot termina uporabljata v različnih strokah. Nič ni torej neobičajnega, da je socialna izključenost tista, ki prestavlja pomembno izhodišče za načrtovanje mladinske politike (Mesojedec, Pucelj Lukan, Milenkovič Kikelj, Mrak Merhar in Grbec, 2013, str. 5).

»Medsebojne ujemanje povečanih tveganj in negotovosti v prehodih mladih v odraslost povzroča, da to obdobje postaja ključno za politike, ki se ukvarjajo s socialno vključenostjo: izobraževalne politike, politike zaposlovanja, stanovanjske politike, družinske politike. Hkrati pa prav politike in ustanove za mlade spregledujejo in zanemarjajo ključne spremembe v prehodih in se zato izpostavljajo tveganju, da zgrešijo potrebe in težave mladih na prehodu v odraslost« (Ule, 2008, str. 246).

Prav tako Ule (2008, str. 248) poudarja, da moramo mlade razumeti kot izvedence za ravnanje, torej kot eksperte iz izkušenj, kot to poimenujemo v stroki socialnega dela, za ravnanje z negotovostjo in življenje z njo. Splošno načelo socialne vključenosti, kot nadaljuje avtorica, mora priznati subjektivne izkušnje mladih, učne navade in strategije soočanja, ki so jih oblikovali, zahteve po udejstvovanju glede varne in stabilne zaposlitve ter življenjskih stilov tudi tedaj, ko se le-ti odmikajo od norme.

Celovito in načrtno urejanje položaja mladih v lokalni skupnosti je izredno pomembno, saj le s kontinuiranim, načrtnim delom oziroma posvečanjem z mladimi lahko ta lokalna skupnost zagotovi prijaznejše okolje. Prijazno okolje pa je osnova za izboljšanje položaja v družbi, kar pa posledično vodi v zagotavljanje trajnostnega družbenega razvoja (Bakovnik idr., 2012, str. 282). Mladinske organizacije in organizacije za mlade imajo tako pomembno vlogo pri socialnem vključevanju mladih. Problem nastane, ker veliko mladostnikov v organizirane oblike združevanja mladih ni vključeno.

1.4. Vrednote mladih

Življenjski cilji, ideali in vrednote so elementi, ki imajo v osebostnem razvoju človeka pomembno vlogo. Vrednote pa so tiste, ki se pojavljajo že v otroštvu in primarni socializaciji, medtem ko se utrdijo in uveljavijo v obdobju mladostništva. Le-te se načeloma izgrajujejo in oblikujejo skozi celotno življenje v tolikšni fazi, kolikor se vzporedno nadgrajuje in dopolnjuje naša identiteta. Vrednote nam pomenijo merilo, ki nam pomaga ovrednotiti oziroma oceniti tako ravnanje drugih kot svoje ter pripomorejo k dolgoročnemu načrtovanju naše življenjske poti (Musek, 1995, str. 28).

Enotne definicije, kaj je vrednota, ni, vendar nam je najbližje opis Ule (1997, str. 118), ki pravi, da z vrednotami opisujemo ideje ali situacije, ki predstavljajo nekaj zaželenega, nekaj, za kar se je potrebno zavzemati. Vrednote nam predstavljajo cilje, za katere se je v življenju vredno boriti, se za njih zavzemati, k njim strmeti in jih visoko cenimo. Bolj natančno pa vrednote usmerjajo naše delovanje, doživljanje in mišljenje na način, da nam »odsvetujejo«, »priporočajo« in »narekujejo«, kaj si želeči, si misliti ter kako delovati, izbirati in se odločati (Ule, 2008, str. 177).

Ule (1996a, str. 23) opaza iz slovenskih mladinskih študij, da se je splošna značilnost populacije mladih preusmerila iz ukvarjanja z družbo v ukvarjanje s samim sabo. Vse to se kaže v premiku od globalnih, ideoloških ter celostno zgrajenih vrednotnih sistemov k posameznim, navidezno fragmentarnim in konkretnim vrednotam, med katerimi prevladuje povečana občutljivost za medosebne odnose in kakovost vsakdanjega življenja (Ule, 1996b, str. 241). Tudi Miheljak in Ule (2002) ugotavljata, da vrednote mladih postajajo vse bolj subjektivne, kjer je v ospredju pomembnost pravice do individualnosti, saj mladi najbolj cenijo osebne potrebe. Tradicionalne vrednote vse bolj izginjajo, zato se odpira prostor za uveljavljanje nove, individualne etike vsakdanjega življenja, kjer se dogaja premik v samem značaju vrednot (Šaponja, 2006).

Kljub omenjenemu premiku pa so kot najpomembnejše vrednote slovenske mladine, še 20 let nazaj, veljale zdravje, resnično prijateljstvo, družinsko življenje, širše vrednote v globalu pa tudi mir na svetu, varovanje narave, varnost naroda, uspeh v šoli in liberalne vrednote (Ule, 1996b, str. 243).

Lavrič in drugi (2011, str. 397) so z raziskavo Mladina 2010 ugotovili, da politika in vera kot vrednoti pri mladih upadata. Mladi, predvsem študenti, večji pomen pripisujejo stabilnim socialnim vezem med prijatelji in družino. Slednje kaže na pomembnost varnosti v njihovem življenju. Ni pa zanemariti težnje po svobodi, kar v slovenski prostor umešča zahodni liberalizem in individualizem. Fištravec (2005, str. 70; v Lavrič idr., 2011, str. 397) ugotavlja kot tri izstopajoče usmeritve individualizem (neodvisnost in imeti zanesljivega partnerja), konvencionalnost (urejeno družinsko življenje, spoštovanje avtoritete države, varnost in kariera) in humanizem (strpnost, ustvarjalnost, ekologija).

V primerjavi z raziskavo Mladina 2000, tudi pri Mladina 2010, zdravje kot vrednota ostaja na prvem mestu, temu sledijo resnično prijateljstvo, družinsko življenje in svoboda delovanja in mišljenja. Ule in Kuhar (2003, str. 35; v Lavrič idr., 2011, str. 398) prve tri vrednote umeščata v tradicionalizem in zasebnost, medtem ko je vrednota svobode delovanja in mišljenja povezana z idealistično predstavo o svetu in življenju ter tako spada med ekspresivne vrednote.

Študentsko življenje je označeno kot posebno obdobje v posameznikovem življenju. Visokošolski študij je zanesljiva pot do višjih socialnih statusov ter boljših zaposlitev, a hkrati je tudi življenjska šola, ki pomaga izoblikovati končni vrednotni sistem izobraženih mladih, artikulirano politično pripadnost, večjo življenjsko širino in strpnejši odnos do sveta. S širjenjem visokošolske izobrazbe na vse več mladih so se razširjali prostori za samostojnejšo oblikovanje vrednotnega prostora med mladimi. Relativiziranje javno razglašanih vrednot, dvom o njih in iskanje novih vrednot je zato najbolj produktivna vrednotno-normativna dejavnost študentov (Ule, 2008).

Toš (2016) piše o prevladovanju vrednotenja enakosti v obdobju od leta 2010 do 2016. Osrednja in prevladujoča vrednotna orientacija je zavzemanje za dohodkovno enakost. Med Slovenci naj bi prevladovalo razumevanje, da je država predvsem regulator socialnih nesorazmerij: država naj skrbi za zmanjševanje razlik med bogatimi in revnimi, zagotavljanje zdravstvene oskrbe in dostopa do delovnih mest, standard upokojencev in nadomestila za brezposelne. Vse nižje kot vrednotni kategoriji se med mladimi umeščata vera in politika. Vrednotenje vere tako dodatno prikazuje stanje in potek spreminjanja verovanja ljudi, zavezanosti verskim postulatam in udeležbi pri tovrstnih aktivnostih. Umestitev politike med najnižjimi vrednotami sovпада z zaupanjem v politike in institucije

političnega sistema. Kljub razmeram pa Slovenci v intimen krogu izražajo zadovoljstvo nad razmerami v Sloveniji in z materialnimi razmerami v družini.

»Trend upadanja pomena velikih družbenih tem (npr. politika) in hkraten porast tem zasebnosti (npr. zdravje, družina, prijatelji) se pri slovenskih mladih nadaljujeta. Mladi se interesno usmerjajo na vsakdanje teme, ki se neposredno dotikajo njihovega življenja. Pri tem pa se časovno povečuje tudi poudarek na individualnosti in tekmovalnosti kot strategiji spoprijemanja z negotovimi in spreminjajočimi se družbenimi razmerami, v katerih mladi živijo« (Lavrič idr., 2011, str. 402–403).

1.5. Prosti čas mladih

Prosti čas, kjer se mladi udeležujejo prostočasnih dejavnosti, ki so pomembne za razvijanje družbenih in medosebnih odnosov, ki pozitivno pripomorejo k psihičnemu in osebemu razvoju, je danes vse bolj pomemben čas, da lahko posameznik vzdrži konflikte in tenzijo na vseh ostalih področjih svojega življenja (Lavrič idr., 2011, str. 249; Ule 2008, str. 102). Vse prostočasne dejavnosti so torej tiste, ki se dogajajo in se jih mladi udeležujejo izven izobraževalnih, službenih in/ali družinskih obveznosti. Le-te so lahko v povezavi z uporabo informacijske-komunikacijske tehnologije ali IKT, mediji, raznimi društvi, športnimi ali kulturnimi dejavnosti, humanitarnimi organizacijami ipd.

V Sloveniji mladi skoraj nič prostega časa ne posvečamo humanitarnim ali družbeno prostovoljnim dejavnostim, civilno družbenim dejavnostim ter političnim dejavnostim. Veliko več časa namenjamo uporabi novih IKT (Ule, 2008, str. 103). Različnost in pogostost prostočasnih dejavnosti pozitivno vplivata na številne vidike mladostnikovega psihosocialnega razvoja kasneje v življenju, kar pa dosežemo z udeleževanjem v čim bolj različnih dejavnostih. Seveda je preživljanje in udeleževanje v kakovostnih dejavnostih odvisno od priložnosti, ki jo imajo mladi na voljo v svojem domačem kraju oziroma lokalni skupnosti, zato je pomembno zagotavljanje podpore in priložnosti pri strukturiranem in aktivnem preživljanju prostega časa v okolju (Lavrič idr., 2011, str. 269).

Težava se pokaže v neenakomernem dostopu do mladinske infrastrukture, kjer izstopajo razlike med bolj in manj razvitimi kraji, kjer so manjši kraji v slabšem položaju iz finančnega vidika in z vidika prostorov namenjenih za mladinsko soustvarjanje. Novoselc (2011, str.

43–44) tako opisuje, da imajo mladinski centri edini najpomembnejšo in najkonkretnjšo obliko mladinske infrastrukture.

Kuhar (2008, str. 20–21) ugotavlja, da študentski status vpliva na sodelovanje v organizacijah. Študentje se namreč pogosteje aktivni v mladinskih organizacijah, športnih klubih in organizacijah, ki povezujejo ljudi s podobnimi hobiji. Aktivno sodelovanje v organizacijah lahko pogojno štejemo k prostočasnim dejavnostim, saj je največ organizirane mladine v Sloveniji ravno v športnih klubih in zvezah. Delež mladih v mladinski organizaciji pa znaša samo slabo osmino tistih med 15 in 24 letom starosti. Omenjene dejavnosti lahko umestimo med strukturirane, saj gre za sodelovanje v sistemu, ki zajema omejitve, pravila, cilje in organizacijo odraslih (Lavrič idr., 2011, str. 250).

V nestrukturiranih dejavnostih je opazna pomembna razsežnost prostega časa, zaradi regeneracije posameznika, reševanja konfliktov na socialnem področju, omogočanje krepitve in vzdrževanje socialnih mrež, ki pa so za mladega človeka ena ključnih življenjskih opor (Ule, Renner, Mencin Čeplak in Tivadar, 2000, str. 62–63). Problem pasivnega prostega časa nastane, ko dejavnosti, kot so gledanje televizije in ležanje na kavču, postanejo prevladujoče ali edine možnosti preživljanje le-tega.

Leta 2011 so Lavrič in ostali (str. 262) raziskali, da je v zadnjem desetletju vse več mladih, ki se ukvarjajo s športom, menim pa, da to ostaja tudi danes zaradi zdravega načina življenja, ohranjanja zdravega zunanega izgleda in pritiska, ki nam ga ustvarjajo mediji. Morda pa je res prišel čas, ko se vse bolj zavedamo pozitivnih strani aktivnega fizičnega življenja in zdrave prehrane. Raziskave prav tako kažejo, da udejstvovanje v čim bolj raznolikih dejavnostih vpliva na številne pozitivne vidike mladostnikovega psihosocialnega razvoja v kasnejšem življenjskem obdobju. Preživljanje prostega časa je odvisno od priložnosti, ki jo imajo mladi na voljo in je zato pomembno zagotoviti dovolj podpore pri aktivnem in strukturiranem preživljanju (Lavrič idr., 2011, str. 269).

To, da so današnji mladostniki več za računalnikom kot na travi, smo slišali že vsi. A pasivno preživljanje prostega časa je, predvsem pri mladih, eden ključnih dejavnikov dolgočasje. Občutek dolgočasje se lahko odpravi zgolj s tem, da mladi v ponujenih stikih in dejavnostih spoznajo globlji smisel in ne samo zapravljanje časa ter da pridobljene izkušnje dojemajo kot življenjske, ki pa niso zgolj trenutne in začasne (Ule, Renner, Mencin Čeplak in Tivadar, 2000, str. 53–55).

Menim, da se lahko poistovetim s Kuhar in Leskošek (2008, str. 327) in s problemom, s katerim se ukvarja veliko izvajalcev programov, ko mladih njihova ponudba ne zanima in se ne udeležujejo ponujenih programov. Mladi so navidezno pasivni in nemotivirani za spontano trajnejše sodelovanje. Kar opažam tudi sama, je, da se mladi odzovejo predvsem na prireditve, kjer je ponujena zabava za veliko množico.

1.6. Subkulture mladih

Mladost sovpada s procesom sekundarne socializacije, kjer se nekoliko odmaknemo od primarne socialne skupine, torej družine, in vstopamo v interakcije z osebami v šoli in prej omenjenih pristočasnih dejavnosti. Lahko bi celo rekla, da proces vzgoje poteka na ulici. Medosebni odnosi, ki jih vzpostavljamo s svojimi vrstniki, so zelo pomembni. Prav tako pa se v obdobju mladostništva začno razvijati različne subkulture, kjer se mladi odločimo, kateri želimo pripadati. Takih, ki ne pripadajo nobeni subkulturi, je malo, lahko pa se najdejo posamezniki, ki pripadajo več skupinam subkulture hkrati.

Poštrak (2017) opisuje subkulture kot magičen, bolj ali manj nerealističen in celo neobstojeen poskus razrešitve kolektivno zaznanih protislovij ter težav vsakdanjega življenja specifične skupine mladih posameznikov. Subkultura se namreč rodi na način, da se skupina mladih posameznikov začne združevati okrog ene točke. Kaj kmalu pritegnejo pozornost medijev in tako neformalna (z)druženja postanejo javna in znana. Postane »trend« in tako posledično preide v modo. V tem času pa se v neki drugi ulici že pojavi nekaj novega in tako začetek, rojstvo nove subkulture.

Član, pripadnik, člen mladinske subkulture postane tisti, ki vrednotam mladinskega stila pripiše tolikšen pomen, da jih lahko ponotranji kot temelj svojega delovanja. Tega se je pomembno zavedati, saj veliko posameznikov ne sprejema mladinskega subkulturnega stila, temveč pripadajo »odrasli« kulturi (sprejemanje vrednot staršev), razredni kulturi (zaposlitev in sprejemanje vrednot pripadajoče referenčne skupine) ali nacionalni kulturi (sprejemanje kulture svoje nacionalne manjšine) (Tomc, 1994, str. 197).

Brake (1984, str. 35) trdi, da subkulture mladim pomenijo »rešitev« določenih problemov pa četudi na »magični« ravni. Subkultura jim omogoča izbiro kulturnih elementov, kot so vrednote, stil, življenjski cilj in ideologije, ki so lahko uporabljeni za razvijanje in

dopolnjevanje pridobljene identitete. Subkultura je namreč izkušena alternativna oblika družbene resničnosti, zakoreninjena v razredni kulturi. Mladim lahko nudi celo rešitve določenih eksistencialnih dilem.

Mladinske kulture in subkulture se dandanes mešajo s potrošnjo in medijsko kulturo, kar pa ne koristi obstoju mladine kot družbene skupine, ki ostane brez svoje dejavnosti. Subkulture tako niso več obstojne kot prejšnje življenjske skupnosti in skupnosti smisla, ki so bile vključene v celovit družbeni red vrednot in smisla (Ule, 2008, str. 157). Vendar pa Berger in Luckman (1999, str. 31–32) vseeno pojasnjujeta, da subkulture varujejo posameznika pred krizami, na način vnašanja nadrejenih vrednot in zalog smisla ter podpore v konkretne družbene odnose s strani institucij, skupnost prepričanj in samih vrednot.

1.7. Mladi v Sloveniji

V Sloveniji je opazno naraščanje opiranja mladih na podporo družine in posledično daljše bivanje pri starših. Opazen je povečan vstop mladih v terciarno izobraževanje. Zdi se, da je to povezano z možnostjo boljšega socialnega položaja in delno neodvisnostjo s pomočjo dela preko študentske napotnice. Slednje je v neizogibni povezanosti upadanja stabilnih oblik zaposlitve mladih. Deloma se približujemo liberalnemu modelu prehodov, saj se, ne glede na subprotektivni model, iz leta v leto povečuje prožnost trga za mlade (Lavrič idr., 2011, str. 66).

1.7.1. Izobraževanje mladih

Ugotovitev statističnih pregledov na področju izobraževanja kaže, da se šolanje ne le širi, temveč tudi podaljšuje. Institucionalno izobraževanje je postalo univerzalni družbeni način priprave na odraslost in socializacijo otrok ter mladostnikov. Zajema vse večji delež življenja današnjih ljudi. Da je se množičnost rednega izobraževanja povečala, pa ni zgolj povezano z modernizacijo, temveč tudi s kasnejšim vstopom mladih na trg dela (Lavrič idr., 2011, str. 93–95)

Trbanc (2005, str. 170) prav tako razlaga, da je podaljševanje izobraževanja povezano z vse večjim pomenom izobrazbe in usposobljenosti na trgu dela. Na eni strani gre za spodbujanje mladih nadaljevati izobraževanje na terciarni stopnji kot politika izobraževanja. Na drugi

strani pa si mladi in njihovi starši prizadevajo imeti čim višjo izobrazbo v povezavi z boljšo zaposlitvijo. Nadaljevanje izobraževanja sloni tudi na tem, da se mladi tako izognejo brezposelnosti.

Zato ni čudno, da se je delež študentov v Sloveniji povečal, predvsem pri skupini od 19 do 29 let. Čeprav ne gre zanemariti nizke učinkovitosti študiranja, je poudarek oziroma je bil na sistemski neurejenosti študija, ki prispeva k njegovemu podaljševanju. Vendar pa lahko to značilnost nekako povežemo s pomanjkanjem rednih zaposlitev. Študentski status ima svoje socialne ugodnosti, vključno s prevladujočim brezplačnim študijem, različnimi oblikami študentskega dela in državnimi ter ostalimi štipendijami (Lavrič idr., 2011, str. 96–99).

Tako kot je boljše imeti čim višjo izobrazbo, tako v sodobnem času postajajo vse bolj pomembne tudi alternativne oblike izobraževanja. Raziskave v Mladina 2010 so pokazale, da se mladi zanimajo za neformalno izobraževanje ter da jim oblike neformalnega izobraževanja niso tuje. Udeležba tega izobraževanja je množična in naj bi taka ostala tudi v prihodnje, kljub temu da mladi ne dojemajo pomena neformalnega izobraževanja v celoti in potenciala le-tega v povezavi z delom. Ni zanemariti mnenja, da mora neformalno izobraževanje izhajati bolj iz lokalnih pobud in biti v pristojnosti lokalnih organov (Lavrič idr., 2011, str. 117).

Ule (2008, str. 139) piše o množičnem nadaljevanju šolanja na visokih šolah ter fakultetah kot o močni normi. To pomeni, da se od mladih pričakuje, da podaljšajo trajanje šolanja in da dosežejo visoke stopnje izobrazbe. Podlaga za to prepričanje je, da naj bi bili mladi bolj pripravljeni na delo s formalnim izobraževanjem. Akademska izobrazba pa je za večino današnjih zaposlitev nepotrebna ali celo nepomembna. Mladi se tako soočajo z inflacijo izobraževanja, saj so za veliko poklicev, ki zdaj zahtevajo višjo izobrazbo, bile včasih dovolj le srednje šole, kljub temu da dela in znanja za te poklice ostajajo enaka. Veliko mladih, poudarja avtorica, je razočaranih, saj so prepričani, da se bodo z diplomo lažje zaposlili.

Izobraževalna norma pa je postalo tudi dokončanje srednje šole. Vertot (2009, str. 43) navaja, da je v srednješolsko izobraževanje, takrat, bilo vključenih 98 odstotkov populacije od 15 do 19 let, kljub temu da le-to ni obvezno.

Bolonjski sistem terciarnega izobraževanja omogoča opravljanje dela in izobraževanja v tujini, kar poveča kakovost izobraževanja. Izkušnja ni pomembna le v študijskem času in za študijsko korist, temveč kot življenjska medkulturna izkušnja z dodatnim izpopolnjevanjem tujih jezikov. Od leta 2005 do 2010 se je vključevanje v študij v tujini med študenti več kot podvojilo (Lavrič idr., 2011, str. 119).

1.7.2. Zaposlovanje mladih

Zaposlovanje mladih pomeni prehod iz mladosti v odraslost. Dokler se mladi ne osamosvojijo, tudi ekonomsko, živijo podaljšano otroštvo in so odvisni tudi od družbe, ne le družine. Zato vstop v delo omogoča dolgoročno načrtovanje življenja, kariere in posledično družine. V prehodu v odraslost se je začel uveljavljati sistem fleksibilne podzaposlenosti, kar pomeni menjavanje nezaposlenosti z obštudijskimi ali delnimi zaposlitvami ter z delom v alternativni ekonomiji in podobno (Ule 2008, str. 193–194).

Že Lavrič in drugi (2011, str. 125) pišejo o zamenjavi oblik zaposlenosti za nedoločen čas s prožnimi oblikami dela, zviševanju starosti ob prvem vstopu na trg dela in podaljševanju ter negotovosti prehoda. Negotove oblike zaposlovanja omenja tudi Ule (2008, str. 215), ko opisuje, da se mladi srečujejo z manj varnimi zaposlitvami. Najbolj pogoste so zaposlitve za krajši ali določen delovni čas. Zaposlovanje mladih v takšnih zaposlitvah ima lahko različne družbeno socialne posledice. Furlong in Hammer (2000; v Ule 2008, str. 215) opozarjata, da lahko mladi ohranijo nizko stopnjo udeležnosti v zaposlitvi, če so pogosto podzaposleni in da se lahko obdobja brezposelnosti nadaljujejo skozi vso kariero ter tako vplivajo na marginalizacijo in socialno izključenost mladih.

Če pogledamo iz drugačne perspektive, so lahkočasne in druge fleksibilne oblike zaposlitve zgolj kot vstopnica za vstop v redne zaposlitve, lahko pa se opremo že na ugotovitve prejšnjih avtorjev, da gre za novi vzorec zaposlovanja, ki naj bi mlade spremljal skozi celotno delovno obdobje. Trbanc (2005, str. 163) je bila pred desetletjem še brez jasnega odgovora, a z relevantnim vprašanjem za mlade v Sloveniji, saj so le-ti predstavljali najpogostejše zaposlene za določen čas.

Na eni strani število diplomiranih mladih narašča, medtem ko povpraševanje po visokokvalificirani delovni sili stagnira. Posledica tega je naraščanje brezposelnosti mladih

diplomantov in diplomantk. Med letoma 2007 in 2009 je diplomiralo vsega 52.000 ljudi, vsako leto pa je za diplomante razpoložljivih okoli 8.000 delovnih mest (ZSSS, 2010, str. 16 v Lavrič idr. 2011, str. 144). S terciarno stopnjo izobrazbe v Sloveniji je letno več kot 9.000 preseženih delavcev. Slovenski delovni trg lahko sprejme manj kot polovico generacije diplomantov, ki bi bili sposobni za delovno mesto, ustrezno stopnji izobrazbe. Veliko mladih brezposelnost rešuje tako, da nadaljuje izobraževanje, a v prihodnje bodo tudi oni vstopali na trg dela. V prihodnje bo tako sorazmerno veliko in rastoče število diplomantov in diplomantk, ki ne bodo našli zaposlitve, ki bi ustrezala stopnji ali smeri njihove izobrazbe (Lavrič idr., 2011, str. 144).

Zaradi brezposelnosti, kot posledice ekonomske krize, so najbolj prizadeti prvi iskalci zaposlitve – mladi. Ker gre za fazo prehoda iz mladostništva v odraslost, so učinki psihičnih posledic dolgotrajnejši kot pri odraslih, ki se sicer soočajo s podobnimi težavami (Ule, Rener, Mencin Čeplak in Tivadar, 2000, str. 45). Mladi se bojijo, da bi se začasna brezposelnost spremenila v trajno in bi bili posledično odvisni od socialne pomoči ter ostalih prekarnih zaposlitev. Po besedah Ule in Miheljaka (1995, str. 122), pomeni daljša brezposelnost za mladega človeka ogromno frustracijo, saj ekonomska neodvisnost odraža enega pomembnih korakov za vstop v odraslost. Na človeka lahko deluje kot stigma, socialna ovira, ki mlademu znižuje vrednost v očeh okolice. Ule, Rener, Mencin Čeplak in Tivadar (2000, str. 49) poudarjajo, da je nezaposlenost mladega človeka eden glavnih razlogov za njegovo socialno ranljivost in mu poleg neugodnega socialno-ekonomskega položaja, zmanjšuje status in ugled, ga marginalizira in povzroča dalj trajajoče psihične poškodbe in posledice na njegovi samopodobi.

Pomanjkanje delovnih izkušenj je običajno glavna konkurenčna pomanjkljivost mlade delovne sile. Trbanc (2005, str. 166) sicer piše, da izobrazba zagotavlja osnovno znanje, a so šele delovne izkušnje tiste, ki jo podkrepijo z uporabno vrednostjo. Mladi si delovne izkušnje deloma pridobijo skozi raznolike delovne prakse, preko raznih študentskih del in med počitniškim delom, tako da kljub iskanju prve zaposlitve niso nujno povsem brez delovnih izkušenj. Problem je, kadar te izkušnje niso vezane na področje, za katerega so se izobraževali in v sklopu katerega bi se radi zaposlili.

Pri omogočanju prehodov mladih v zaposlitev imajo poleg države in politik zaposlovanja pomembno vlogo tudi delodajalci. Stopnje brezposelnosti so v državah, kjer delodajalci

sodelujejo v sistemih izobraževanja in usposabljanja preko vajeništva, praktičnega usposabljanja in zagotavljanja pridobivanja delovnih izkušenj nižje kot v državah, kjer je vpetost le-teh manjša. Ne smemo zanemariti dejstva, da je splošna zavzetost delodajalcev za zaposlovanje mladih pomembna, kar je povezano s spodbudami in politikami zaposlovanja (Trbanc 2005, str. 175).

1.7.3. Podjetništvo mladih

Podjetništvo in samozaposlitev lahko posamezniku ponudi rešitev ob pomanjkanju prostih in nezadovoljivih delovnih mest, poleg tega pa zagotavlja občutek zadovoljstva, uspeha in samoizpolnitve. Kljub sprejetim ukrepom za spodbujanje podjetništva, le-to med mladimi ni razširjeno. V zadnjem času se velikokrat izpostavlja in problematizira. Slovenija na področju podjetništva zaostaja za evropskim povprečjem (Lavrič idr., 2011, str. 160).

Po analizi opravljenih intervjujev avtorji (Lavrič idr., 2011, str. 166) opazijo, da je odnos mladih do podjetništva sicer pozitiven. Podjetnike vidijo kot inovativne, prilagodljive, drzne in posledično uspešne. Podjetništva ne povezujejo s svojo prihodnostjo, ker omenjenih lastnosti ne zaznajo pri sebi. Poleg osebnostnih lastnosti pa kot ovire do podjetništva ne smemo zanemariti različnih institucionalnih razlogov, kot so: administrativne ovire, pomanjkanje ustreznih virov financiranja in informiranja, težave s prenosom znanja in raziskavami v podjetja, davčna zakonodaja ipd.

Razloge, zakaj bi mladi raje bili zaposleni kot samozaposleni, so odkrili v raziskavi Mladina 2010. Gre za manjšo odgovornost, manj stresa, varnost zaposlitve, v kolikor si zaposlen pri nekemu. Preveliki stroški z lastnim podjetjem, pomanjkanje izkušenj in sredstev ter strah pred neuspehom so ovire, s katerimi se mladi srečujejo ob misli na samozaposlitev. Glavne ovire, ki ji mladi vidijo, so predvsem v že prej omenjenem pomanjkanju zadostnih finančnih sredstev za ustanovitev podjetja, pomanjkanju zamisli za ustanovitev slednjega, ne nazadnje pa tudi pomanjkanju izkušenj in informacij, ki so potrebne za ustanovitev in vodenje podjetja (Lavrič idr., 2011, str. 166).

Mladi so mnenja, da izobraževalni sistemi spodbujajo in razvijajo samoiniciativnost, vendar formalno ne spodbujajo podjetništva. V času izobraževanja ne dobijo dovolj znanja, ki je potrebno za ustanovitev in vodenje podjetja. Ovire so tako na sistemski ravni (premalo finančne podpore, premalo svetovalne podpore mladim podjetnikom, idr.) in na ravni

posameznika. Mladi v Sloveniji visoko vrednotijo varnost zaposlitve in rednost dohodka in so nenaklonjeni tveganju in prevzemanju odgovornosti, kar podjetništvo nedvomno zahteva (Lavrič idr, 2011, str. 171).

1.7.4. Participacija mladih

Mladi so odtujeni od političnega sistema, saj politične institucije zaznavajo kot neodzivne, kljub temu da se zavedajo velikega vpliva politike. Nizka stopnja sodelovanja v politiki se nanaša predvsem na konvencionalno politiko: formalno, institucionalno, strankarsko (Henn idr. 205, str. 574 v Lavrič idr. 2011, str. 178).

Najpogostejša delitev participacije je delitev med konvencionalno politično participacijo, kot omenjeno prej, protestno in civilnodružbeno participacijo. Dejavnosti, kjer gre za vpliv na politične odločitve, se uvrščajo med politično participacijo, medtem ko se udeležba na volitvah ali političnih shodih, stiki s politiki, prepričevanja množice o izbiri kandidata in stranka, uvrščajo med konvencionalno politično participacijo (Lavrič idr. 2011, str. 180). Slednja med mladimi upada. Že vse od leta 1995 se mladi v Sloveniji, v povprečju, za politiko zanimajo manj, skladno s tem pripisujejo politiki tudi najnižji pomen v svojem življenju napram vsem državam EU-27 (Lavrič idr. 2011, str. 187–189).

Razlog, da mladi nizko vrednotijo politično udejstvovanje in imajo nižjo stopnjo poznavanja političnih institucij, sistema, delovanja vlade in akterjev, je v tem, da so mladi šele v pridobivanju izkušenj in znanja na tem področju (Kuhar 2011, str. 76).

Zahteve po čim večji in boljši izobrazbi, hitri ekonomski neodvisnosti v povezavi z načrtovanjem kariere, so velike in vzamejo veliko časa in iskanje svojega prostora v družbi. Ravno zato verjetno mladi danes ne občutijo velike potrebe ali pripravljenosti, kaj šele zavzetosti za spreminjanje obstoječih razmerij družbene moči in političnega udejstvovanja (Kuhar 2011, str. 83). Sodobna generacija, po besedah Ule (2002, v Kuhar 2011, str. 83), vidi svoj položaj kot upravljanje lastnega čolnička in ne sedenja v skupnem čolnu. Vrstniki jim pomenijo konkurenco kot tekmeci za redka delovna mesta. Ne zanašajo se na pomoč kolektivnega političnega delovanja in imajo občutek, da morajo sami poskrbeti zase, zato ne vidijo, da imajo njihovi problemi skupen razlog.

V nasprotju s konvencionalno politično participacijo poznamo na drugi strani še nekonvencionalno obliko – protestno participacijo, ki vključuje podpisovanje peticij, sodelovanje in udeleževanje v zakonitih demonstracijah in pri nenapovedanih stavkah ipd. Mladi v Sloveniji se veliko vključuje v protestne politične participacije (Lavrič idr., 2011, str. 198–200).

Obe do sedaj omenjeni participaciji – nekonvencionalna in konvencionalna – Baumkircher, Bakovnik, Beočanin in Džidič (2011, str. 8) združujejo kot participacijo mladih pri javnem odločanju. Gre za udeležbo na volitvah in ostale oblike vključevanja v pripravo in izvajanje javnih politik na lokalnem, nacionalnem ali mednarodnem nivoju, kjer mladi sodelujejo kot posamezniki ali preko mladinskih struktur. Za svoje udejstvovanje lahko uporabljajo javno izražanje mnenj, objave v množičnih medijih, peticije, forume in ostala različna sredstva.

Lavrič in drugi (2011, str. 218) opisujejo drugo od obeh temeljnih tipov participacije državljanov, in sicer civilnodružbeno participacijo, ki največkrat zajema prostovoljne aktivnosti in dejavnosti, ki so v dobro skupnosti in se ne nanašajo na politične institucije ter stranke. Gre za usmerjenost preko prostovoljnega dela za korist nevladnih organizacij, članstva v društvih ipd. Tudi pri tej obliki participacije upada delovanje državljanov in mladih, kaže pa se v upadanju članstva prostovoljnih organizacijah in društvih, a kljub vsemu so mladi dejavnejši pri tem udejstvovanju. Torej mladi sicer ne vidijo učinkovitega prispevka v konvencionalni politični participaciji in so zaradi tega bolj dejavni v civilnodružbenem vključevanju, protestni participaciji in participaciji povezani z IKT .

1.7.5. Stanovanjske razmere in mladi

Glavno vprašanje stanovanjske problematike mladih v Sloveniji je neizogibno pozno odseljevanje mladih od staršev in ekonomska neodvisnost. Selitev na svoje, samostojno gospodinjstvo je pogosto razumljeno v povezavi s prehodom v odraslost. Mladi naj bi prevzeli vlogo odraslega kot tistega, ki vodi svoje gospodinjstvo in odloča o finančnih zadevah, kar pa nedvomno vodi tudi v spremembo odnosa med posameznikom in njegovimi starši. Mladi, predvsem študenti, ki se znajdejo v finančnih ali drugih težavah, se velikokrat vrnejo domov, ali živijo hkrati na obeh naslovih, zato je prehod iz enega v drugo obdobje velikokrat večplasten in fluiden. Odhod od doma torej ne označuje takojšnje in celotne neodvisnosti, saj so lahko še vedno, v določeni meri, odvisni finančno, socialno ali čustveno od svojih staršev. V obdobju od leta 2000 do 2010, kot kaže raziskava Mladina 2010, se je

delež mladih od 25 do 29 let, živečih v gospodinjstvu z materjo, povečal s 45,4 na 66,8 odstotka, kar kaže na odlaganje in kasnejše selitev od staršev (Lavrič idr. 2011, str. 347–349).

Slovenija je majhna država z urejeno cestno infrastrukturo, ki mladim omogoča dnevne migracije na delo in izobraževanje, kar zmanjšuje potrebo po takojšnjem odseljevanju od staršev in je lahko razlog pozne stanovanjske osamosvojitve. Drugi razlog pa je seveda lahko izrazito podaljševanje vključevanje v izobraževalni sistem, ki se sicer ne kaže kot eden pomembnejših dejavnikov daljšega bivanja doma (Lavrič idr. 2011, str. 361). Vendar pa, kot pravi Ule (2008, str. 14), podaljšano izobraževanje ni poglobitni razlog pozne osamosvojitve. Mlade ovira predvsem neurejen in negotov trg dela, materialni pogoji pa so tisti ključni razlogi, ki mlade ovirajo pri selitvi od staršev. Ne smemo zanemariti tudi subjektivnih dejavnikov: želje, strahovi, prizadevanja mladih za samostojnost. Željo po osamosvajanju ovira podaljšanje bivanje v udobju doma.

Ključni dejavniki pozne selitve od doma so po mnenju mnogih raziskovalcev torej materialni dejavniki, kot na primer redna zaposlitev, dohodek, ne nazadnje tudi cene stanovanj ali najemnin, posledično pa tudi problemi z dostopnostjo kredita za nakup stanovanja ali celo hiše (Filipovič Hrast, 2011, str. 119). Leta 2010 so v raziskavi Mladina ugotovili, da živi pri starših dobre tri četrtine mladih od 25 do 29 let in da nimajo zaposlitve. Manj kot tretjina je takih, ki imajo redno zaposlitev z vsaj 1.000 evri mesečnega dohodka, a kljub temu živijo v stanovanju s starši. Dobrih 15 odstotkov je mladih, ki se je odselilo in si kupilo nepremičnino. Nakup stanovanja na trgu nepremičnin je torej le redko mogoč brez pomoči staršev. Zaznana je neskladnost med željami in realnim stanjem osamosvojitve na svojem. Do 29. leta starosti se želi na svoje preseliti 92,1 odstotek mladih, starih med 15 in 18 let, vendar pa je na drugi strani le 31,6 odstotka tistih do 29. leta starosti, ki živi povsem ločeno od staršev (Lavrič idr. 2011, str. 350–355).

Mladi si želijo pred osamosvojitvijo zagotoviti ustrezen življenjski standard. Kot pravi Ule (2008, str. 15), morajo mladi uravnotežiti svoj pričakovanja in pričakovanja drugih, kar je danes lahko zelo oteženo. Mladi privolijo v vmesne rešitve samostojnosti, kot so: začasno osamosvajanje (začasna bivališča s podporo staršev), negotovo osamosvajanje (možnost vrnitve domov) ter ekonomsko osamosvajanje (bivanje pri starših).

Ne glede na ovire neodvisnosti in osamosvojitve ter ne glede na starost mladih v Sloveniji svoj bivanjski standard ocenjujejo kot zadovoljiv. Le 1,6 odstotka mladih je takih, ki menijo, da so stanovanjske razmere, v katerih živijo, slabe (Lavrič idr. 2011, str. 370).

1.7.6. Zdravje in mladi

Pomembna kazalnika doživljanja mladih sta zdravje in dobro počutje. Pomembna sta hkrati še za prilagajanje mladih njihovim telesnim in duševnim spremembam v mladosti. Oba kazalnika pa istočasno kažeta odziv na širše družbene spremembe (Lavrič idr. 2011, str. 307).

Mladi v Sloveniji so praviloma zdravi. Njihove zdravstvene težave in bolezni so običajno povezane z značilnostmi razvojnega obdobja in življenjskega sloga (Mihevc Ponikvar in Rok Simon, 2009, str. 95).

»Zdravje kot stanje popolne telesne, duševne in socialne blaginje je opredeljeno kot področje ukrepanja Sveta Evropske unije v Resoluciji o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018). Cilj na tem področju je poskrbeti za zdravje in dobro počutje mladih s poudarkom na spodbujanju duševnega in spolnega zdravja, športa, telesne dejavnosti in zdravega načina življenja ter na preprečevanju in zdravljenju poškodb, motenj prehranjevanja, odvisnosti in zlorabe od drog« (Lavrič idr., 2011, str. 307). Po zaznani pomembnosti v življenju mladih je zdravje med vrednotami pomemben individualni življenjski cilj.

Zadovoljstvo mladih z življenjem in zdravjem, kot kaže raziskava Mladina 2010, je glede na druge starostne skupine večje. Zadovoljstvo z življenjem, subjektivna ocena zdravstvenega stanja in zadovoljstvo s telesno podobo, so med pomembnimi kazalniki doživljanja zdravja in dobrega počutja mladih (Lavrič idr. 2011, str. 315).

1.8. Mladi na Kočevskem

1.8.1. Statistika na področju mladine na Kočevskem

V letu 2017 je bilo v občini Kočevje 2264 mladih med 15. in 29. letom starosti, od tega 1146 moških in 1118 žensk. Med njimi največje število spada v starostno skupino od 25. do 29.

leta starosti. Vseh prebivalcev je bilo v tem letu 15881, torej skupina mladostnikov v letu 2017 predstavlja 14,3 odstotni delež prebivalstva občine (Statistični urad RS – Demografsko in socialno področje, b.d.).

V letu 2016/17 je bilo v srednješolsko izobraževanje vključenih 503 mladih iz občine Kočevje. V terciarno izobraževanje pa 465 mladih. Mladostniki, ki so vključeni v izobraževanja, predstavljajo 42,8 odstotni delež vseh mladostnikov tistega leta v občini Kočevje. Istega leta je imela občina 142 diplomantov terciarnega izobraževanja (Statistični urad RS – Demografsko in socialno področje, b.d.).

Med mladimi je bilo v občini Kočevje leta 2016 delovno aktivnih 809 mladih, med katerimi je bilo 233 mladih aktivnih v skupini od 15. do 24. leta starosti, ostalih 576 mladih pa je bilo v starostni skupini od 25. do 29. leta starosti (Statistični urad RS – Demografsko in socialno področje, b.d.).

1.8.2. Razpoložljiva infrastruktura na Kočevskem

1.8.2.1. Izobraževanje na Kočevskem

Poleg osnovnih šol in osnovne šole za učence s posebnimi potrebami imamo v Kočevju možnost srednješolskega izobraževanja. Gimnazija in srednja šola Kočevje ponujata različno vrsto programov, v katere se dijaki lahko vključijo: oblikovalec kovin – orodjar, obdelovalec lesa, mizar, trgovec, ekonomski tehnik, gimnazija in ne nazadnje tudi maturitetni tečaj in izobraževanje odraslih (Gimnazija in srednja šola Kočevje, 2013).

Čeprav nimamo možnosti univerzitetnega izobraževanja, pa imamo Ljudsko univerzo Kočevje, ki ponuja neformalna izobraževanja in različne tečaje (Ljudska univerza Kočevje, 2015):

- *Univerza za tretje življenjsko obdobje*, kjer člani delujejo v študijskih krožkih, zasnovanih tako, da ustrezajo različnim potrebam (učenje tujih jezikov, znanja in spretnosti različnih področij umetnosti, delovanje IKT tehnologije, računalniške veščine, svet zdrave kulinarike, plesne telovadbe, ipd.).
- *Center medgeneracijskega učenja*, kjer z različnimi institucijami na območju Kočevja uresničujejo cilje in čez leto organizirajo medgeneracijske aktivnosti, na katerih je na prvem mestu prenos in izmenjava znanja ter izkušenj, med generacijami

za večje sožitje vseh generacij v družbi. V okviru sodelovanja želijo razviti prenos znanj med štirimi generacijami, s poudarkom na pridobivanju temeljnih kompetenc in prioritet v skladu z dolgoročnimi cilji: zagotavljanje kakovostnega in učinkovitega usposabljanja in izobraževanja odraslih, vključno z razvojem odličnosti in privlačnosti na vseh stopnjah.

- *Izobraževanje odraslih pripadnikov manjšin in Romov*, ki temelji na aktivnem vključevanju Romov v lokalno skupnost z delavnicami in predavanji, kot so bonton in obnašanje na javnih površinah, zaposlovanje in izobraževanje Romov, zdravstvena oskrba in higiena, računalniška pismenost, ipd..
- *Središče za samostojno učenje* je oblika neformalnega izobraževanja odraslih, ki pomembno dopolnjujejo tradicionalno učenje in izobraževanje ter posamezniku nudi nove in zanimivejše poti pridobivanja znanja. Prostor je opremljen s sodobno učno tehnologijo, z literaturo in gradivom za samostojno učenje. Udeležencem je na voljo veliko programov za utrjevanje tujih jezikov. Uporabniki lahko ustvarijo seminarsko nalogo ali prošnjo za zaposlitev. Za otroke je na voljo veliko interaktivnih iger za zviševanje njihovega IQ in koristno preživljanje prostega časa.
- *Študijski krožki* so oblika neformalnega izobraževanja odraslih in predstavljajo obliko druženja, izmenjavo mnenj in lastnih vrednosti. Tukaj se zbirajo ljudje, ki se želijo nečesa novega naučiti o določeni temi, se družiti in narediti nekaj koristnega zase.
- *Osnovna in srednja šola za odrasle*.

1.8.2.2. Zdravje na Kočevskem

Na Kočevskem Zdravstveni dom Kočevje nudi različne storitve, kot navedene na njihovi spletni strani (Zdravstveni dom Kočevje, 2019):

- Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog – CPZOND, kjer se lahko oglasio vsi, ki imajo problem z jemanjem prepovedanih substanc ali pa njihovi svojci in zakoniti zastopniki.
- Center za krepitev zdravja/Zdravstveno vzgojni center – CKZ, ki je samostojna enota v zdravstvenem domu in hkrati ključna organizacijska struktura na primarni ravni zdravstvenega varstva za zagotavljanje izvajanja strukturiranih zdravstveno-vzgojnih obravnav ter aktivnosti krepitev zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju.
- Patronaža.

- Laboratorij za odvzem biološkega materiala, krvi za biokemične preiskave, ki so namenjeni otroški, šolski in odrasli populaciji ter stanovalcem doma starejših občanov za preiskave osnovnega, preventivnega in kurativnega zdravstvenega varstva ter za potrebe medicine dela, športa in prometa, specialističnih ambulant, samoplačnikov in zdravnikov zasebnikov.
- Rentgen.
- Nujna medicinska pomoč – NMP, ki je namenjena bolnikom ali poškodovancem v nujnih stanjih in ki pomoč potrebujejo takoj. Zdravnik ob delu v ambulanti opravlja tudi obiske na terenu, vrstni red v ambulanti pa je odvisen od nujnosti primera.
- Fizioterapija, kjer izvajajo površinsko in globinsko segrevanje, hlajenje, ultrazvočno terapijo, kontinuirano pasivno gibanje ramenskega in kolenskega sklepa, mehanske trakcije vratne in ledvene hrbtenice, kinezioterapije, kompresijske terapije za zmanjševanje edema, laserske terapije, polikromatske fototerapije, idr.

Poleg storitev pa ima Zdravstveni dom Kočevje še antikoagulantne, dermatološke, diabetološke, ginekološke, okulistične, otroško-mladinske, splošne, zobozdravstvene, ultrazvočne in zasebne ambulante (Zdravstveni dom Kočevje, 2019). Nekatere od njih so samoplačniške in z možnostjo obiska enkrat tedensko.

1.8.2.3. Podjetniški inkubator Kočevje

Podjetniški inkubator Kočevje je v zadnjih letih delovanja nadgradil storitve, ki so v pomoč bodočim podjetnikom, ljudem z idejo in željo po izdelavi prototipa in tudi običajnim podjetnikom v smislu novih tehničnih znanj ali pomoč pri novih inovacijah. Opirajo se na štiri cilje, ki zajemajo širok spekter delovanja o tem, kaj vse lahko ponudijo nekemu podjetniku:

- *povezovanje* z zunanjimi mentorji in svetovalci ter iskanje primernih poslovnih prostorov,
- *izobraževanje* – tečaji 3D modeliranja, prikaz dela s CNC stroji, delavnice za uporabna podjetniška znanja,
- *pomoč* pri razvoju poslovnih idej in pri pridobivanju sredstev na razpisih,
- *izdelovanje* prototipov iz lesa in mehkih kovin, lasersko graviranje in CNC rezanje, 3D printanje in modeliranje ter produktivno fotografiranje (Inkubator Kočevje, b.d.).

1.8.3. Lokalni program za mladino Občine Kočevje

Predlog lokalnega programa za občino Kočevje je bil sprejet 20. 4. 2017. Razlogi za sprejem lokalnega programa za mladino v občini Kočevje temelji na usmerjenem in neprekinjenem vlaganju sredstev in pozornosti v mlade ter v doseganje avtonomije, zagotavljanju pogojev za učenje in priložnosti za pridobivanje izkušenj, z namenom omogočanja razvoja znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih mladi potrebujemo za polno vključevanje na trg dela in v civilno družbo ter zagotavljanju vključevanja mladih pri oblikovanju, implementaciji in vrednotenju lokalne mladinske politike (Lokalni program za mladino Občine Kočevje, 2017).

Na področju mladinskih politik občina zagotavlja naslednje ukrepe:

Mladinska politika, mladinsko delo, participacija in informiranje mladih:

- Spodbujanje razvoja mladinske politike v občini Kočevje in sinhrono delovanje akterjev na področju mladine v občini na način, da se sprejme letni program mladinske politike, da se vzpostavi posvetovalno telo župana (komisije za mladinska vprašanja), da se organizirajo letna srečanja med srednješolci in županom, da se letno objavi razpis za sofinanciranje programov in projektov na področju dela z mladimi, da se sofinancira programe neformalnega izobraževanja mladih, da se spodbuja k oblikovanju mladinskega sveta ter da usposablja mladinske delavce.
- Posodobitev sistema celovitega informiranja mladih v občini na način, da se posodobi centralna informacijska točka (v spletni obliki).

Izobraževanje mladih:

- Spodbujanje formalnega in neformalnega in neformalnega izobraževanja mladih na način, da izvajajo in sofinancirajo omenjena izobraževanja za mlade prek Ljudske univerze Kočevje, da lokalna skupnost razpisuje spodbude dijakom in študentov v lokalni skupnosti (podeljevanje nagrad posameznikom, ki dosegajo odličen uspeh), da sofinancirajo kadrovske štipendije v sodelovanju z lokalnimi podjetji, da sofinancirajo izobraževanje nadarjenih mladih, da razpisujejo štipendije za mlade s socialno šibkim položajem, da spodbujajo in omogočajo opravljanje obvezne prakse oziroma praktičnega usposabljanja dijakov in študentov v službah občinske uprave in občinskih javnih zavodih, da spodbujajo in omogočajo opravljanje poletnega

študentskega dela dijakov in študentov v službah občinske uprave in občinskih javnih zavodih.

Zaposlovanje mladih, razvoj podjetništva in spodbude gospodarstvu:

- Spodbujanje zaposlovanja mladih na način, da se spodbuja opravljanje pripravništev v občinski upravi in občinskih javnih zavodih, da lokalna skupnost zagotavlja sofinanciranje programov spodbujanja delovne aktivnosti dolgotrajno brezposelnih (program Javna dela).
- Spodbujanje podjetništva mladih na način, da dodatno točkujejo mlade na javnem razpisu za Spodbujanje odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanja, da sofinancirajo Podjetniški inkubator Kočevje (prostor, kjer mladi lahko razvijajo svojo podjetniško idejo in inovacije), da preučijo možnost vzpostavitve »coworking« prostora, da omogočijo dodelitev finančnih spodbud mladim, ki se samozaposlijo (subvencije mladim), da izvedejo zaposlitvene sejme.

Stanovanjska politika za mlade:

- Zagotovitev večje dostopnosti mladih do stanovanj na način, da v razpisu za dodelitev neprofitnih najemniških stanovanj lokalna skupnost uvršča mlade v posebno kategorijo upravičencev, da lokalna skupnost zagotavlja bivalne enote izključno za mlade.

Prosti čas, šport in zdravje mladih:

- Spodbujanje vključevanja mladih v prostočasne dejavnosti na način, da mlade o omenjenih dejavnostih informirajo.
- Spodbujanje zdravega življenjskega sloga in športa mladih na način, da zagotovijo infrastrukturne in finančne pogoje za športne aktivnosti mladih, da omogočijo brezplačno uporabo zunanje športne infrastrukture za mlade.

Mobilnost mladih:

- Povečanje mobilnosti in izenačitev možnosti mladih na način, da izboljšajo pogoje za večjo vključenost mladih iz okoliških krajev (prevozi iz okoliških krajev in podpora za projekte okoliških krajev), da spodbujajo kolesarstvo in uredijo

kolesarske infrastrukture, da okrepijo mednarodno mobilnost mladih, da vpeljejo primestni promet (prevozi na klic) in primestno potniški promet (Lokalni program za mladino Občine Kočevje, 2017).

Na področju načrtnega oblikovanja področja mladine torej prihaja oziroma je prišlo do sprememb in novih ukrepov, ki celovito urejajo položaj mladih v občini Kočevje, vprašanje pa ostaja, v kolikšni meri se ukrepi izvajajo.

1.8.4. Mladinska dejavnost na Kočevskem

V poglavju predstavim pregled nad obstoječimi organizacijami, ki se prepletajo v mladinskem sektorju v občini Kočevje in so sodelovale pri nastanku lokalnega programa za mladino Občine Kočevje (2017–2021), predstavim pa nekaj tistih, ki imajo aktivnejšo vlogo pri mladih.

Organizacije, ki so sodelovale, so:

- Rod svobodnega Risa,
- Center za mladinsko kulturo,
- Zavod Baza 13,
- KLUKŠ – Klub kočevskih študentov,
- Klub mladih Kočevja,
- Zveza kulturnih društev Vezenina.

Center za mladinsko kulturo Kočevje je lokalna organizacija za lokalno skupnost, ki se ukvarja s promocijo kulture. Deluje na več nivojih in izvaja različne projekte ter dejavnosti. Osredotočeni so na oblikovanje pogojev, ki spodbujajo razcvet ustvarjanja na področjih filma, videa, glasbe in plesa. Mladim zagotavljajo asociativne načine druženja, spodbujajo njihovo participacijo ter prostovoljne aktivnosti in neformalno izobraževanje. S festivali poživljajo mesto in spodbujajo prebivalce h kulturnemu dialogu. Center za mladinsko kulturo Kočevje zaobjema različne spektre dejavnosti, kot so: multimedijski center (TVKOCEVJE.SI), FHM akademija za nove medije, kreativno središče Vezenina (koncerti, seminarji, simpoziji, razstave in delavnice), založništvo (izdaja knjižnih del, glasbenih albumov, digitalnih medijev, ...) (Center za mladinsko kulturo Kočevje, b.d.).

KLUKŠ je študentski klub, klub kočevskih študentov, ki obstaja že 20 let. V množici dogajanja in študentskega udejstvovanja so se ohranili trije tradicionalni dogodki, kot so: Kočevje u Lublan', Kulturijada in Kočevje se prebujajo. Študentom iz občine Kočevje in celo občine Osilnica in Kostel poskušajo s projekti omogočiti aktivno preživljanje prostega časa, prav tako pa jih spodbuditi h kvalitetnemu študiju (KLUKŠ, 2018).

Rod svobodnega risa je taborniško društvo v Kočevju, ki deluje od oktobra 2011. Kot član taborniškega društva spoznaš naravo, se naučiš orientacija, topografije, prve pomoči, lokostrelstva in se družiš z ostalimi taborniki (Rod svobodnega risa, b.d.).

Zavod BAZA 13 je bila ustanovljena pod okriljem KLUKŠ-a z namenom delovanja na področju kulture, umetnosti, vzgoje in izobraževanja v različnih oblikah in na prostovoljni bazi v interesu mladih, ki se želi aktivno vključiti v lokalno okolje ter mladim ponuditi prostor za kreativno preživljanje prostega časa ter vzpodbuditi ustvarjalnost mladih. Z razširjeno in pestro koncertno ponudbo ter glasbenimi izobraževanji, literarnimi večeri in razvijanjem bralno-pisne kulture ter raznovrstne kulturno-umetniške dejavnosti, avdiovizualni, likovni ter gledališki dogodki so zasnova platforme, ki bi bila okvir za nadaljnje razvijanje urbane kulture in dejavnosti mladih (KLUKŠ, 2018).

2. PROBLEM

Že ob koncu srednje šole sem ugotovila in spoznala, da me področje dela z mladimi zanima najbolj od vsega. Sem aktivna študentka tako na fakulteti kot v domačem kraju. Udeležujem se dejavnosti v prostem času (aktivna sem med lokalnimi glasbeniki – kantavtorji, kolikor se da sodelujem s KLUKŠ-om, imela sem svoj otroški pevski zbor) in tudi preko študentskega dela že šesto leto delam v Vrtcu Kočevje ter v gostinstvu. Vključenost na toliko področjih mi je prinesla veliko izkušenj na področju profesionalnih kompetenc kot tudi koristnih informacij za osebno življenje.

Občina Kočevje se je po predlogu lokalnega programa za mladino za občino Kočevje, ki je bil sprejet lani aprila, bolj vključila v razvoj aktivnosti za mlade. Zanima me, ali so ideje, zapisane v programu, ostale le na papirju, ali pa so tematike zaposlovanja mladih, stanovanjska problematika, prosti čas, participacija, odpiranje prostora za mlade podjetnike dobile dejansko večjo pozornost in kaj se dejansko dogaja za izboljšanje teh področij. Pomembno je tudi vedeti, ali so te aktivnosti za mlade ustvarjene »od zgoraj«, ali so dejansko mladi tisti, ki »od spodaj« soustvarjajo svet, v katerem živijo. Zanima me, ne le, ali občina dela za mlade, ampak tudi ali to počne z mladimi. Poleg tega je dodatni namen magistrskega dela ta, da z raziskavo ugotovim, kaj morda še manjka, da odkrijem glas mladih, ki še ni bil dovolj slišan in poglobljeno raziščem vrednote in medosebne odnose mladih za pozitivne spremembe ter kaj je tisto, kar mladi za tvorjenje kakovostnejših odnosov potrebujejo.

Verjamem, da bodo moje ugotovitve lahko v korist mladim na neposreden in posreden način. Iz sklepov bodo lahko dobili nekaj zase in spremenili pogled na življenje in aktivnost v zasebnem življenju. Ugotovitve pa so lahko v korist tudi občini in mladinskim organizacijam na področju socialne vključenosti mladih. Doseči želim to, da bodo želje, potrebe in mnenja mladih, vključenih v raziskavo, ne samo slišane temveč tudi zapisane in tako dobile večjo veljavo.

Z raziskavo želim dobiti odgovore na spodnja raziskovalna vprašanja:

1. Kaj mladim v občini Kočevje pomeni dober, kakovosten medosebni odnos?
2. S kom in kako mladi v občini Kočevje vzpostavljajo medosebne odnose?
3. Katerih aktivnosti se v občini Kočevje mladi največ udeležujejo, zadovoljstvo z njimi in potreba po raznolikosti?

4. V kolikšni meri se mladi v občini Kočevje vključujejo v mladinske organizacije in organizirane aktivnosti le-teh?
5. Kakšne možnosti izobraževanja imajo mladi v občini Kočevje in kakšno je njihovo mnenje o izobraževalnih programih?
6. V koliki meri se imajo mladi v občini Kočevje možnost zaposliti in v koliki meri se glede zaposlovanja uresničujejo želje?
7. Kakšne možnosti imajo mladi v občini Kočevje za samozaposlovanje in kako občina spodbuja podjetništvo mladih?
8. Kakšen dostop imajo mladi v občini Kočevje do informacij, ki jih zadevajo in ali imajo predloge za bolj učinkovito informiranje?
9. Kakšne možnosti imajo mladi v občini Kočevje za sodelovanje pri odločitvah in dejavnostih občine in ali imajo predloge za večjo participacijo?
10. Kako se, če se, izboljšujejo stanovanjske razmere mladih v občini Kočevje?
11. Kakšne so izkušnje, mnenja, predlogi in potrebe mladih na področju zdravja?
12. Kako si mladi v občini Kočevje predstavljajo Kočevje kot idealni kraj, namenjen mladim?

3. METODOLOGIJA

3.1. Vrsta raziskave, model raziskave in spremenljivke

Opravljen raziskava je kvalitativna in eksplorativna oziroma poizvedovalna. Kvalitativna raziskava je zato, ker izkustveno gradivo, zbrano v raziskovalnem procesu, predstavljajo besedni opisi oziroma pripovedi, le-to pa je obdelano in analizirano na besedni način brez uporabe merskih postopkov, ki dajo števila ter brez operacij nad števili (Mesec, 2009, str. 11).

Eksplorativna raziskava je na podlagi uvoda v spoznavanje področja problematike, prvi korak na neznanem področju, pri kateri je namen odkriti probleme, jih formulirati in postaviti preverljive hipoteze in se pripraviti za morebitna kasnejša, natančnejša in poglobljena raziskovanja. Ena izmed značilnosti takega raziskovanja je, da pri zbiranju gradiva uporabimo več različnih postopkov (opazovanje z udeležbo, razgovori s sodelujočimi, analizo dokumentov ipd.), druga značilnost takšnega raziskovanja pa je, da si ne prizadevamo proučiti celotne populacije, temveč se omejimo na manjše število primerov ali pa celo en sam (Mesec, 2009, str. 1–2). Sicer so podobne raziskave že bile narejene, vendar je za Kočevsko območje na takšen način še nisem zasledila.

3.2. Merski instrumenti in viri podatkov

Osnovni merski instrument zbiranja primarnih podatkov v moji raziskavi predstavlja vprašalnik.

Uporabila sem delno strukturiran vprašalnik, kjer so v ospredju osnovna vprašanja intervjuja, pri katerih imam zapisana tudi podvprašanja, ki mi nudijo oporo, vendar se lahko prilagodijo sogovorniku. Celoten vprašalnik je priložen med priloge (Priloga 1).

Odločitev za delno strukturiran vprašalnik je temeljila na odločitvi, da nisem omejila sogovornika pri njegovem pripovedovanju, saj sem želela pridobiti čim več informacij in poglobljene misli sodelujočega za opisano problematiko. Vseeno pa je bilo potrebno voditi rdečo nit vseh intervjujev za lažje primerjanje in analiziranje odgovorov.

3.3. Populacija in vzorčenje

Raziskovano populacijo mladih predstavljajo vsi mladi v občini Kočevje, ki so stari od 15 do 29 let v letu 2017/2018, kar šteje 2264 mladih.

Ker je celotna populacija zelo obširna, sem se odločila, da raziskavo izveden na vzorcu, čigar prednost je, da sem prihranila na času, čeprav s tveganjem, da dobljene ocene niso natančne v celoti. Vzorec je neslučajnostni, priročni in ga sestavljajo osebe, ki so mi bile najbolj dostopne, so se odzvale na povabilo in smo se dogovorili za kraj in čas srečanja.

V vzorec sem poskusila vključiti čim bolj različne mlade v občini Kočevje, ki se ukvarjajo z različnimi aktivnostmi oziroma področji. Želela sem dobiti po 5 predstavnikov iz vsake starostne skupine (15–19 let, 20–24 let, 25–29 let). Namen je bil zajeti raznolikost in celostno sliko življenja mladih v občini Kočevje.

3.4. Zbiranje podatkov

Zbiranje podatkov je potekalo s spraševanjem s pomočjo delno strukturiranega vprašalnika. Svojo zasnovo magistrske naloge sem preko spletnih medijev predstavila Centru za mladinsko kulturo, KLUKŠ-u in jih na ta način prosila, da mi kot študentki in someščanki pomagajo pridobiti prostovoljce za opravljanje intervjuja. Pobudo sem objavila tudi na Facebook-u, saj se mi zdi, da se mladi veliko zadržujejo na tovrstnih socialnih omrežjih in odziv je bil učinkovit. Idejo in pobudo sem predstavila znancem tudi od ust do ust in tako še bolj razširila svoje možnosti za raznolikost vzorca.

Intervjuvanje je tako potekalo po dogovoru, kot je ustrezalo posamezniku, s katerim sem se dogovorila, seveda individualno. Le-to je potekalo od začetka septembra pa do konca oktobra 2018.

Srečanja so običajno potekala v Mestni kavarni. Ko sem se dobila z mlado osebo, sem se ji najprej predstavila in predstavila tudi namen najinega srečanja ter mojega dela. Zagotovila sem anonimnost, da njihova imena ne bodo navedena in varno počutje. Osebi sem dala vedeti, v kolikor bi bilo katero od vprašanj nejasnih, sem tukaj, da to obrazložim in ji dam prostor za prosto pripovedovanje. Nisem izpustila tudi tega, da lahko mirne vesti ne odgovori na vprašanje, v kolikor ne ve, kaj bi odgovorila, pa vendar, da napačnih odgovor ni. Kot

pomoč za dosledno zapisovanje odgovorov kasneje sem uporabila snemalnik na telefonu. Seveda je lahko na zanesljivost dobljenih podatkov vplivalo okolje, prisotnost drugih oseb in trenutno medsebojno nerazumevanje.

3.5. Obdelava in analiza podatkov

Podatke sem obdelala na kvalitativen način. Obdelava in analiza podatkov je potekala po naslednjih korakih in je prikazana s primeri:

1. Pogovor vseh petnajstih intervjujev sem snemala s snemalnikom na telefonu in kasneje naredila dobesedni prepis pogovora v Word. Le-tega sem uredila, odstranila mašila in v kolikor ni bilo moteče, ohranila pogovorni jezik. Transkripti vseh intervjujev so vključeni med priloge (Priloga 2). Posameznike sem poimenovala od A do O.
2. Odgovore intervjuvancev sem označila s poševno pisavo. Izjave, ki so se mi zdele najbolj relevantne za mojo temo, sem označilo s krepko pisavo in jim zraven pripisala zaporedno številko izjave. To označuje enote kodiranja, ki sem jih sproti zapisovala v tabelo »Odprto kodiranje« (Priloga 3).

Primer:

Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
*Moje mnenje je, da imamo **na področju izobraževanja zelo malo možnosti**,/(M14) kar posledično **vpliva na odhod mladih v druge kraje**,/(M15) **Potrebujemo več srednjih šol**,/(M16) in **tudi univerzo**,/(M17) **Zelo pozitivno pa se mi zdi, da so ponovno odprli program strojništva in povezava med srednjo strojno šolo in Yaskawo**,/(M18)*

3. Ko sem izjave odprtega kodiranja prepisala v tabele, sem nadaljevala z izpolnjevanjem tabel oziroma pripisovanjem pojmov, kot »deževanja idej« (Mesec, 2007, str. 31), tako, da sem izjavam pripisala pojme, ki so se mi zdeli smiselni in primerni. Nato sem pripisala še kategorije, nadkategorije in temo, kar mi je kasneje pomagalo pri osnem kodiranju.

Primer:

Tabela 3.1.: Primer odprto kodiranje

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	NADKATEGORIJA	TEMA
124	<i>Na področju izobraževanja imamo dokaj ozek profil</i>	Ozek profil izobraževanja	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
125	<i>Lahko srednješolski program prilagodili njim</i>	Dodatna smer v srednji šoli	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje

	<i>in ustvarili nove programe</i>				
I26	<i>Oddelek za farmacijo, zdravstveno nego, elektrotehniko, gradbeništvo,</i>	Raznoliki srednješolski programi	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
I27	<i>Organizirane strokovne ekskurzije, ki bi omogočale pridobivanje novih znanj in nadgradijo znanja</i>	Strokovne ekskurzije	Potrebe	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
I28	<i>Ekskurzije bi lahko bile subvencionirane s strani podjetij, ki bi na ta način izobraževale svoje zaposlene</i>	Subvencionirane ekskurzij za zaposlene	Potrebe	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje

4. Nazadnje sem odprto kodiranje nadaljevala v osnem kodiranju (Priloga 4), kjer sem združila zbrane sorodne pojme znotraj posamezne kategorije, oblikovala smiselne nadkategorije in dodala še številke izjav, ki pripadajo določenemu pojmu.

Primer osnega kodiranja:

- Neformalno izobraževanje
 - o Trenutno stanje
 - Izobraževanja so (A13)
 - Delavnice (A14, F14)
 - Tečaji in dodatno izobraževanje (E26)
 - Jezikovni tečaji (F13)
 - o Potrebe
 - Več oglaševanja (F15)
 - Dodatna znanja, izkušnje (G23)
 - Več tečajev (H17)
 - Strokovne ekskurzije (I27)
 - Subvencionirane ekskurzije za zaposlene (I28)

4. REZULTATI

Rezultate, pridobljene z intervjuji, bom predstavila po temah, ki sem jih razvila tekom analize. Za večjo predstavo bom rezultate podkrepila z izjavami intervjuvancev, ki so zapisane z ležečo pisavo v oklepaju in z zaporedno številko izjave. Intervjuvanci so bili razdeljeni v tri starostne skupine, in sicer po 5 posameznikov iz skupine od 15 do 19 let, od 20 do 24 let in od 25 do 29 let. Ob koncu poglavja še odgovorim na zastavljena raziskovalna vprašanja.

MEDOSEBNI ODNOSI

Pomen dobrega odnosa

Intervjuvance sem spraševala, kaj za njih pomeni dober in kakovosten medosebni odnos. Po odgovorih intervjuvancev se dober odnos odraža v načinu ravnanja v odnosu, po značilnostih odnosa in po rezultatih, ki jih ta odnos prinese.

Najbolj pogosto je kot način ravnanja opredeljeno zaupanje (*...najpomembnejše pa se mi zdi zaupanje. – F3*) in pomoč v odnosu (*...priskočiti na pomoč, kadar me drugi potrebujejo. – C5*). Dober odnos se odraža tudi v reševanju problemov, skupnem druženju, skupnih dogovorih in smehu, svetovanju, spodbujanju, podpori in razumevanju. Za intervjuvance je pomembno tudi, da je to odnos brez obrekovanja in odnos, kjer se obe strani trudita. Kvaliteten medosebni odnos je takšen, ki posamezniku dovoli biti, kar je *...odnos kjer sem lahko to, kar sem, hkrati pa dovolim tudi drugi osebi biti to, kar je. – M6*).

Spoštovanje je ena glavnih značilnosti odnosa, ki ga naredi kvalitetnega (*Skrbim predvsem za to, da odnosi ostanejo na ravni spoštljivosti. – L9*). Mladim je v odnosu pomembna še ljubezen, dobrota, prijaznost, dobrovoljnost in odkritost. K dobremu odnosu pripomore tudi zabava (*...v odnosu delita tudi prijetne in zabavne trenutke. – N8*) in iskrenost (*...odnos, ki ga odlikujejo iskrenost, – D1*).

Če je rezultat odnosa boljše razumevanje in razvoj samega sebe (*...z ljudmi, ki funkcionirajo drugače, saj se od njih lahko veliko naučim tudi o sami sebi. – N11*) ter sprejemanje sebe in drugega (*...se kljub različnosti sprejemamo med seboj. – M7*), gre za kvaliteten medosebni odnos. Intervjuvanci so kot rezultate dobrega medosebnega odnosa navedli ne le pridobitev,

temveč tudi ohranitev prijateljstva, dobri odnosi na delovnem mestu, veselje do novih odnosov in velik pomen le-teh, naveza in pomembnost za samozavest ter mirno psihično stanje, dobro počutje obeh strani, biti to, kar si in ne nazadnje, da je dober odnos pomemben za hitro opravljeno delo.

Vzpostavljanje medosebnega odnosa

Že samo vprašanje je bilo zastavljeno tako, da sem poizvedovala, s kom in kako mladi najpogosteje vzpostavljajo medosebne odnose. Poleg akterjev v odnosih in načina vzpostavljanja odnosa so omenjali še formalne odnose oziroma način vzpostavljanja/ravnanja v njih.

Po odgovorih mladih, ti največkrat vzpostavljajo in ohranjajo odnose z družino, prijatelji, sošolci, sodelavci ter znanci. Zaradi službenih obveznosti se odnosi vzpostavljajo tudi s strankami (*dostikrat me tudi študentsko delo popelje v konverzacije z ljudmi, s katerimi načeloma ne bi imela stika.* – G9). Akterji v medosebnih odnosih so še partnerji, sovrstniki in udeleženci tečaja. Mladi v raziskavi so pripravljeni vzpostaviti odnose tudi s tistimi, ki imajo enake interese (*medosebne odnose vzpostavljam precej hitro z ljudmi, s katerimi hitro spoznam, da so podobnega mišljenja in interesov, kot sem sama.* – N9), so zanimivi sogovorniki in dobre osebe, s tistimi, ki so prijazni ali pa kar z vsemi, novimi ljudmi (*tudi lahko vzpostaviš medosebni odnos med ljudmi ki jih prvič spoznaš.* – E14).

Mladi vzpostavljajo odnose s komuniciranjem in največkrat z osebnim stikom (*Običajno jih gradim osebno,* – H7), a vseeno tudi preko socialnih omrežij in s pomočjo telefona (*V dobi tehnologije pa ni nič novega, da se mnogo odnosov ohranja ravno prek socialnih omrežij ali prek mobilnih telefonov, zato bi lagala, če bi dejala, da tega ne počnem tudi sama.* – G11). Odnose vzpostavljajo na raznih druženjih, praznovanjih ali sprehodih. Z osebo v odnosu vzpostavijo enako zanimanje (*Z ljudmi, ki jih zanimajo podobne stvari kot mene, pogovori in kasneje tudi bolj prijetni odnosi kar sami stečejo.* – K7). Odnose potem ohranijo z večkratnim srečevanjem in z dokazovanim spoštovanjem. Medtem ko v družini vzpostavljajo odnose previdno, zaradi skrbi, so lahko v krogu prijateljev sproščeni. Osebo na začetku najprej pozdravijo in potem lahko sproti gradijo na odnosu. Izražanje občutkov in nelagodja je še en način, kako lahko vzpostaviš kakovosten medosebni odnos. Poleg deljenja idej je konstruktiven pogovor v konfliktih tisti, ki je pokazatelj uspešno

vzpostavljenega odnosa (*odnos, v katerem konflikte rešuješ s konstruktivnim pogovorom, – M4*).

V formalnem odnosu pa je pomembno, da se odnos vzpostavi brez večjih čustev, brez osebnega mnenja, kjer poteka enakopravno, strokovno in objektivno obravnavanje (*Pri formalnih odnosih (trgovina, šola, policija ...) pričakujem, da me ljudje obravnavajo popolnoma enako ne glede na starost spol, izobrazbo. – I8*).

PROSTOČASNE IN DRUŽBENO-KULTURNE DEJAVNOSTI

Mladi v Kočevju kar obiskujejo različne športne prireditve in tekmovanja, ne manjka tudi obiska acroyoge in pasje šole. Od kulturnih prireditev se mladi najpogosteje udeležujejo koncertov (*Udeležujem se različnim glasbenih prireditvam, koncerte vseh lokalnih in bolj znanih skupin. – E16*). Nekateri hodijo tudi v prenovljeno kino dvorano Kulturnega centra Kočevje in na koncerte in ostale dogodke Kočevskega študentskega kluba KLUKŠ (*...se udeležujem nekaterih dejavnosti, ki jih ponuja KLUKŠ, celodnevna aktivnost Kočevje se prebujajo ali pa kakšen koncert. – D28,D29*). Tisti mladi, ki so že starši, pa se s svojimi otroki udeležijo tudi kakšne otroške prireditve, ki so ponujene v našem mestu. Mladim je pomembno, da se v prostem času družijo tudi s prijatelji (*Udeležujem se rednih dopoldanskih kavic v krogu prijateljic, ... – G12*).

Kulturno udejstvovanje na Kočevskem je mogoče, v kolikor mlade to seveda zanima. KCK ponuja raznoliko paleto dogodkov, pa tudi Vezenina ima svoj program in razstave ter dogodke, ki se odvijajo v Likovnem salonu in muzeju Kočevje (*Kulturni center nam sicer ponuja mnogo različnih opcij, prav tako imamo Vezenino in Likovni salon, vendar se zdi, da se (resnejših) kulturnih dogodkov udeležuje le peščica. – G17, G20*). Tisti, ki organizirajo dogodke, prireditve ali aktivno sodelujejo na njih, opažajo, da je več izvajalcev kot opazovalcev (*Včasih se mi zdi, da nas je več takšnih, ki bi želeli sodelovati, kot takšnih, ki bi na dogodke tudi prišli. – N16*) in da kočevske aktivnosti dostikrat postanejo neudeležene s strani mladih (*Običajno v aktivnostih na Kočevskem ne sodelujem, ... – B10; Vključena sem v KLUKŠ, v njihove aktivnosti pa ne. – H26*).

Večina mladih si želi zgolj več dogodkov ali pa vsaj njihovo boljše oglaševanje (*...je pa res, da bi lahko bili bolje oglaševani (npr. na spletnih straneh, v lokalih v mestu ...) – D9*). Če bi bile organizirane igre brez meja ali nekakšne vaške igre, bi to lahko pripomoglo k

povezanosti ljudi. Ideja je tudi, da bi v praznem prostoru športne dvorane lahko odprli gostinski lokal (*Imam pa predlog na področju športa, športne dvorane, in sicer da bi bil v njej lahko gostinski lokal v prostoru, ki je prazen. – M13*). Splošno mnenje je, da je prostor za razvoj in širitev dogodkov na vseh področjih, pomembno pa je, da mlade spodbudijo, da se aktivnosti in dogodkov, ki se že izvajajo, udeležijo (*Največji problem pravzaprav vidim v tem, kako mlade spodbuditi, da se tovrstnih dogodkov tudi zares udeležujejo. – N15*).

Mladi so s ponujenimi aktivnostmi in dogodki v Kočevju na splošno zadovoljni. Pravzaprav je večina zadovoljna z aktivnostmi. Posamezniki so izpostavili, da so zadovoljni z organizacijo dogodkov. Torej je dejansko izraženega nezadovoljstva malo oziroma sem to zasledila zgolj v posameznih primerih (*Ne najbolj zadovoljna. – O7*). Mnenje je, da se zadnje čase na Kočevskem gradijo prostori za mlade, dogodki za mlade predvsem v tej smeri, da se imajo kam dati za vikend in da so aktivnosti vse bolj pogoste.

Tako kot ima vsaka palica dva konca, se tudi med mladimi najdejo tisti, ki so mnenja, da je izbire premalo, da mladi nimajo kam, da je premalo kulturnih aktivnosti in premalo zunanjih aktivnosti za mlade. Možno pa je, da je problem v premajhni udeležbi in da je kultura splošno odrezana od vsakodnevnih rutin (*Namreč zdi se, kot da je kultura (če odmislimo »popularno kulturo«) običajno odrezana od vsakodnevnih rutin. – G16*).

MLADINSKO ORGANIZIRANJE

V KLUKŠ-u imam prijatelje, ki so mi velikokrat rekli, da je vključenost v študentski kočevski klub problematična. Predvsem, da je težko najti člane, ki bi aktivno delali za mlade in z mladimi. Te besede je potrdila tudi večina intervjuvancev, ki so povedali, da niso vključeni v nobeno mladinsko organizacijo, ostali pa so sicer vključeni, a se ne udeležujejo aktivnosti, z izjemo koncertov (*Trenutno sem včlanjena v KLUKŠ, aktivnosti pa se udeležujem le, ko so koncerti. – C24,C25*). Iz slednjega je razvidno, da je potrebno več dogajanja na področju mladinskega dela in več mladinskega organiziranja (...vsekakor pa bi si želela več dogajanja na področju mladinskega dela in mladinskega organiziranja. – N18,N19).

IZOBRAŽEVANJE

Splošno mnenje mladih je, da so v Kočevju dobre možnosti izobraževanja, da se izobraževanje razvija, predvsem po prenovitvi šole, ki ponuja izobraževalne programe, ki ustrezajo trgu dela (*Če gledam v povezavi s službami na Kočevskem so dobre možnosti, ... – J13*).

Po drugi strani pa mladi opažajo, da je vse več centraliziranosti v Ljubljani in da so v večjih krajih po Sloveniji bolj odprte možnosti (*...najstniki bolj ali manj raje osredotočijo na večje kraje po Sloveniji, kjer so opcije bolj odprte. – B18*). Zdi se, da so možnosti za pridobitev različnih vrst izobrazbe ozke in imajo tako malo možnosti za izobraževanje in posledično je zanimanja malo (*Moje mnenje je, da imamo na področju izobraževanja zelo malo možnosti, kar posledično vpliva na odhod mladih v druge kraje. – M14,M15*).

Želja je, da bi mladi imeli več možnosti izobraževanja v domačem kraju (*Potrebovali bi to, da se na Kočevskem odpirajo novi srednješolski programi, kjer bi domači se lahko izobraževali doma in ne vozili v Novo mesto, Ljubljano, Koper. – E27,E28*).

Neformalno izobraževanje

V Kočevju se odvijajo delavnice, tečaji, dodatna izobraževanja in jezikovni tečaji (*Na tem področju imamo kar nekaj jezikovnih tečajev in različne delavnice, na katerih se lahko izobražujemo. – F13,F14*).

Vseeno pa si mladi želijo dodatnih znanj, izkušenj, več tečajev (*bi mladim, predvsem tistim, ki so nek študij že zaključili ali pa po srednji šoli ne želijo študirati, želijo pa si neke dodatne izobrazbe ali dodatnih praktičnih znanj, omogočil dodatna znanja. – G23*) in predvsem več oglaševanja za že obstoječe neformalno izobraževanje (*Menim samo, da so le te premalo oglaševane. – F15*). Poleg tečajev in delavnic je bil podan predlog za strokovne ekskurzije ali subvencionirane ekskurzije za že zaposlene, kjer bi lahko pridobili dodatna znanja in izkušnje (*Mogoče bi morale biti organizirane strokovne ekskurzije, ki bi omogočale pridobivanje novih znanj in nadgradnjo znanja. Ekskurzije bi lahko bile subvencionirane s strani podjetij, ki bi na ta način izobraževale svoje zaposlene. – I27,I28*).

Formalno izobraževanje

Mladi imajo možnost vključitve v gimnazijski program in nekaj poklicnih programov srednje šole. Sicer se čuti omejenost šol, vendar pa je danes pozitivna povezava med Yaskawo in ponovnim programom strojništva (*Zelo pozitivno pa se mi zdi, da so ponovno*

odprli program strojništva in povezavo med srednjo strojno šolo in Yaskawo. – M18), kar govori v prid novim srednješolskim programom. Vseeno so mladi mnenja, da primanjkuje kakšna srednja šola in da je premalo raznolikosti (Zdi se mi, da primanjkuje še kakšna srednja šola. – G21).

Za nekatere mlade je gimnazija ustrezna, spet drugi, ki se niso našli v ponujenih smereh izobraževanja, so se raje odločili za šolanje drugje, kar posledično pomeni, da ne vedo veliko o tem, kaj jim je v Kočevju na voljo (*Sama se nisem šolala v Kočevju, zato je tudi nimam veliko informacij, kaj vse točno imamo. – J16, J17).*

Več mladih je takšnih, ki si želijo dodatnih programov v srednji šoli oziroma bolj raznolike srednješolske programe, kot tistih, ki so mnenja, da dodatnih programov ne potrebujemo (*Glede na število dijakov, ki se vsakodnevno vozijo v Ljubljano ali Novo mesto bi lahko srednješolski program prilagodili njim in ustvarili nove programe, npr.: oddelek za farmacijo, zdravstveno nego, elektrotehniko, gradbeništvo ... – I25,I26).* Mladi si želijo več izobraževanj za odrasle in boljše promoviranje slednjega. (*Zdi se mi, da bi bilo dobro uvesti več izobraževalnih programov za odrasle ali pa vsaj bolj promovirati že obstoječe. – D15, D16).* Kar pa v Kočevju zagotovo manjka, je terciarno izobraževanje, za katerega si mladi želijo, da bi se uvedlo (*...ter začeli razmišljati tudi o visokošolski, višješolski ali univerzitetni ustanovi. – H18).*

ZAPOSLOVANJE

Možnosti zaposlitev, glede na odgovore mladih delim na dve skupini. Pozitivna stran možnosti zaposlitve je ta, da službe so (*Kolikor vem, je vedno več delovnih mest. – A16).* Vse več je možnosti za dobre in stabilne službe. Mladi opažajo izboljšave na področju zaposlovanja (*Danes se mi zdi, da se v tej smeri dogaja kar nekaj pozitivnih sprememb in da bomo iskalci zaposlitve imeli v prihodnosti več možnosti za dobra in stabilna delovna mesta. – K17,K18).* Imajo nekaj uspešnih podjetij, ustanavljajo se nova in širijo stara. Pridobitev Yaskawe na kočevskih tleh je prinesla dobre spremembe (*V prihodnosti se bo na seznamu podjetij znašla tudi Yaskava, ki predstavlja dobrodošlo spremembo na našem trgu. – D20).* Vsako leto imajo tudi sejem, kjer se predstavijo lokalna podjetja, njihovo delo in delovna mesta. Mnenje mladih je, da programi srednje šole v Kočevju zadostujejo za delovna mesta, ki so na voljo v okolju (*Mislim, da je v Kočevju največ služb takšnih, kjer je dovolj zgolj srednja šola. – F20).*

Na drugi strani pa kot negativni vidik zaposlovanja mladi izpostavljajo dejstvo, da se v Kočevju ne morejo zaposliti na delovnih mestih, ki si jih želijo. Menijo, da imajo premalo raznolikih podjetij. Službe niso raznolike in malo je prostih delovnih mest oziroma je omejeno zaposlovanje (*...da je za mlade izobražence, ne umeščam se nujno v to kategorijo, na Kočevskem zelo malo dostopnih delovnih mest. – G27*). Največji problem mladi vidijo v tem, da je premalo služb za izobražen kader in da posameznik večinoma dobi službo, ki je v nasprotju z njegovo izobrazbo (*Po mojem mnenju 50 % zaposlenih v Občini Kočevje ne opravlja dela, za katerega se je izobraževalo. Delo opravljajo zgolj zato ker drugega ni. S tem pa žal zasedajo delovno mesto nekaterim, ki so za to delovno mesto izobraženi in usposobljeni. – I29, I30, I31*). Mladi menijo, da morajo za službo res izstopati iz večine, saj je vse več mladih, ki dokončajo izobraževanje, nova delovna mesta pa se žal ne odpirajo tako hitro. V primerjavi z Ljubljano so v Kočevju manjše plače, zato veliko mladih odhaja iz Kočevja, da dobijo službo primerno njihovi izobrazbi (*...glede na plače pa je seveda več tistih, ki so doma, ker plače niso take, kot bi si želeli ali v povezavi z Ljubljano, ... – J19*). Problem dobiti službo v kraju izven Kočevja pa je v potnih stroških. Mnenje je tudi, da je na zavodu za zaposlovanje prijavljenih veliko ljudi in da je več delovnih mest primernih za moške kot za ženske.

Izkušnje mladih glede zaposlitve so različne. Medtem ko se nekateri niso soočili z neuspešnim pošiljanjem prošenj za delo, drugi niso dobili zaposlitve zaradi zunanjega izgleda in spet tretji so morali po končanem šolanju prehoditi več poti, da so prišli do zelenega delovnega mesta, primernega svoji izobrazbi (*Je pa bila moja izkušnja preden sem opravljala pripravništvo, se pravi po zaključku študija, da sem se zaposlila v trafiki, nato preko javnih del v organizaciji, kjer sem zaposlena sedaj kot strokovna delavka. Se pravi, ko sem stopila iz fakultete sem eno leto iskala pripravništvo na področju socialnega varstva. – M20, M21, M22*).

Mladi menijo, da je potrebno več počitniških študentskih del, če se le da, na svojem področju izobraževanja, kar bi pripomoglo k pridobitvi delovnih izkušenj in morda celo pridobitev informacij za diplomsko ali katero drugo delo (*Po mojem mnenju bi lahko imeli študenti organizirana večtedenska poletna študentska dela v domačih organizacijah in podjetjih s svojega področja. Študentje bi s tem pridobili dragocene delovne izkušnje s svojega področja. Tudi javna dela bi lahko razpisali za študente v absolventskem stažu in bi lahko v tem času pridobili tako informacije za boljše diplomsko delo kot tudi dragocene izkušnje. –*

I33, I34, I35, I36, I37). Mladi menijo, da je potreba po več podjetjih, več administracijskega in marketinškega dela – več nefizičnih del.

Samozaposlovanje

Nekateri mladi informacij o samozaposlitvi in podjetništvu ne vidijo kot pomembnih, verjetno zaradi starosti ali zgolj tega, ker si ne želijo biti samostojni podjetniki. Spet drugi pa so mnenja, da njihova izobrazba ni primerna za ustanovitev svojega podjetja (*...vendar z mojim poklicem se ne vidim v s.p.-ju. – M33*).

Sicer pa jih večina meni, da možnosti za samozaposlitev obstajajo. Nekateri so mnenja, da je pomembno področje, na katerem odpiraš svoje podjetje, drugi menijo, da je uspešnost odvisna od poznanstev in vezi, spet tretji ugotavljajo, da so denarna sredstva pri odpiranju podjetja še kako pomembna (*Odkvisno, za kakšen s.p. bi se odločila. Je pa res, da so ne glede na izbiro dejansko najbolj pomembna poznanstva in denarna sredstva, ki jih posameznik premore. – D37, D38, D39*). Samozaposlitev ima v Kočevju prednost zaradi majhnega mesta in tako lažji dostop do strank, ljudje hitreje izvejo za tvojo dejavnost in zate (*Možnosti so ogromne./E49*) saj je ena izmed prednosti to, da je Kočevje manjše mesto./E50) kjer lažje do tebe pridejo stranke./E51) in se tudi lažje izve za tvoje podjetje./E52) Imamo tudi velik neizkoriščenih prostorov v Kočevju, kjer lahko zgradiš svoje podjetje. – E49, E50, E51, E52, E53). Je pa zagotovo pozitivna stran svojega podjetja, ko je to uspešno, finančni vidik, vendar pa obstaja tudi negativna stran, ko zbolíš in ko ni dela za tvoje področje (*Ima pa s.p po mojem mnenju dva konca, en pozitiven, dokler so finance, drug je pa negativen v primeru bolnišk in kadar ni dela na področju, kjer deluješ. – M34, M35*).

Večina mladih v Kočevju je že slišalo za Podjetniški inkubator Kočevje – PIK, ki spodbuja in pomaga na poti do samostojnega podjetništva. Kočevje spodbuja podjetništvo tudi s finančno podporo in sredstvi na različnih razpisih. Nekaj mladih sicer misli, da Kočevje ne spodbuja podjetništva na domačem terenu, zaradi pogojev oziroma da je ta spodbuda zgolj teoretična (*Spodbuja ga, a nisem prepričan, da ga spodbuja na domačem terenu. Morda z razlogom, saj vedo, kakšni so pogoji. – B33, B34*). Vseeno večina mladih ve, kje lahko pridobijo informacije (na PIK-u), in so mnenja, da Kočevje spodbuja podjetništvo, tudi s »START up« programi, z možnostjo izobraževanj na to temo, z oglaševanji v časopisih in na spletu, s prostori, ki jih ponuja PIK za izvedbo prototipa (*Z ustanovitvijo Podjetniškega*

inkubatorja Kočevje se je na tem področju marsikaj spremenilo – izboljšalo za mlade, saj tam pridobijo ogromno informacij, na voljo so izobraževanja. – C31, C32, C33).

Nekateri mladi menijo, da se ne bi mogli samozaposliti zaradi smeri njihove izobrazbe. Če odpiraš klasično podjetje, kot na primer gostinsko storitev ali enoto zavarovalništva, ostaneš brez finančne podpore ob odpiranju svojega podjetja (*v kolikor pa odpiraš klasični biznis, si bolj kot ne sam. Dobro bi bilo, če bi vsaj prvo leto lahko zavod kako finančno pomagal pri plačah ostalih zaposlenih v s.p., da res lahko vložiš v podjetje, ... – J36, J37, J38*). Ovire pri samozaposlitvi mladi vidijo tudi v tem, da je težko vzdrževanje podjetja in da je konkurenca za uspeh velika. Potrebuješ pravi krog ljudi, da uspeš na tem področju. Nekateri intervjuvanci že imajo lastno podjetje, posamezniki so zaposleni pri nekom, ki ga ima in vsi ti podjetniki so bili zaradi odpiranja klasičnega podjetja (gostinstvo, trgovina, zavarovalništvo) brez podpore ob odpiranju.

Želja mladih, predvsem teh, ki so izkusili, kaj pomeni biti samostojni podjetnik, je, da bi zavod za zaposlovanje prvo leto pomagal s plačami za zaposlene (*Dobro bi bilo, če bi vsaj prvo leto lahko zavod kako finančno pomagal pri plačah ostalih zaposlenih v s.p., da res lahko vložiš v podjetje, ker saj vemo, kakšna je motivacija za delo pri minimalni plači. – J37, J38, J39*). Mnenje mladih je tudi, da bi denarna spodbuda oz. olajšave lahko pripomogle k večjemu pogumu za odpiranje svojega podjetja, pomembna pa bi bila tudi predavanja o podjetniški poti (*Mogoče Kočevju manjka kakšen dober podjetniški natečaj, predavanja, denarne spodbude za mlade podjetnike, kakšne olajšave, ... – K31, K32, K33, K34*).

INFORMIRANJE

Mladi večino informacij najdejo na spletnih straneh, na facebook-u in ostalih socialnih omrežjih (*Največkrat me kar same najdejo preko socialnih omrežij – Instagram in Facebook, kjer sledim oziroma imam všečkane strani organizacij, ki me zanimajo. Občasno preverim spletno stran Zavoda Kočevsko. – N23, N24*). Informacije mladi pridobijo tudi preko lokalnega radia Univox in lokalnih časopisov in nekaj preko lokalne televizije »TV Kočevje«. S pogovori sem prišla do ugotovitve, da mladi informacije radi izvejo tudi osebno, od ust do ust, kar jim še najbolj ustreza (*Najraje osebno, od ust do ust. – J22; Povprašam ljudi. – O18*). V kolikor želijo izvedeti konkretne informacije, pa jih lahko dobijo na sedežih pristojnih enot, na primer na PIK-u, Centru za socialno delo, Davčni upravi in Zavodu za zdravstveno zavarovanje (*Vse informacije, ki sem jih potrebovala do danes, sem izvedela na*

sedežih enot, ki so za to pristojne – od podjetniškega inkubatorja do zavoda za socialno delo, davčne uprave, zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. – K19, K20, K21, K22).

Mladi so z načinom informiranja zadovoljni, menijo, da je le-to dobro urejeno, vsak poišče informacije na svoj način, tudi tisti, ki imajo radi osebni stik, so zadovoljni s tem, da povprašajo ljudi (*Meni je ok, ker vem kje dostopati do informacij. – M28*).

Podana so bila mnenja, da bi si želeli morda več spletnih objav in da bi za določene prireditve začeli informirati z letaki. Predlog je tudi za bolj dosledno informiranje, za objavljanje raznih dosežkov in datumov različnih prireditev (*Lahko bi imeli spletno stran z doslednimi novicami iz vsakdanjega dogajanja v Občini Kočevje. Tam bi bili dosledno objavljeni dogodki tako športnih kot tudi kulturnih prireditev. Objavljali bi lahko tudi dosežke naših športnikov ali pa dosežke na različnih tekmovanjih. – I40, I41, I42*). Predlog mladih, ki pa se tudi meni zdi zanimiv in koristen, je, da bi bile vse informacije zbrane na enem mestu (*Poenotena Fb stran ali Instagram profil bi prišel prav. – N25*).

PARTICIPACIJA

Sicer so nekateri mladi mnenja, da je sodelovanje z občino zgolj navidezno in da so skeptični glede upoštevanja predlogov. Drugi pa se zavedajo, da imajo glas, da so mnenja mladih pomembna, da je sodelovanje in delovanje v občini demokratično in da ima župan posluh za mlade (*Takšne, kakršne nam jih omogoča demokracija. Zdi pa se mi, da občina ima posluh za mlade, morda problem ni v občini ali kraju, temveč v posameznikih, ki so le redko aktivni in si le redko želijo ali upajo sodelovati in sodelovati. – G32, G33, G34*). Ovire sodelovanja se najdejo torej v pasivnosti mladih in njihovi apatičnosti (*...da je problem kolektivna zavest in splošna apatičnost mladih za politične in družbene situacije. – G36*). Mladi so premalo aktivni, sodelovanje jih ne zanima, se opredeljujejo kot apolitične in niso zainteresirani za sodelovanje (*Po pravici povedano – ne bi vedela, ker se o tem nisem nikoli zanimala in pozanimala. – K26*). Vendar pa kljub temu opažajo, da je sodelovanje z občino v veliki meri mogoče. Z županom se da komunicirati preko facebook-a. Mnenja so, da župan prisluhne predlogom, kolikor lahko (*Župan občine je vedno pripravljen prisluhniti predlogom tako posameznika kot tudi manjših skupin. – I46*). Ne nazadnje lahko tudi kot posameznik pošlješ dopis na občino (*V primeru, da bi imela veliko željo bi to izrazila na način, da bi na občino poslala dopis, na katerem bi izrazila svoje mnenje in prosila za odgovor. – M31*).

Nekaj mladih je brez predlogov za večjo in boljšo participacijo, ostali pa so podali različna mnenja in predloge. Eden izmed teh je bil, da bi lahko organizirali predavanja in več dobrodelnih dogodkov. Mladi si želijo lažji dostop do župana oziroma nekoga, ki odloča. Predlog, ki se tudi meni zdi smiseln je, da bi organizirali okroglo mizo, ali imeli prostor, kjer bi mladi lahko podali svoja mnenja in ideje, predloge za financiranja in izvedbe (*Morda, da se dobimo v nekem prostoru z Županom in povemo naša mnenja in ideje in kako bi se to financiralo in izvedlo. – E45, E46, E47*). Potrebno je predvsem osvestiti mlade in jih aktivirati za sodelovanje in socialno vključenost v kočevski občini, da se začnejo bolj zavedati svojega položaja in vpliva (*Ja, mislim da bi se občina lahko bolj angažirala za vključenost mladih pri njenih dejavnostih in odločitvah. Na primer, lahko bi organizirali okroglo mizo, kjer bi govorili o tem, kako Kočevje narediti privlačnejše za mlade ljudi. – F26, F27*). Mladi so mnenja, da je očitno potrebno tudi več informiranja na tem področju, potrebno več ozaveščanja mladih o participaciji, jih spodbujati, da predstavijo svoja mnenja in ideje ter kritičnih in argumentiranih misli (*Mislim, da bi morali najprej mladino ozaveščati, da je participacija mogoča in kako sploh lahko nekdo predstavi svojo idejo. Pred oziroma hkrati s tem, bi mlade pravzaprav morali opozoriti na to, da po svetu hodijo z odprtimi očmi in kritično in argumentirano mislijo. – N23, N33, N34, N35*).

STANOVANJSKE RAZMERE

Nekatere mlade področje stanovanjskih razmer ne zanima ali pa nimajo dovolj informacij, da bi se opredelili glede trenutnega stanja na trgu (*Težko bi rekla, da se izboljšujejo, ker o tem nimam dovolj znanja. – L35*). V večini pa je splošno mnenje mladih, da je več in dovolj stanovanj ter da so razmere zadovoljive oziroma celo boljše kot včasih, žal pa to ne pomeni, da menijo, da so stanovanja dostopna mladim (*Da, se izboljšujejo, vendar ne za mlade. Veliko je novogradnje, katere si mladi seveda ne moremo privoščiti. – H37, H38, H39, H40*). Mladi opažajo, da se stanovanja obnavljajo, da je veliko novogradenj, a kot sem omenila prej, jih veliko meni, da si jih finančno ne morejo privoščiti (*...edino to, da se nova stanovanja gradijo, vendar pa so vsaj za nas finančno nedostopna. – M43*). Mladi poznajo termin socialnih stanovanj in vedo, da jih na Kočevskem imajo, a morda še vedno premalo (*Za izboljšanje so poskrbela socialna stanovanja, lahko pa bi jih bilo več. – D44*). Nekateri mladi so mnenja, da so stanovanjske razmere nezadovoljive, ne vidijo izboljšav na tem področju in menijo, da je premalo stanovanj (*Stanje ni v redu. Premalo 1-sobnih stanovanj za najem/prodajo in cene zelo visoke glede na lokacijo. – O31, O32, O33*).

Mladi od 15. do 29. leta še vedno v večini živijo pri starših. Le posamezni intervjuvanci iz druge starostne skupine živijo na svojem, vendar gre za lastniško družinsko stanovanje, kjer plačujejo le stroške stanovanja. Tudi v tretji starostni skupini le redki živijo samostojno v najemniškem stanovanju. Mladim so stanovanja predraga, kar vodi v nezmožnosti osamosvojitve, tako da za mlade, po njihovem mnenju, ni nič boljše glede stanovanjskih razmer. Stroški in najemnina za dvosobno stanovanje za dve osebi so preveliki in cene previsoke za gradnjo hiše ali nakupa trosobnega stanovanja (*Nekaj časa sva s partnerjem živela v najemniškem stanovanju, vendar so bili stroški in najemnina za dvosobno stanovanje, kar precej visoki, bi rekla, da v zimskih mesecih, kar za minimalno plačo. Zato sva se s partnerjem odločila, ko sva dobila prvega otroka, da se preselimo v zgornje nadstropje hiše, od partnerjevih staršev. Če bi nam cene in življenjski slog dopuščal, bi z veseljem gradila svojo hišo ali pa vsaj kupila trosobno stanovanje, vendar kljub zaposlitvi obeh si tega ne moreva privoščiti.* – M39, M40, M41). Vseeno pa je mladim cilj se preseliti vsaj v najemniško stanovanje, vendar pa je težko najti primerno ponudbo za mlade (*Na internetu je sicer zelo malo oziroma skoraj nič ponudb za primerna podnajemniška stanovanja za mlade.* – N45).

Želja po več stanovanj torej ostaja, vendar v smislu, da je cena teh primerna za mlade (*Iz tega, kar slišim od drugih pa menim, da bi bilo smiselno mladim ponuditi več nastanitev za neko smiselno ceno, mnogo se jih namreč kljub svoji želji (in proti predpostavki, da so mladi neodgovorni in namenoma ostajajo v hotelu Mama) trenutno ne more v tem smislu osamosvojiti.* – G45, G46). Ali pa da bi mladim do 30. leta odobrili nekakšno subvencijo za najem oziroma nakup stanovanja kot nekakšno spodbudo za osamosvojitve. S strani mladih je bilo podano mnenje, da potrebujejo več socialnih stanovanj in postavitev strožjih kriterijev za pridobitev teh (*...vendar bi res morali upoštevati vse kriterije za pridobitev le teh, da bi tisti, ki so ogroženi res dobili streho nad glavo.* – J42). Nekateri so mnenja, da bi potrebovali več zemlje za gradnjo hiš (*Lahko bi tudi katere nezazidljive površine blizu mesta spremenili v zazidljive.* – I56). Mladi so podali še predlog, da bi lahko prenovili stare stavbe in tako povečali kapaciteto stanovanj za mlade (*Stare slabše stavbe v centru mesta in okolici bi lahko prenovili v stanovanjske prostore in tako rešili stanovanjske probleme mladih.* – I54).

ZDRAVJE

Tretjina intervjuvancev ni seznanjenih s programi zdravstva na Kočevjem, zaradi česar sem mnenja, da je potrebno boljše oglaševanje (*S programi na področju zdravja nisem seznanjena, tako da gotovo potrebujejo boljše oglaševanje.* – D45, D46).

Nekateri mladi pa ne poznajo toliko programov na področju zdravja, saj so mnenja, da je narava in hrib zanje najpomembnejše (*Nisem dovolj seznanjena z dogajanjem na področju zdravja, da bi lahko dala zadovoljiv odgovor na to vprašanje. Meni je za zdravje trenutno najpomembnejši hrib.* – N49, N50).

Ostali mladi, ki so seznanjeni s programi zdravja, ocenjujejo, da imajo za fizično aktivnost organizirane telovadbe ter fitnes in ocenjujejo, da imajo dovolj narave in kolesarskih poti za lastno krepitev zdravja (*Imamo par fitnesov, telovadne naprave, trim stezo v gozdu, gozdne pohodne poti, kolesarske poti.* – H41, H42, H43, H44). Poleg fizičnih aktivnosti mladi vedo za program merjenja sladkorja in pritiska in poznajo, da imajo oddelke za odrasle, otroke, zobozdravstvo, psihiatra, urgentni blok ter lekarno in center za krepitev zdravja. Izraženo je bilo tudi zadovoljstvo z dermatologom (*Teh programov je mnogo, najbolj zadovoljen sem s programom dermatologa, saj imam tudi sam težave s kožo.* – B38, B39).

Kar se tiče ostalih programov, mladi najbolj poznajo delavnice za starejše, pa delavnice o zdravem življenjskem slogu in predavanja o zdravi prehrani ter preventivne delavnice za preprečevanje odvisnosti od drog (*Zdi se mi, da organizirajo številne delavnice za starejše, preventivne delavnice za preprečevanje odvisnosti od drog, zdrava šola.* – N46, N47, N48). V Kočevju trenutno deluje tudi dnevni center ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje.

V večini mladi vidijo programe zdravja kot ustrezne in opažajo napredovanje zdravstva (*Samo zdravstvo napreduje. Od prenove lekarne do urgentnega centra.* – J44). Je pa bila podana kritika, da imajo določeni zdravniki neustrezen odnos do pacientov (*Neustrezno ocenjujem določen odnos zdravnikov do pacientov.* – E68).

Medtem ko so zgolj posamezniki mnenja, da je programov zdravja dovolj, so ostali mnenja, da je zagotovo potrebno več oglaševanja, kar bi pripomoglo k večji ozaveščenosti in znanju o zdravstvenem stanju na Kočevskem (*S programi na področju zdravja nisem seznanjena, tako da gotovo potrebujejo boljše oglaševanje.* – D45, D46). Večina mladih je mnenja, da bi potrebovali več predavanj o zdravem načinu življenja (*Mogoče bi bilo dobro, če bi se*

večkrat organiziralo kakšne večje dogodke v zvezi z zdravim življenjem – predavanja. – K38). Na Kočevskem imajo zgolj enega psihologa, tako da potreba po stalnem psihologu/psihiatru ostaja. Mladi čutijo potrebo po več preventive, stalnem dermatologu, okulistu in ginekologu ter več zdravnikih in pediatrih.

KOČEVJE KOT IDEALNI KRAJ MLADIH

Posamezniki menijo, da domača športna in kulturna društva propadajo, kar naj bi bila posledica tega, da se mladi ne morejo šolati v domačem kraju, ker ta ne ponuja dovolj široke palete različnih srednješolskih programov (*Zaradi šolanja v drugih krajih prihaja tudi do zapuščanja športnih in kulturnih aktivnosti in tako propada športnih ali kulturnih društev. – I61*).

Majhen delež intervjuvancev meni, da imajo v Kočevju vse, da je mesto vsako leto boljše in so tako zadovoljni in navezani nanj (*Menim da imamo vse kar potrebujemo in iz leto v leto se to izboljšuje. – E71, E72*).

Potrebe in želje, ki so jih mladi izrazili glede ideje Kočevja kot idealnega mesta za mlade, sem razdelila na devet sklopov. Na splošnem področju si mladi želijo, da bi bili ljudje v mestu, ne samo mladi, manj pasivni ter da bi se ljudje manj ozirali za drugimi in bolj osredotočali nase (*predvsem pa manj pasivnosti, ne le mladih, temveč vseh prebivalcev. Pa malo manj »špeganja« skozi okno, kdaj in kaj počne sosed. – G49, G50*).

Mladi si želijo drugačno ureditev mesta. Predvsem pogrešajo nek prostor za mlade, prostor za druženje oziroma kar koncertno dvorano za mlade (*Koncertna dvorana za mlade. Dvorana za res dobre koncerte. – J45, J47*). Ali gre za disko ali namenski petkov prostor za druženje, prostor za pomoč, kjer bi mladi dobili še inštrukcije, literaturo, možnost uporabe računalnikov. Bila je izražena tudi želja po bazenu, dlje obratujočih lokalih in omejitev slabih strani, ki jih prinašajo Romi (*Urejena zadeva z Romi – s tem govorim o njihovem nadlegovanju in popuščanju s strani pristojnih organov. – O36*). Če potegnem končno črto, si mladi torej želijo svoj prostor, pa naj gre za dnevni ali nočni, najboljše večnamenski (*Idealno Kočevje za mlade bi moralo imeti nekakšen kampus oz. ustanovo, v katero bi se lahko mladi zatekali po pomoč, za krajšanje dni, za zabavo in druženje, kjer bi imeli učne ure, inštrukcije, čtivo, bralno oz. študijsko gradivo, dostop do interneta, dostop do kulture*

in umetnosti, razno razne aktivnosti, tečaji, delavnice, predavanja, seminarji, itd. – H48, H49, H50, H51, H52, H53, H54).

Kar se tiče programa mesta, si mladi želijo več koncertov, koncertov lokalnih glasbenikov, več zabave in aktivnosti za otroke in mladino. Pa vendar si mladi, po pogovorih, želijo tudi več akcij za mlade, z mladimi, različne izobraževalne aktivnosti za mlade. Tiste, ki se trudijo, bi lahko dodatno spodbudili in tiste, ki prejemajo socialno pomoč, bi lahko spodbudili za delo (*manj vzpodbude za brezposelne socialne "probleme", ki se niti ne trudijo biti delovni in poštene in več vzpodbude za tiste, ki se trudijo. – K41*). Po pogovoru z intervjuvanci in vse več mladimi po Kočevju, le-ti pogrešajo predvsem, da bi bilo Kočevje mesto, ki bi živelo zvečer, posebno ob vikendih (*Idealno Kočevje za mlade je mesto, ki živi. Ne le skozi dan, temveč tudi zvečer. Mesto, kjer imajo mladi vsak petek zvečer »spodoben« prostor za druženje. – L43, L44*). Program mesta bi moral biti oblikovan tudi tako, da bi nudil možnost preizkušanja različnih poti, s podporo za svoje odločitve (*...idealen kraj za mladega človeka je takšen, ki nudi dovolj možnosti in priložnosti za preizkušanje različnih poti ter podporo pri odločitvi za eno. – N51, N52*).

Na področju zaposlovanja imajo mladi željo po službi v domačem kraju. Želijo si torej več zaposlitev in pomoč pri pridobitvi le-te. Mladi so mnjenja, da bi rabili pomoč pri pridobivanju delovnih izkušenj, ki bi bile v skladu z izobrazbo in da bi zaposlene pošiljali na strokovne ekskurzije, ki bi bogatile znanje in izkušnje (*Študentom bi moralo biti omogočeno pridobivanje začetnih delovnih izkušenj z njihovega področja, v domačem kraju. Zaposlenim bi lahko organizirali strokovne ekskurzije. – I62, I63*).

Glede izobraževanja si mladi v osnovi želijo večji izbor srednjih šol in večjo možnost izobrazbe (*Tako kot sem že na začetku omenila, dijakom bi morali omogočiti srednješolsko šolanje v domačem kraju. Zaradi šolanja v drugih krajih prihaja tudi do zapuščanja športnih in kulturnih aktivnosti in tako propada športnih ali kulturnih društev. – I60, I61*).

Na področju stanovanjskih razmer si mladi torej želijo več stanovanj, več novih stanovanj z možnostjo osamosvojitve ter večje možnosti za dom starejših občanov (*Starejšim občanom pa omogočiti življenje v domu starejših občanov. Izgradili bi lahko novo stanovanjsko naselje, ali pa prenovili stare objekte in tako pridobili nekaj novih stanovanj. – I64, I65*).

Mladi si želijo še večjo dostopnost zdravnikov, morda v prihodnosti avtocesto in pa lažji dostop do informacij (*Po moji oceni bi bilo idealno mesto, mesto, kjer bi mladim nudilo zabavo, šole, stanovanja, zaposlitve, dostopnost do zdravnikov, konec koncev tudi avtocesto.* – M50, M51, M52, M53, M54, M55).

5. RAZPRAVA

V nadaljevanju so povzete glavne ugotovitve in opažanja raziskave na zastavljena raziskovalna vprašanja in podkrepljena z različnimi viri.

1. Kaj mladim v občini Kočevje pomeni dober, kakovosten medosebni odnos?

Dober, kakovosten medosebni odnos pomeni, da gre za ravnanje v odnosu, kjer je najbolj pomembno zaupanje ter medsebojna pomoč. Mladi za kvaliteten medosebni odnos opredeljujejo pomoč pri reševanju problemov, skupno druženje – ali na zabavah ali zgolj na kavi v domači mestni kavarni, torej na prostoru, ki jim je skupen in jih povezuje. Dober medosebni odnos vključuje še vso podporo, spodbujanje in razumevanje ter odnos, v katerem ni obrekovanja in kjer se obe osebi enakovredno trudita za uspeh obstoječega odnosa. Kvaliteten medosebni odnos je uspešen, ko je posameznik lahko takšen, kot je in hkrati pusti biti to, kar je, tudi drugi osebi. Kristanič in Ostrman (1999, str. 48) trdita, da naj bi ljudje potrebovali drug drugega. Medosebni odnosi so namreč osrednji del človekove eksistence. V medsebojni povezanosti oseb so vsebovane različne odnosne veščine. Pomembno je zavedanje, da še zdaleč ni dovolj, če si odnosa želijo, temveč ga morajo negovati, da le-te ne preide v navado ali celo huje, v izkoriščanje (Zalokar Divjak, 2008, str. 45). Zaradi slednjega se mi zdi, da mladi v Kočevju razumejo, da je za kvaliteten medosebni odnos pomemben obojestranski trud, podpora, spodbujanje in pustiti biti vsakemu tisto, kar je.

Glede značilnosti, ki naredijo odnos dober in kvaliteten, je ena glavnih spoštovanje, ki je mladim še kako pomembna. Poleg spoštovanja si mladi v medosebnem odnosu želijo značilnosti, kot so ljubezen, dobrota, prijaznost, dobrovoljnost in odkritost. Slednja krepi vezi in ohranja zaupanje, ki je opazno najbolj pomembno kot ravnanje v kvalitetnem medosebnem odnosu. Brez iskrenosti in zabave, prijetnih in zabavnih trenutkov si mladi prav tako ne predstavljajo dobrega odnosa.

Mladi kot rezultat kvalitetnega medosebnega odnosa opisujejo razumevanje in razvoj samega sebe. Z ljudmi, ki funkcionirajo drugače, naj bi se veliko naučili, ne le o njih, temveč tudi o samem sebi. Ravno o takšni pomembnosti odnosov piše Lamovec (1993, str. 9), ko opisuje pomembnost medosebnih odnosov za razvoj človekove osebnosti v socialnem, čustvenem in intelektualnem smislu, saj si namreč na podlagi odnosov ustvarimo identiteto in na osnovi odziva ljudi okoli nas razvijemo predstavo o sebi.

Ključen rezultat dobrega odnosa je tudi sprejemanje sebe in drugega, kljub različnosti. Vse do sedaj napisano po lastnih izkušnjah opredeljujem za dober prijateljski ali partnerski odnos, pa vendar mladi ocenjujejo, da je takšen odnos pomemben tudi za hitro opravljeno delo in prijetno vzdušje na delovnem mestu. Dober odnos je lahko še pomemben za samozavest in mirno psihično stanje.

2. S kom in kako mladi v občini Kočevje vzpostavljajo medosebne odnose?

Ni presenetljivo, da mladi vzpostavljajo ali ohranjajo medosebne odnose največkrat s prijatelji in družino, temu pa sledijo sošolci ter sodelavci in na koncu še znanci. Odvisno od delovnega mesta nekateri vzpostavljajo pomembne medosebne odnose s strankami. Osebne odnose pa mladi v Kočevju vzpostavljajo še s svojimi partnerji, sovrstniki ali udeleženci kakšnega tečaja, ki se ga udeležujejo. Lažje vzpostavijo odnos z nekom, ki ima enake interese ali celo podobno mišljenje.

Mladi imajo več načinov vzpostavljanja odnosov, a največkrat je to klasična osebna komunikacija iz oči v oči. Glede na to, da smo v dobi tehnologije, kot pravijo tudi mladi, ni nič novega, da se medosebni odnosi ohranjajo in vzpostavljajo preko različnih socialnih omrežij, kot so facebook, instagram in snapchat, in vse bolj pogosto preko telefona s sporočili in klici. Lavrič in ostali (2011, str. 297–298) tako jasno opišejo, da se »virtualni odnosi« ne vzpostavljajo in ohranjajo samo z računalniki, temveč vse več tudi z mobilnim telefonom. Navajajo, da se slovenska mladina po mobilnem telefonu pogovarja 35 minut dnevno in pošlje več kot 13 sporočil na dan. Družbena omrežja danes vidno vplivajo na odnose med mladimi. Cerar (2007, str. 299–300) opisuje, da splet izboljšuje medosebne odnose, na drugi strani pa piše o tistih, ki na splet in socialna omrežja gledajo iz negativnega vidika in trdijo, da spletni odnosi povzročajo veliko negativnih posledic. Sama sem mnenja, da se posameznik odloči, kaj mu bolj ustreza. Iz lastnih izkušenj so mi pristni odnosi »iz oči v oči« ljubši, saj lahko opazujem kretnje,

mimiko obraza in si lažje interpretiram sporočilo, vendar pa je prednost komuniciranja na socialnem omrežju ta, da je hitrejša in učinkovitejša kot preko elektronskih ali mobilnih sporočil. Zdi se mi pomembno, da posameznik oceni, za katero stvar in osebo gre v tistem trenutku in kaj potrebuješ. Lenarčič, Kosta in Blagus (2010, str. 66) so v raziskavi ugotovili, da uporabniki internetnih storitev še vedno raje ohranjajo stike z neposredno komunikacijo. Podobne rezultate pa sem prav tako dobila s svojo raziskavo, saj so mladi izpostavili da najraje komunicirajo osebno, torej »iz oči v oči«. Zdi se, da se mladi zavedajo pomembnosti osebnih stikov, ki jih družbena omrežja ne morejo nadomestiti, kljub porastu vseh spletnih omrežij. Elison in drugi (2007) trdijo, da so družbena omrežja zgolj zadovoljiv pripomoček, s katerim oblikuješ in vzdržuješ dobre medosebne odnose. Mladi v raziskavi se strinjajo s tem, da so spletna omrežja primerna za ohranjanje prijateljstev, predvsem tam, ko je med njimi večja razdalja.

Odnose lahko vzpostavljajo še na raznih druženjih in praznovanjih, ohranjajo pa jih lahko tudi s sprehajanjem po mestu in naravi. Odnosa ni težko vzpostaviti z nekom, ki ima enako zanimanje, tako pogovori stečejo sami od sebe, kasneje pa z večkratnim srečanjem in z dokazovanjem spoštovanja ta odnos ohranijo. Mladi razlikujejo odnose v družini, med prijatelji in formalne odnose. Menijo, da so v krogu prijateljev lahko bolj sproščeni, saj morajo biti v družini nekoliko bolj pazljivi zaradi skrbi, ki jih te vezi prinesejo. Pokazatelj uspešno vzpostavljenega odnosa je ne nazadnje še konstruktiven pogovor, ko pride do konflikta.

Ko pridejo do formalnega odnosa, so mladi mnenja, da je vzpostavljanje tega brez večjih čustev ter brez osebnega mnenja. Odnos mora potekati enakopravno in strokovno, da lahko govorijo o formalnosti. Mladi si v formalnem odnosu želijo objektivnega obravnavanja.

3. Katerih aktivnosti se v občini Kočevje mladi največ udeležujejo, zadovoljstvo z njimi in potreba po raznolikosti?

Ugotovitve raziskave kažejo, da mladi obiskujejo razna športna tekmovanja in prireditve. Videti je, da so sami aktivni člani različnih društev. Nekateri se udeležujejo acroyoge, spet drugi so člani pasje šole. Največ udejstvovanja na kulturnem področju je v obliki obiskovanja koncertov ter obiskovanje kina v prenovljenem Kulturnem centru Kočevje. Nekateri mladi se udeležujejo dogodkov in koncertov, ki jih organizira KLUKŠ. Zelo znana je njihova vsakoletna prireditev Kočevje se prebuj, kjer ne manjka

mladih organizatorjev in mladih obiskovalcev. Poleg vseh prireditev je mladim pomemben še prosti čas, ki ga preživijo v krogu svojih prijateljev. Področje prostega časa, ustvarjalnosti in kulture so med področji mladinske politike pogostejše zapostavljena kot posledica nerazumevanje prostega časa in ustvarjalnosti mladih (Bakovnik idr., 2012, str. 180).

Mladi imajo v Kočevju možnost udeleževanja na različnih kulturnih prireditvah v KCK-ju, na Vezenini in v Likovnem salonu. Koliko mladih se udeležuje teh dogodkov, pa je seveda vprašanje. Mladi so mnenja, da je več takšnih mladih, ki si želijo sodelovati ali organizirati neke dogodke kot vseh tistih, ki bi dejansko prišli.

Mladi so s ponujenimi aktivnostmi in dogodki na splošno zadovoljni. Zadovoljiva jim je tudi organizacija dogodkov. Mladi opažajo, da se zadnje čase na Kočevskem gradijo prostori za mlade in da se organizirajo dogodki, predvsem v tej smeri, da se imajo mladi »kam dati«. Večina mladih vseeno meni, da primanjkuje prostor za druženje, prostor za mlade, predvsem ob vikendih. Že Novoselc (2011, str. 43–44) opisuje, da se težava pokaže v neenakomernem dostopu do mladinske infrastrukture, kjer izstopajo razlike med bolj in manj razvitimi kraji, kjer so manjši kraji v slabšem položaju iz finančnega vidika in z vidika prostorov, namenjenih za mladinsko soustvarjanje. Opisuje tudi, da imajo mladinski centri edini najpomembnejšo in najkonkretnejšo obliko mladinske infrastrukture.

Ugotovitve so pokazale, da si mladi želijo več dogodkov oziroma bolj pomembno njihovo boljše oglaševanje – ali na spletnih straneh ali v lokalih, ki jih mladi obiskujejo. Mladi so podali predlog za organiziranje iger brez meja ali vaških iger, saj so mnenja, da bi to pripomoglo k večji povezanosti ljudi. Eden izmed predlogov je odprtje gostinskega lokala v prostoru športne dvorane, ki je prazen in neizkoriščen in bi bil kvalitetna pridobitev za občino na področju športa. Ne nazadnje pa je splošno mnenje mladih, da je pomembno spodbujati mlade, da izvajajo in se udeležujejo aktivnosti in dogodkov na Kočevskem, saj je opazna nekakšna pasivnost. Kot trdi Lavrič s soavtorji (2011, str. 269), je preživljanje in udeleževanje v kakovostnih dejavnostih odvisno od priložnosti, ki jo imajo mladi na voljo v svojem domačem kraju oziroma lokalni skupnosti, zato je pomembno zagotavljanje podpore in priložnosti pri strukturiranem in aktivnem preživljanju prostega časa v okolju.

4. V kolikšni meri se mladi v občini Kočevje vključujejo v mladinske organizacije in organizirane aktivnosti le-teh?

Mesojedec in soavtorji (2013, str. 15) so mnenja, da je stopnja vključenosti v procese in aktivnosti mladinskega dela odvisna od vsakega posameznika ter seveda organizacije v mladinskem sektorju in njene stopnje vključevanja mladih. V Kočevju je malo mladih, ki se aktivno vključujejo v mladinske organizacije. Predvsem izstopajoča organizacija, v okviru mladih, je kočevski študentski klub KLUKŠ, ki vsako leto išče člane, ki bi se vpisali v organizacijo, še toliko težje je najti mlade, ki bi aktivno delovali tam.

Celovito in načrtno urejanje položaja mladih v lokalni skupnosti je izredno pomembno, saj lahko le s kontinuiranim, načrtnim delom oziroma s posvečanjem mladim ta lokalna skupnost zagotovi prijaznejše okolje. Prijazno okolje pa je osnova za izboljšanje položaja v družbi, kar pa posledično vodi v zagotavljanje trajnostnega družbenega razvoja (Bakovnik idr., 2012, str. 282). Mladinske organizacije in organizacije za mlade imajo tako pomembno vlogo pri socialnem vključevanju mladih. Problem nastane, ker veliko mladostnikov v organizirane oblike združevanja mladih ni vključeno. Ugotovitve raziskave kažejo, da večino mladih v Kočevju ni vključenih v nobeno mladinsko organizacijo, nekaj je sicer članov KLUKŠ-a, ki zgolj obiščejo kakšen koncert in aktivnost, kot je »Kočevje se prebuja«. Iz tega je razvidno, da je potrebno več dogajanja na področju mladinskega dela in mladinskega organiziranja.

5. Kakšne možnosti izobraževanja imajo mladi v občini Kočevje in kakšno je njihovo mnenje o izobraževalnih programih?

Mnenja o izobraževanju so deljena. Nekateri mladi menijo, da imajo dobre možnosti, ki so prilagojene ponujenim službam na Kočevskem. Na drugi strani pa je opazno, da se mladi odločajo za šolanje v Ljubljani in drugih večjih krajih po Sloveniji, kjer je mladim ponujena večja raznolikost. To pa vodi v željo po možnosti izobraževanja v domačem kraju.

Na področju formalnega izobraževanja imajo mladi v Kočevju možnost vključitve v gimnazijski program in nekaj poklicnih programov srednje šole od mizarskega do lesarskega tehnika in prodajalca. Mladi so opazili povezavo med novo zgrajeno Yaskawo in posledično ponovnim programom strojništva. Vseeno mladi opažajo, da primanjkujejo srednje šole, kot so zdravstvena, farmacevtska, frizerska ali druge šole. Izobraževalna norma je postalo tudi dokončanje srednje šole. Vertot (2009, str. 43)

navaja, da je v srednješolsko izobraževanje, takrat, bilo vključenih 98 odstotkov populacije od 15 do 19 let, kljub temu da le-to ni obvezno.

Za nekatere mlade je gimnazija ustrezna in tako ne vidijo problema v srednješolskem izobraževanju, tisti, ki si ne želijo šolanja na gimnaziji, vidijo problem v obstoječi ponudbi programov srednje šole. Slednje je marsikoga »prisililo« v šolanje v drugem kraju in posledično nimajo informacij o izobraževanju doma. Mladi so prav tako mnenja, da bi potrebovali več izobraževanj za odrasle, kot je bilo včasih in pa več oglaševanja in informiranje o tem. Nekaj, česar v Kočevju zagotovo ni, je terciarno izobraževanje in mladi so podali željo po tem, da bi se le-to kdaj uvedlo in bi imeli možnost nadaljnjega izobraževanja na Kočevskem. Šolanje na visokih šolah in fakultetah, Ule (2008, str.139) opisuje kot močno normo. To pomeni, da se od mladih pričakuje, da podaljšajo trajanje šolanja in da dosežejo visoke stopnje izobrazbe. Podlaga za to prepričanje je, da naj bi bili mladi bolj pripravljeni na delo s formalnim izobraževanjem. Akademska izobrazba pa je za večino današnjih zaposlitev nepotrebna ali celo nepomembna. Mladi se tako soočajo z inflacijo izobraževanja, saj so za veliko poklicev, ki zdaj zahtevajo višjo izobrazbo, bile včasih dovolj le srednje šole, kljub temu da dela in znanja za te poklice ostajajo enaka. Veliko mladih, poudarja avtorica, je razočaranih, saj so prepričani, da se bodo z diplomo lažje zaposlili. O slednjem so ugotovitve te raziskave zapisane pod poglavjem zaposlovanje.

Mladi vedo, da se v Kočevju odvijajo delavnice, tečaji, dodatna izobraževanja in jezikovni tečaj, kar sodi v sklop neformalnega izobraževanja. Vseeno si mladi želijo več dodatnih znanj, več izkušenj, predvsem tisti, ki so nek študij že zaključili ali po srednji šoli ne želijo študirati in potrebujejo ali si želijo dodatna praktična znanja. Neformalno izobraževanje ima namreč velik pomen in potencial v povezavi z delom in spremembami na trgu dela in posledično vodi v korist pri samem zaposlovanju (Lavrič idr., 2011, str. 117). Za obstoječe neformalno izobraževanje je potrebno večje informiranje. Kar bi lahko še dodali k temu, so strokovne ekskurzije ali subvencionirane ekskurzije za zaposlene, kjer bi mladi pridobili dodatna znanja in izkušnje ter nadgradili obstoječa znanja.

6. V koliki meri se imajo mladi v občini Kočevje možnost zaposliti in v koliki meri se glede zaposlovanja uresničujejo želje?

Zaposlovanje na Kočevskem ima dve plati. Na eni strani se mladim zdi, da se odpirajo nova delovna mesta in da je več možnosti za dobre in stabilne službe. Poznajo nekaj

uspešnih podjetij v Kočevju in okolici, vedo tudi za nova – predvsem Yaskawa, ki je prinesla dobre spremembe. Vsako leto je organiziran karierni sejem, kjer se predstavijo lokalna podjetja, njihova dela in delovna mesta in kjer se imajo mladi možnost predstaviti in razviti nova poznanstva. Glede na delovna mesta v Kočevju so mladi mnenja, da je šolanje zadovoljivo – službe so primerne šolanju.

Kot opisuje Lavrič s soavtorji (2011, str. 144), se bo mladinska politika v prihodnje srečevala s porastom diplomantov in magistrstov, ki ne bodo našli ustrezne zaposlitve svoji izobrazbi. Ugotovitve te raziskave tako kažejo, da mladi vidijo problem v izpolnjevanju želj za delovno mesto. Službe niso raznolike in zaposlovanje je omejeno. Predvsem je problem v primernem delovnem mestu v povezavi z doseženo izobrazbo in področjem le-te. Velikokrat se zgodi, da je problem pri zaposlovanju, ker mladi nimajo ustreznih delovnih izkušenj. Trbanc (2005, str. 166) sicer piše, da izobrazba zagotavlja osnovno znanje, a so šele delovne izkušnje tiste, ki jo podkrepijo z uporabno vrednostjo. Mladi si delovne izkušnje deloma pridobijo skozi raznolike delovne prakse, preko raznih študentskih del in med počitniškim delom, tako da kljub iskanju prve zaposlitve niso nujno povsem brez delovnih izkušenj. Problem je, kadar te izkušnje niso vezane na področje, za katerega so se izobraževali in v sklopu katerega bi se radi zaposlili. Mladi v raziskavi menijo, da morajo veliko vložiti, da izstopijo iz večine, saj je vse več mladih z dokončano izobrazbo, delovna mesta pa se ne odpirajo tako hitro. Ker plače niso takšne, kot bi si želeli, je vse več mladih doma. Veliko mladih tako tudi odhaja iz Kočevja, da dobijo službo primerno njihovi izobrazbi. Vendar pa je problem dobiti službo izven domačega kraja, zaradi potnih stroškov, ki bi jih delodajalec moral plačati. Mnenje je tudi, da je na zavodu preveč ljudi in da je več delovnih mest primernih za moške kot za ženske.

Mladi v Kočevju so mnenja, da je potrebno več počitniških del, ki bi bila vezana na področje njihovega izobraževanja in tako posledično pridobitev delovnih izkušenj ali celo informacij za diplomsko ali drugo delo. Kljub sprejetju programa za lokalno politiko mladih na Kočevskem (Lokalni program za mladino Občine Kočevje, 2017), kjer opisujejo spodbujanje mladih na način, da se spodbuja opravljanje pripravništev v občinski upravi in občinskih javnih zavodih, mladi, sodeč po raziskavi, tega ne občutijo oziroma za to ne vedo. Mladi tudi menijo, da je potrebno še več podjetij ali morda celo širjenje tako starih in novih podjetij, in več nefizičnih del – od administracijskega do marketinškega.

7. Kakšne možnosti imajo mladi v občini Kočevje za samozaposlovanje in kako občina spodbuja podjetništvo mladih?

Večina mladih meni, da imajo možnost samozaposlitve. Mnenja o uspešnosti pa so deljena. Nekateri menijo, da je odvisno od področja, na katerem podjetje deluje, spet drugi pa so mnenja, da potrebuješ prava poznanstva, veze in dobro finančno podporo. Prednosti samozaposlitve v Kočevju je ta, da je majhno mesto in tako lahko hitro prideš do prepoznavnosti ter lažjega dostopa do strank.

Večina mladih v Kočevju pozna PIK in vedo, da spodbujajo in pomagajo na poti do samostojnega podjetništva, predvsem s pomočjo pri izvedbi prototipa, s »START up« programi in prostori za delo. Mladi vedo, da lahko dobijo veliko informacij tam in da nudijo finančno podporo in različne razpise, na katere se lahko prijavijo. Tukaj lahko rečem, da občina upošteva predlog, ki je bil sprejet aprila 2017. V Lokalnem programu za mladino Občine Kočevje (2017) piše tako, da bodo spodbujali podjetništvo mladih na način, da dodatno točkujejo mlade na javnem razpisu za spodbujanje odpiranja novih delovnih mest in samozaposlovanja, da sofinancirajo Podjetniški inkubator Kočevje (prostor, kjer mladi lahko razvijajo svojo podjetniško idejo in inovacije), da preučijo možnost vzpostavitve »coworking« prostora, da omogočijo dodelitev finančnih spodbud mladim, ki se samozaposlijo (subvencije mladim) ter da izvedejo zaposlitvene sejme.

Podjetništvo in samozaposlitev lahko posamezniku ponudi rešitev ob pomanjkanju prostih in nezadovoljivih delovnih mest, poleg tega pa zagotavlja občutek zadovoljstva, uspeha in samoizpolnitve. Kljub sprejetim ukrepom za spodbujanje podjetništva, le-to med mladimi ni razširjeno. V zadnjem času se velikokrat izpostavlja in problematizira (Lavrič idr., 2011, str. 160). Ugotovitve raziskave kažejo, da ovire samozaposlitve mladi vidijo v tem, da je velika konkurenca in da je vzdrževanja podjetja težko, če nimaš dobre finančne podpore. Problem je v klasičnem podjetju kot na primer neka gostinska storitev ali trgovina z oblačili, saj nimaš toliko podpore s strani občine. Tako potrebuješ pravi krog ljudi.

Mladi si tako želijo, da bi ob odpiranju klasičnega podjetja zavod za zaposlovanje lahko pomagal s plačami za zaposlene, da bi lahko vložili sredstva v podjetje in ne bili v

stalnem strahu pred neuspehom že pred začetkom. Mnenje mladih je, da bi denarna spodbuda ali neke olajšave lahko pripomogle k večjemu pogumu za odpiranje nečesa novega. Potrebna pa je tudi več izobraževanja in informiranja o podjetniški poti. Kot pišejo že Lavrič in ostali (2011, str. 171), so mladi mnenja, da izobraževalni sistemi spodbujajo in razvijajo samoiniciativnost, vendar formalno ne spodbujajo podjetništva. V času izobraževanja ne dobijo dovolj znanja, ki je potrebno za ustanovitev in vodenje podjetja. Ovire so tako na sistemski ravni (premalo finančne podpore, premalo svetovalne podpore mladim podjetnikom, idr.) in na ravni posameznika. Mladi v Sloveniji visoko vrednotijo varnost zaposlitve in rednost dohodka in so nenaklonjeni tveganju in prevzemanju odgovornosti, kar podjetništvo nedvomno zahteva.

8. Kakšen dostop imajo mladi v občini Kočevje do informacij, ki jih zadevajo in ali imajo predloge za bolj učinkovito informiranje?

Bakovnik in ostali (2012, str. 235) trdijo, da mora lokalna skupnost zagotoviti ustrezno informiranost mladih o ukrepih, ki so jim na voljo. Ugotovitve raziskave kažejo, da večino informacij mladi najdejo na Facebook-u, kdaj tudi na Instagram-u, kjer so na voljo informacije Zavoda Kočevska, spletne strani Občine Kočevje. Poleg spleta se mladi poslužujejo še informacij na lokalnem radiu Univox in lokalnem časopisu. Nekaj jih gleda tudi lokalno televizijo »TV Kočevje«.

Nekateri pa se najraje informirajo osebno, od ust do ust. Tisti, ki potrebujejo specifične informacije, le-te pridobijo na sedežu upravnih enot, od PIK-a, CSD-ja, davčne uprave in zavodu za zdravstveno zavarovanje. Sicer slednji niso mladinski informativni servisi, a bi jih lahko umestila med različne oblike delovanja in informiranja mladih, kot jih opisuje Bakovnik s soavtorji (2012, str. 236).

Splošno mladi menijo, da je informiranje dobro urejeno in so zadovoljni s tem, saj vsak poišče informacije na svoj način. Kljub temu pa so bila podana mnenja, da si želijo več spletnih objav in kdaj tudi informiranje z letaki.

Bakovnik in ostali (2012, str. 237–238) ugotavljajo, da se mladi pri iskanju informacij soočajo s prenasičenostjo le-teh, saj niso vse enako uporabne in kakovostne. Ugotovitve te raziskave kažejo, da mladi menijo, da bi bilo potrebno bolj dosledno informiranje o dosežkih in datumih različnih prireditev ter da bi bile vse informacije zbrane na enem mestu – poenotena FB stran ali Instagram profil. S sprejetjem predloga Lokalnega programa za mladino Občine Kočevje v aprilu 2017 se v delu »Mladinska politika,

mladinsko delo, participacija in informiranje mladih« nahaja tudi točka, kjer opisujejo posodobitev sistema celovitega informiranja mladih v občini na način, da se posodobi centralna informacijska točka v spletni obliki. Zaradi ugotovitve raziskave se sprašujem, v kakšni meri se Lokalni program za mladino izvaja.

9. Kakšne možnosti imajo mladi v občini Kočevje za sodelovanje pri odločitvah in dejavnostih občine in ali imajo predloge za večjo participacijo?

Aktivna participacija mladih na lokalni ravni omogoča, da mladi izražajo interese in potrebe ter da sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politik, ki vplivajo na življenje mladih. Lokalnim oblastem aktivna participacija mladih omogoča sprejem politik, s katerimi se mladi strinjajo, so potrebne in se posledično lažje in učinkoviteje izvajajo (Bakovnik idr., 2012, str. 43). Rezultati raziskave kažejo, da so mnenja o možnosti sodelovanja deljena. Medtem ko nekateri menijo, da je sodelovanje zgolj navidezno, na drugi strani mladi vedo, da imajo glas, da so stvari, kjer je delovanje občine demokratično in se zavedajo županovega posluha za mlade.

Mladi so odtujeni od političnega sistema, saj politične institucije zaznavajo kot neodzivne kljub temu, da se zavedajo velikega vpliva politike. Nizka stopnja sodelovanja v politiki se nanaša predvsem na konvencionalno politiko: formalno, institucionalno, strankarsko (Henn idr. 205, str. 574 v Lavrič idr. 2011, str. 178). Ugotovitve te raziskave kažejo, da ovire sodelovanja mladi vidijo bolj v pasivnosti in apatičnosti do sodelovanja. Mnenja so, da jih to ne zanima, zato je niso toliko aktivni in se opredeljujejo kot apolitične in niso zainteresirani za sodelovanje. Mladi opažajo, da je sodelovanje mogoče in da lahko komunicirajo z županom tudi preko Facebook-a. Ne nazadnje lahko tudi kot posameznik pošlješ dopis na občino s prošnjo po odgovoru.

Za večjo participacijo mladih pri odločanju na lokalni ravni so pomembni in potrebni različni mehanizmi participacije (Bakovnik idr., 2012, str. 49). V raziskavi so bili podani predlogi, da bi lahko večjo participacijo dosegli s predavanji in dobrodelnimi dogodki. Mladi si želijo lažjega dostopa do župana. Želja je po okrogli mizi ali prostoru, kjer bi mladi lahko podali svoja mnenja in ideje ter morda tudi predloge za financiranje. Potrebno je osvestiti mlade in jih aktivirati za sodelovanje v domači občini ter da se začnejo zavedati svojega položaja in vpliva. Mlade je potrebno spodbuditi, da si upajo predstaviti svoja mnenja in ideje, jih naučiti podajati kritične in argumentirane misli, hkrati pa je potrebno več informiranja na tem področju in ozaveščanje o participaciji.

10. Kako se, če se, izboljšujejo stanovanjske razmere mladih v občini Kočevje?

Stanovanj je več, kot jih je bilo včasih, razmere so zadovoljive, vendar mladi menijo, da stanovanja vseeno niso dostopna mladim. Ukrepi občin, ki bi bili posebej namenjeni mladim, so še vedno precej omejeni in ne zadovoljujejo realnih potreb mladih po možnosti dostopa do stanovanj (Bakovnik idr., 2012, str. 140). Ugotovitve te raziskave kažejo, da mladi opažajo, da se stanovanja obnavljajo, da je veliko novogradenj, vendar je to finančno nedostopno za mlade. Slednji menijo, da je premalo socialnih stanovanj. Lavrič in soavtorji (2011, str. 350–355) so leta 2010 v raziskavi Mladina 2010 ugotovili, da živi pri starših dobre tri četrtine mladih od 25 do 29 let in da nimajo zaposlitve. Tudi iz te raziskave je ugotovljeno, da večina mladih še vedno živi pri starših. Malo je takih, ki se jim uspe osamosvojiti, pa še to v spodnjem ali zgornjem nadstropju družinske hiše. Kot opisuje Filipovič Hrast (2011, str. 119), so ključni dejavniki poznega odseljevanja mladih od doma materialni dejavniki, kot so redna zaposlitev, dohodek, cene stanovanj in najemnin.

Eden izmed ukrepov občine na področju stanovanjske politike za mlade (Lokalni program za mladino Občine Kočevje, 2017) je zagotovitev večje dostopnosti mladih do stanovanj na način, da v razpisu za dodelitev neprofitnih najemniških stanovanj lokalna skupnost uvršča mlade v posebno kategorijo upravičencev, da lokalna skupnost zagotavlja bivalne enote izključno za mlade. Vendar pa mladi, sodeč po ugotovitvah raziskave, tega ne poznajo. Nekateri posamezniki so celo mnenja, da bi lahko mladim do 30. leta odobrili nekakšno subvencijo za najem oziroma nakup stanovanja kot spodbudo za osamosvojitve. Potreba je po več socialnih stanovanjih ali pa postavitev strožjih kriterijev za pridobitev le-teh. Nekateri mladi so mnenja, da bi potrebovali več dostopne zemlje za gradnjo hiš ali pa da bi prenovili stare stavbe in tako povečali kapaciteto stanovanj za mlade.

11. Kakšne so izkušnje, mnenja, predlogi in potrebe mladih na področju zdravja?

Mladi v Sloveniji so praviloma zdravi. Njihove zdravstvene težave in bolezni so običajno povezane z značilnostmi razvojnega obdobja in življenjskega sloga (Mihevc Ponikvar in Rok Simon, 2009, str. 95). Morda je prav to razlog, da veliko mladih v Kočevju ni seznanjenih s programi, ki se izvajajo na področju zdravja. Posledično je

potrebno več oglaševanja. Nekaterih pa to ne zanima, saj njim pomeni zdravje narava in hribi, ki jih je v Kočevju dovolj.

Mladi poznajo program merjenja sladkorja in pritiska in nekaj oddelkov v zdravstvenem domu. Mladi so izrazili tudi zadovoljstvo z dermatologom.

Mladi najbolj poznajo delavnice za starejše in delavnice o zdravem življenjskem slogu ter preventivne delavnice za preprečevanje odvisnosti od drog. Poleg tega pa v Kočevju deluje še dnevni center ŠENT.

Mladi ocenjujejo, da je na področju zdravstva opazen napredek z novim urgentnim blokom in prenovitvijo lekarne. Večina mladih je mnenja, da je potrebno več oglaševanja, kar bi pripomoglo k večji ozaveščenosti in znanju o zdravstvenem stanju na Kočevskem. Mladi so mnenja, da potrebujejo več predavanj o zdravem načinu življenja. V občini je zgolj en psiholog, zato je bila izražena potreba po stalnem psihologu oziroma psihiatru. Mnenja pa so, da je potrebna tudi večja preventiva, stalni dermatolog, okulist in ginekolog ter še več zdravnikov in pediatrov.

12. Kako si mladi v občini Kočevje predstavljajo Kočevje kot idealni kraj, namenjen mladim?

Glede ureditve mesta so mladi mnenja, da potrebujejo prostor za mlade, prostor za druženje ali koncertno dvorano za mlade. Lahko je to disko, namenski prostor za druženje, prostor, kjer bi mladi dobili razno pomoč, inštrukcije, možnost uporabe računalnikov. Da imajo mladinski centri edini najpomembnejšo in najkonkretnjšo obliko mladinske infrastrukture, piše tudi Novoselc (2011, str. 43–44) in dodaja, da se težava pokaže v neenakomernem dostopu do mladinske infrastrukture, kjer izstopajo razlike med bolj in manj razvitimi kraji, kjer so manjši kraji v slabšem položaju iz finančnega vidika in z vidika prostorov namenjenih za mladinsko soustvarjanje. Bila je izražena želja še po bazenu in dlje obratujočih lokalih, več koncertov, več koncertov lokalnih glasbenikov. Mladi si želijo mesta, ki bi živelo zvečer, posebno ob vikendih.

Kot pravi Trbanc (2005, str. 166), si mladi delovne izkušnje deloma pridobijo skozi raznolike delovne prakse, preko raznih študentskih del in med počitniškim delom, tako da kljub iskanju prve zaposlitve niso nujno povsem brez delovnih izkušenj. Problem pa je, kadar te izkušnje niso vezane na področje, za katerega so se izobraževali in v sklopu katerega bi se radi zaposlili. Ugotovitve te raziskave kažejo, da mladim idealno Kočevje

predstavlja pridobitev želenih zaposlitev na svojem področju izobrazbe ter da potrebujejo pomoč pri pridobivanju delovnih izkušenj v skladu s področjem izobraževanja.

Kot sem omenila že prej, je izobraževalna norma postalo tudi dokončanje srednje šole. Vertot (2009, str. 43) navaja, da je v srednješolsko izobraževanje, takrat, bilo vključenih 98 odstotkov populacije od 15 do 19 let, kljub temu da le-to ni obvezno. Rezultati raziskave kažejo, da si mladi želijo večji nabor srednjih šol in njihovih programov na Kočevskem in tako možnost izobraževanja v domačem kraju.

Glavno vprašanje stanovanjske problematike mladih v Sloveniji je neizogibno pozno odseljevanja mladih od staršev in ekonomska neodvisnost. Selitev na svoje, samostojno gospodinjstvo, je pogosto razumljeno v povezavi s prehodom v odraslost (Lavrič idr., 2011, str. 347). Tudi mladi v tej raziskavi si želijo neodvisnosti in možnosti osamosvojitve ter selitev v svoje stanovanje. Poleg tega si idealno Kočevje predstavljajo tudi tako, da bi starim prebivalcem omogočili življenje v domu starejših občanom.

Ne nazadnje pa bi idealno Kočevje imelo večjo dostopnost do zdravnikov in v prihodnosti kakšno avtocesto. Tudi lažji in poenoten dostop do informacij bi bil korak bližje idealnemu mestu.

S kvalitativno in eksplorativno raziskavo ter opravljenimi razgovori s posamezniki sem dobila vpogled v njihovo poznavanje kočevske infrastrukture, njihovo argumentirano mnenje o zastavljeni problematiki in idejah ter željah o mestu, ki bi zadovoljevalo njihove potrebe. Postopek raziskave mi je vzel veliko časa, predvsem dogovori z vsakim posameznikom o razpoložljivem času, izvedbe in transkripti opravljenih razgovorov. V kolikor bi se lotila kvantitativne raziskave na zastavljeno temo in uporabila ankete, bi lahko sicer zajela večji vzorec mladih, vendar bi bilo vprašljivo, koliko bi zares rezultati pokazali in bi namesto globine odgovorov dobila le širino oziroma njeno številčnost. Po razmisleku bi bilo morda še bolje, če bi na zastavljeno tematiko organizirala fokusne skupine in tako dobila še bolj argumentirane odgovore, pojasnjene dvome, saj bi morda eden posameznik vzbudil v drugem dodatno mišljenje ali ga spomnil na nekaj, kar bi lahko nadaljevalo pogovor v zastavljeni smeri.

6. SKLEPI

V nadaljevanju opredelim sklepe, ki se nanašajo na področja socialnega vključevanja in življenja mladih na Kočevskem. Za večjo preglednost so sklepi urejeni po temah in kategorijah kot v poglavju »Rezultati«.

MEDOSEBNI ODNOSI

Dobre odnose mladi pojmujejo:

- na podlagi ravnanja (zaupanje, pomoč, druženje, podpora, razumevanje, obojestranski trud);
- na podlagi značilnosti (spoštovanje, ljubezen, dobrota, prijaznost, odkritost, iskrenost, dobrovoljnost);
- na podlagi rezultata (razumevanje in razvoj sebe, učenje o sebi, sprejemanje sebe in drugih, samozavest in mirno psihično stanje).

Vzpostavljanje medosebnega odnosa opredeljujejo tako, da navajajo:

- akterje v odnosih (prijatelji, družina, sošolci, sodelavci, partnerji, sovrstniki, znanci, udeleženci tečaja);
- načine vzpostavljanja odnosa (osebna komunikacija, spletna omrežja, sporočila in klici, druženja, sprehodi, konstruktivno reševanje konflikta).
- in izpostavijo značilnosti, kadar gre za formalni odnos (brez čustev, brez osebnega mnenja, enakopravno, strokovno, objektivno).

PROSTOČASNE IN DRUŽBENO-KULTURNE DEJAVNOSTI

- Mladi obiskujejo športne prireditve in tekmovanja.
- Mladi se udeležujejo acroyoge.
- Mladi se udeležujejo pasje šole.
- Mladi obiskujejo koncerte in vsakoletno prireditev Kočevje se prebuj.
- Mladi imajo možnost udejstvovanja na prireditvah v KCK-ju, na Vezenini in v Likovnem salonu.
- Mladi si želijo več informiranja o dogodkih.
- Mladi si želijo iger brez meja.
- Mladi čutijo potrebo po gostinskem lokalu v športni dvorani.

MLADINSKO ORGANIZIRANJE

- Malo mladih je aktivno vključenih v mladinske organizacije.
- Kočevski študentski KLUKŠ občuti pasivnost mladih pri iskanju članov.
- Večino mladih ni vključenih v nobeno mladinsko organizacijo.
- Mladi obiskujejo koncerte in prireditve KLUKŠ-a.

IZOBRAŽEVANJE

Neformalno izobraževanje

- Mladi vedo za delavnice, tečaje, dodatna izobraževanja in jezikovne tečaje.
- Mladi si želijo še več dodatnih znanj in izkušenj, predvsem tisti, ki so zaključili študij ali po srednji šoli ne želijo študirati, potrebujejo pa praktična znanja.
- Mladi so mnenja, da je za obstoječe neformalno izobraževanje potrebno večje informiranje.
- Potreba po strokovnih ekskurzijah.

Formalno izobraževanje

- Programi šolanja so ustrezni za službe, ki so voljo na Kočevskem.
- Mladi imajo možnost vključitve v gimnazijo in poklicno srednjo šolo, ki ponuja izobrazbo lesarskega tehnika, mizarja, trgovca, orodjarja in ekonomskega tehnika.
- Večina ostalih izobraževalnih programov je na voljo v Ljubljani in ostalih večjih krajih.
- Zaradi ustanovitve Yaskawe se je ponovno odprl srednješolski program strojništva.
- Primanjkuje več srednješolskih programov (zdravstvena, farmacevtska, frizerska, ...).
- Mladi želijo več izobraževanj za odrasle in boljše informiranje o tem.
- Želja po terciarnem izobraževanju.

ZAPOSLOVANJE

- Nekateri mladi so mnenja, da se odpirajo nova delovna mesta in je več možnosti za dobre in stabilne službe, spet drugi pa menijo, da službe niso raznolike in je zaposlovanje omejeno.

- Mladi poznajo vsakoletni karierni sejem, kjer imajo možnost pridobiti informacije za zaposlitev ali celo slednjo.
- Mladi so mnenja, da na Kočevskem ponujajo službe, ki ustrezajo izobraževalnim programom, ki so na voljo v lokalnem okolju. Tisti, ki imajo drugačno vrsto izobrazbe, pa ustreznega dela ne najdejo.
- Mladi so mnenja, da plače niso dovolj velike.
- Mladi so mnenja, da je potrebno še več počitniških del, vezanih na področje njihovega izobraževanja.
- Mladi menijo, da je potrebnih še več podjetij, novih ali širjenje že obstoječih.

Podjetništvo

- Mladi so mnenja, da je uspešnost podjetja v poznanstvih in finančni podpori.
- Mladi menijo, da je prednost podjetništva v Kočevju to, da gre za majhno mesto in lahko hitro prideš do prepoznavnosti in dostopa strank.
- Mladi poznajo Podjetniški inkubator Kočevje, ki spodbuja podjetništvo in nudi podporo pri izvedbi prototipov in s prostori za delo ter ostalimi informacijami.
- Ovire podjetništva mladi vidijo v visoki konkurenci in težkem vzdrževanju podjetja brez dobre finančne podpore ter v odpiranju klasičnega podjetja, na primer gostilne, trgovine ali zavarovalniške enote.
- Mladi menijo, da bi denarna spodbuda pripomogla k večjemu pogumu mladih pri odpiranju svojega podjetja.

INFORMIRANOST

- Mladi informacije najdejo na spletnih straneh (FB, Instagram, stran občine Kočevje, ...).
- Mladi se poslužujejo informacij tudi preko časopisa, televizije in radia (lokalni kanali).
- Nekateri mladi se za informacije obrnejo direktno na sedeže enot, CSD, davčna uprava ali zavod za zavarovanje.
- Mladi si želijo več spletnih, doslednih informacij, zbranih na enem mestu.

PARTICIPACIJA

- Nekateri mladi menijo, da je sodelovanje navidezno, drugi pa, da imajo svoj glas in se zavedajo, da ima župan posluh za mlade.
- Mladi opažajo, da je možno komuniciranje z županom preko Facebook-a.
- Ovire za sodelovanje vidijo v apatičnosti in pasivnosti, v nezanimanju mladih, opredelitvi kot apolitični in nezainteresirani.
- Večjo participacijo bi lahko dosegli z dobrodelnimi dogodki.
- Mladi si želijo lažjega dostopa do župana.
- Mladi si želijo okrogle mize, kjer bi podali menja.
- Mladi menijo, da je potrebno osveščati mlade o njihovi participaciji in pomembnosti le-te.
- Mladi menijo, da se je pomembno naučiti podajati kritične in argumentirane misli.

STANOVANJSKE RAZMERE

- Stanovanja niso dostopna mladim, kljub novogradnji.
- Mladi menijo, da je premalo socialnih stanovanj.
- Večina mladih še vedno živi pri starših.
- Mladi so podali predlog za subvencijo za najem ali nakup stanovanja mladim do 30. leta.

ZDRAVJE

- Veliko mladih ni seznanjenih s programi na področju zdravja.
- Nekateri mladi se ne zanimajo za programe in kot zdrav življenjski slog navajajo naravo in hribe.
- Mladi poznajo programe merjenja sladkorja in pritiska in oddelke v zdravstvenem domu.
- Mladi so izrazili zadovoljstvo z dermatologom. Želijo si stalnega dermatologa.
- Najbolj poznane so delavnice za starejše in delavnice o zdravem življenjskem slogu ter preventivne delavnice za preprečevanje odvisnosti od drog.
- V Kočevju deluje dnevni center ŠENT.
- Mladi so opazili napredovanje zdravstva na Kočevskem z novim urgentnim blokom in prenovitvijo lekarne.
- Mladi menijo, da je potrebno na področju zdravja več oglaševanja.

- Mladi čutijo potrebo po stalnem psihologu, ginekologu, okulistu in dermatologu, več zdravnikov in pediatrov.

KOČEVJE KOT IDEALNI KRAJ

- Potreben je prostor za mlade (druženje, koncertna dvorana, disko, prostor za učenje, ...).
- Mladi so izrazili željo po bazenu in dlje obratujočem lokalu med vikendi.
- Mladi želijo več koncertov, predvsem lokalnih glasbenih skupin.
- Želijo dobiti zaposlitev, ki bo skladna z njihovo izobrazbo.
- Mladi si želijo večji izbor srednjih šol.
- Mladi si želijo osamosvojitve (stanovanje).
- Mladi menijo, da bi idealno Kočevje pomenilo tudi lažji dostop do vselitve v dom starejših občanov.
- Lažja dostopnost do zdravnikov.
- Avtocesta v prihodnosti.

7. PREDLOGI

V nadaljevanju podam predloge, ki so lahko koristni kot ideje in pobude lokalnim predstavnikom za delo za mlade in z mladimi.

- Mladi potrebujejo večjo informiranost, zato je potrebno poskrbeti za ustrezno informiranje o ukrepih, ki so mladim na voljo in po določenem obdobju preveriti učinkovitost le-teh.
- Mlade je potrebno vključiti v sam proces implementacije ukrepov, saj vnesejo v proces potrebni emski pogled, pogled iz njihovega zornega kota, kar pripomore k ustreznosti in učinkovitosti ukrepov.
- Predlog okrogle mize bi lahko vzeli kot spodbudo za vključitev mladih, kjer bi se spoznali z občinskimi predstavniki, kjer bi spoznali njihovo delo, mladi bi lahko tako predstavili svoja argumentirana mnenja in ideje in s tem bi lahko podrli zid »vi – mi«, » od zgoraj navzdol«.
- Vzpostavitev poenotene FB strani ali Instagram profila, kjer bi dosledno objavljali informacije o dogodkih, tekmovanjih, zdravstvenih pregledih, povezave do raznih člankov in športnih ali kulturnih društev, kjer bi vsak lahko našel nekaj zase ali pa vse potrebno, kar ga zanima.
- Zagotovo je treba osvestiti mlade in spodbujati sodelovanje tudi tistih mladih, ki tega ne želijo ali se ne morejo vključiti v mladinske organizacije in poiskati načine za njihovo participacijo.
- Dobro bi bilo izkoristiti prazen prostor v športni dvorani in narediti gostinski športni lokal, ki bi lahko med drugim privabil goste na tekme.
- Mladi si želijo več srednjih šol, saj si želijo šolanja v domačem kraju, zato je pomembno, da razmislimo o možnosti dodatnih srednješolskih programih.
- Predlagam da se ustanovi večnamenski prostor za mlade, predvsem od 15. do 29. leta starosti, v smislu mladinskega centra, kjer bi lahko čez dan potekalo druženje, učne pomoči in učenje, delo na računalnikih, razne delavnice in/ali svetovanja, kjer bi mladi lahko preživljali prosti čas med vikendi in imeli svoj prostor za koncerte, možnost nastopanja lokalnih glasbenih skupin.

Predlogi za nadaljnje raziskovanje:

- Organizirati srečanje fokusnih skupin mladih in dobiti širši vpogled na socialno vključenost in življenje mladih na Kočevskem.
- Organizirati tudi fokusne skupine s predstavniki organizacij v mladinskem sektorju in občinskimi svetniki, izvedeti o njihovem mnenju, predlogih o socialni vključenosti mladih in razlogih za takšno pasivnost.
- Smiselno bi bilo raziskati še vertikalno raven mladinske politike, mladinsko delo in delo z mladimi. Torej raziskati ukrepe, koliko se uresničujejo, koliko spodbujajo vključevanje mladih v mladinsko delo in koliko se zagotavljajo pogoji za izvajanje mladinskega dela.

8. VIRI IN LITERATURA

Bakovnik, N., Beočanin, T., Berglez, S., Dadič, K., Lebar, L., Lebič, T., Mesec, S., Mužica, R., Praprotnik, L., Ranc, I., & Straus, M. (2012). *Lokalna mladinska politika*. Ljubljana: Zveza ŠKIS; Ajdovščina: Mladinski svet.

Baumkirher, T., Bakovnik, N., Beočanin, T., Džidič, S. (2011). *Programski dokument Mladinskega sveta Slovenije »Participacija mladih«*. Ljubljana: Mladinski svet Slovenije.

Berger, P.L., & Luckmann, T. (1999). *Modernost, pluralizem in kriza smisla*. Ljubljana: Nova revija

Brake, M. (1984). *Sociologija mladinske kulture in mladinskih subkultur*. Ljubljana: Univerzitetna konferenca ZSMS.

Center za mladinsko kulturo Kočevje. (b.d.). Pridobljeno 10.1.2019 s <http://www.czmk.si/>

Cerar, M. (2007). Vpliv mladostnikovega samovrednotenja na iskanje socialnih stikov prek spleta. *Socialna pedagogika*, 11(3). Pridobljeno 14.1. s <http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-5B7WO48F/c0da665d-ec57-4b53-8918-b1d0a323fdbe/PDF>

Ellison, B. N., Steinfiels, C., Lampe, C. (2017). *The Benefits of Facebook »Friends«: Social Capital and College Students' Use of Online Social Network Sites*. Pridobljeno 11.1. s <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1111/j.1083-6101.2007.00367.x>

Filipovič Hrast, M. (2011). Bivanjske in stanovanjske razmere. V: U. Boljka (ur.), *Matrika ukrepov državnih organov na področju mladinske politike* (str. 117-134). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad Republike Slovenije za mladino: Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.

Gimnazija in srednja šola Kočevje. (2013). Pridobljeno 10.1.2019 s <https://www.gssk.si/>

Hlebec, V., & Kogovšek, T. (2006). *Merjenje socialnih omrežij*. Ljubljana: Študentska založba.

Inkubator Kočevje. (b.d.). Pridobljeno 11.1.2019 s <http://www.inkubator-kocevje.si/>

KLUKŠ – Klub kočevskih študentov. (2018). Pridobljeno 10.1.2019 s <http://www.kluks.si/>

Kristanič, A., & Ostrman, A. (1999). *Individualna in skupinska komunikacija*. Ljubljana: Združenje svetovalnih delavcev Slovenije.

Kuhar, M. (2008). Prosti čas mladih v 21. stoletju. V: Z. Škvor, & B. Zupan (ur.), *Zbornik posveta Mladi in prosti čas* (str. 17-30). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.

Kuhar, M. (2011). Participatorne ali zgolj prostočasne in dejavnosti mladih?. V: M. Kuhar, & Š. Razpotnik (ur.), *Okviri in izzivi mladinskega dela v Sloveniji: Znanstvena monografija* (str. 73-104). Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

Kuhar, M., & Leskošek, V. (2008). Mladinsko delo na lokalni ravni. *Socialna pedagogika*, 12(4), 325-343.

Lamovec, T. (1993). *Spretnosti v medosebnih odnosih*. Ljubljana: Produktivnost – Management Consulting, Center za psihodiagnostična sredstva.

Lavrič, M., Flere, S., Tavčar Krajnc, M., Klanjšek, R., Musil, B., Naterer, A., Kirbiš, A., Divjak, M., & Lešer, P. (2011). *Mladina 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Ljudska univerza Kočevje. (2015). Pridobljeno 10.1.2019 s <http://www.lu-kocevje.si/>

Lokalni program za mladino Občine Kočevje (2017-2021). 609-1/2016-609 (20.4.2017).

Lenarčič, A., Kosta, M., & Blagus, K. (ur.). (2010). *Zbornik vseh prispevkov*. Ljubljana: Miška. Pridobljeno 28.1.2019 s <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=24440>

Mesec, B. (2009). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 1: Načrtovanje raziskave (Študijsko gradivo za interno uporabo)*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Mesec, B. (2014). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 2: Kvalitativne raziskave (študijsko gradivo za interno uporabo)*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.

Mesojedec, T., Pucelj Lukan, P., Milenkovič Kikelj, N., Mrak Merhar, I., & Grbec, A. (2013). *Mladi in socialna vključenost*. Pridobljeno 10.1.2019 s http://www.mss.si/datoteke/dokumenti/socialna_vkljucenost_publicacija.pdf

Miheljak, V., & Ule, M. (2002). *Mladina 2000: Slovenska mladina na prehodu v tretje tisočletje*. Maribor: Aristej.

Mihevc Ponikvar, B., & Rok Simon, M. (2009). Zdravje mladostnikov in mlajših odraslih. V: T. Rakar & U. Boljka (ur.). *Med otroštvom in odraslostjo: Analiza položaja mladih v Sloveniji 2009* (str. 95-110). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino: Inštitut RS za socialno varstvo.

Mrgole, A. (2003). *Kam z mularijo?: Načela kakovosti neformalnega dela z mladimi*. Maribor: Aristej.

Musek, J. (1995). *Ljubezen, družina, vrednote*. Ljubljana: Educy.

Novoselc, M. (2011). Ustvarjalnost, kultura, prosti čas. V: Boljka, U. (ur.). *Matrika ukrepov državnih organov na področju mladinske politike* (str. 41-55). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino: Inštitut RS za socialno varstvo.

Poštrak, M. (2017). *Subkulture mladih*. Zapiski iz predavanj pri predmetu Življenjski slogi mladih na UL: Fakulteta za socialno delo.

Rod svobodnega risa Kočevje. (b.d.). Pridobljeno 10.1.2019 s <http://rsrkocevje.blogspot.si/>

Statistični urad Republike Slovenije. *Demografsko in socialno področje* (b.d.). Pridobljeno 10.1.2019 s http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Dem_soc/Dem_soc.asp

Šaponja, D. (2006). *Mladina v sodobni družbi*. V: Čuk, V. (ur.). *Obravnava mladostnika s psihoze* (str. 11-17). Psihiatrična bolnišnica Begunje, 15. junij. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije. Pridobljeno 10.1.2019 s <http://www.sekcijapsih-zn.si/wp-content/uploads/2011/02/zbornik071.pdf>

Tomc, G. (1994). *Profano. Kultura v modernem svetu*. Ljubljana: Krt.

Toš, N. (2016). *Vrednote v prehodu X. Slovensko javno menje*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Trbanc, M. (2005). Zaposlovanje in brezposelnost mladih. V: A. Črnak-Meglič (ur.), *Otroci in mladina v prehodni družbi: analiza položaja v Sloveniji* (str. 161-188). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad Republike Slovenije za mladino, Maribor: Aristej.

Ule, M. (1996a). *Sociološki oris mladosti/mladine*. V: Ule, M. (ur.). (1996) *Mladina v devetdesetih: analiza stanja v Sloveniji* (str. 9-24). Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Ule, M. (1996b). *Vrednote*. V: Ule, M. (ur.). (1996) *Mladina v devetdesetih: analiza stanja v Sloveniji* (str. 235-260). Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Ule, M. (1997). *Temelji socialne psihologije*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Ule, M. (2000). *Sodobne identitete – V vrtincu diskurzov*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.

Ule, M. (2008). *Za vedno mladi? Socialna psihologija odraščanja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Ule, M. (2009). *Psihologija komuniciranja in medosebnih odnosov*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Ule, M., & Mihelj, V. (1995). *Pri(e)hodnost mladine*. Ljubljana: DZS: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.

Ule, M., Renner, T., Mencin Čepelak, M. & Tivadar, B. (2000). *Socialna ranljivost mladih*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad Republike Slovenije za mladino, Založba Aristej.

Vehovar, V. (2007). *Mobilne refleksije*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Vertot, N. (2009). *Mladi v Sloveniji*. Ljubljana: Urad RS za statistiko.

Vičič, A. (2002). *Psihološke karakteristike mladostnikov*. *Trener ZKTS*, 2(3): 79-86.

Zalokar Divjak, Z. (2008). *Otroci, mladostniki, starši*. Krško: Gora.

Zdravstveni dom Kočevje. (2019). Pridobljeno 10.1.2019 s <http://www.zdkocevje.si/>

Zupančič, M. (2004). *Opredelitev razvojnega obdobja in razvojne naloge v mladostništvu*. V: Marjanovič Umek, L., & Zupančič, M.(ur.). *Razvojna psihologija* (str. 511-524). Ljubljana: Znanstveno raziskovalni inštitut Filozofske fakultet.

9. PRILOGE

Priloga 1: VPRAŠALNIK

1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih?
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)

Priloga 2: Transkripti intervjujev

1. STAROSTNA SKUPINA 15-19 LET
 - 1.1. OSEBA A
 1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
Pomeni mi skupno reševanje problemov/(A1), medosebno oziroma medsebojno zaupanje/(A2), spoznavanje in dobra komunikacija/(A3).
 2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Z družino/(A4) in prijatelji/(A5), največkrat osebno s pogovori/(A6), pa tudi preko telefona ja/(A7).
 3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
V glavnem športnih prireditev/(A8) in pa dogajanja na ploščadi/(A9) – poleti so to Poletni večeri, pozimi pa Veseli december.
 4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Ne, res nimam nobenih pripomb ali predlogov/(A10), ker mi je to všeč/(A11).
 5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Mislim, da so vedno večje možnosti/(A12) mislim da so neka izobraževanja/(A13) oziroma vsaj delavnice/(A14), tudi društva so vključena v to. Mogoče edino pogrešam še kakšno dodatno smer kar se tiče srednje šole/(A15).
 6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Kolikor vem, je vedno več delovnih mest/(A16) ja, vendar se ne moreš zaposliti kjer si želiš/(A17), ni toliko različnih služb/(A18) za majhno mesto.
 7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Včasih slišim po našem radiu/(A19), večinoma pa kar na Facebook-u/(A20).
 8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Pa, mislim, da je za to dobro poskrbljeno/(A21)
 9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Žal ne/(A22). Ne vem, nisem še toliko stara, da bi šla v to.
 10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Podobno, kot sem ti povedala prej. Glede na mojo starost, me to še ne zanima/(A23), verjetno pa možnosti definitivno obstajajo/(A24).

11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Zaenkrat ne/(A25). Ne razmišljam o tem.
 12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Zaenkrat temu res ne posvečam pozornosti/(A26), vendar pa tisto nekaj kar sem seznanjena, vem, da neke možnosti so./(A27)
 13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Kočevje spodbuja podjetništvo mladih ja. Mislim, da celo občina pomaga z določenimi sredstvi na razpisih/(A28), za nas mlade organizirajo tudi različna počitniška dela/(A29). Pa Podjetniški inkubator Kočevje tudi lahko pomaga/(A30).
 14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Še vedno doma, pri starših/(A31).
 15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Pa, jaz mislim, da je še vedno premalo stanovanj/(A32), ampak sej veš, zaenkrat me to še ne zanima.
 16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Razne telovadbe, pa rekreacije/(A33), vem da je vsake toliko merjenje sladkorja in pritiska/(A34), pa neka predavanja o zdravi prehrani/(A35), ...
 17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Še kakšen bazen /(A36) in prostor, kjer bi se lahko zabavali a da to ni gostilna – včasih so naši starši hodili v diskoteke/(A37). To bi bilo zabavno.
- 1.2. OSEBA B
1. Kaj ti pomeni dober, kvaliteten, kakovosten medosebni odnos?
Zame je dober medosebni odnos tam, kjer se 2 ali več ljudi med seboj družimo/(B1), si pomagamo v dobrem in slabem/(B2), se ne obrekujemo/(B3) in seveda, imamo radi/(B4).
 2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Načeloma z vsemi ljudmi, ki so do mene prijazni/(B5) in mi ne želijo slabega/(B6). Še raje pa vzpostavljam odnose s tistimi ljudmi, ki so usmerjeni v iste vode kot jaz/(B7) na primer, da se ukvarjajo z neko vrsto umetnosti in performinga, saj tako z njimi lažje vzpostavim enaka zanimanja/(B8) in z njimi lažje komuniciram./(B9)
 3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Običajno v aktivnostih na Kočevskem ne sodelujem./(B10) hodim pa na koncerte./(B11) ki so v našem kraju, včasih zaidem tudi v kino/(B12) in si ogledam kakšen dober film.
 4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Sem zadovoljen z njimi./(B13) moj edini predlog je, da se organizira več takšnih dogodkov./(B14)
 5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Če gledam Kočevje samo kot mesto, veliko možnosti za izobrazbo nimamo./(B15) imamo zelo omejene šole, na katere bi se lahko vpisali./(B16) a kljub temu se še vedno odločimo zunaj domačega mesta. Mislim, da posebne šole v Kočevju, kot dodatno poklicno smer ne potrebujemo./(B17) saj se najstniki bolj ali manj raje osredotočijo na večje kraje po Sloveniji, kjer so opcije bolj odprte../(B18)
 6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Odvisno od izobrazbe, ki jo imaš./(B19) V Kočevju dajo delodajalci veliko tudi na človekovo zunanost./(B20) Sam sem bil v nekaj takih primerih, saj me zaradi tega na delo niso hoteli vzeti./(B21) Tudi nimamo dovolj tovarn in podjetij, kjer bi vsak lahko svoje želje zadovoljil/(B22), zato bi bilo Kočevje potrebno širiti../(B23)
 7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Na raznih spletnih straneh./(B24) odvisno kaj specifično iščem. Za širše informacije se pozanimam tudi drugod, po drugih spletnih informacijah.
 8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Trenutno mi je zadovoljivo./(B25) saj nam internet omogoča dostop do vseh teh informacij../(B26)
 9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Ne. Nisem. To me ne zanima../(B27)
 10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Sam se v to področje ne bi spuščal, politika ni moja vršina../(B28)

11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Več dobrodelnih dogodkov, ki temeljijo na širši razgledanosti./(B29) **tudi predavanja./**(B30)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Kot podjetnik seveda, a odvisno v kakšni smeri razmišljaš./(B31) **Možnosti, menim, da so kar v redu./**(B32) **a dohodki bi potrdili, če je bila to pametna ideja.**
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Spodbuja ga, a nisem prepričan, da ga spodbuja na domačem terenu./(B33) **Morda z razlogom, saj vedo kakšni so pogoji./**(B34)
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Doma, v hiši, pri starših./(B35)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Stanovanj je morda več in se to izboljšuje./(B36) **okolica žal ne. Le-ta ni dovolj urejena, da bi ugodila našemu okusu./**(B37)
16. kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Teh programov je mnogo./(B38) **najbolj zadovoljen sem s programom dermatologa, saj imam tudi sam težave s kožo./**(B39)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Veliko koncertov./(B40) **disko oziroma kraj, kjer bi se zbirali in plesali./**(B41) **vse ostali pa pride proti.**

1.3. OSEBA C

1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
Kakovostni medosebni odnosi so mi zelo pomembni./(C1) **saj se zelo rada družim s prijatelji./**(C2) **in poskušam tudi sama biti čim bolj dobra./**(C3) **prijazna./**(C4) **in priskočiti na pomoč, kadar me drugi potrebujejo./**(C5)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Medosebne odnose vzpostavljam s sovrstniki./(C6) **sošolci./**(C7) **prijatelji./**(C8) **družino./**(C9) **ter ljudmi, ki pridejo v moje življenje./**(C10) **Ker sem družabna, mi vzpostavljanje stikov z ljudmi ne predstavlja težav ampak veselje./**(C11)
3. katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Koncerti./(C12) **športne aktivnosti./**(C13) **kino predstave./**(C14)...
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Sem zadovoljna./(C15) **v zadnjem času so v Kočevju razne aktivnosti bolj pogoste./**(C16)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Mislim, da je to dobro urejeno./(C17)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Možnosti za zaposlitev se v zadnjem času na kočevskem bistveno izboljšale./(C18) **Kar se tiče zaposlitve pa sicer nimam izkušenj, saj sem še študent./**(C19)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Informacije pridobim na internetu./(C20) **časopisu./**(C21) **televiziji./**(C22)
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Ne, vedno dobim kar potrebujem./(C23)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Trenutno sem včlanjena v KLUKŠ./(C24) **aktivnosti pa se udeležujem le ko so koncerti./**(C25)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Razen občinskih volitev./(C26) **pri drugih dejavnostih naše občine aktivno ne sodelujem./**(C27)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Zaenkrat še ne./(C28)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Seveda bi se lahko./(C29) **so pa možnosti odvisne od idej, znanja, potrebe.../**(C30)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Z ustanovitvijo Podjetniškega inkubatorja Kočevje se je na tem področju marsikaj spremenilo – izboljšalo za mlade./(C31) **saj tam pridobijo ogromno informacij./**(C32) **na voljo so izobraževanja ipd./**(C33)
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?

Še vedno doma pri starših./ (C34)

15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?

Mislim, da stanovanjske razmere v Kočevju še niso optimalne./ (C35), saj se očitno Kočevje razvija v smer, ko bo v mestu potrebnih več stanovanj./ (C36) ki pa mislim, da jih trenutno ni dovolj na voljo./ (C37)

16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)

S tem nisem seznanjena./ (C38)

17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)

Na svoje mesto sem zelo navezana in ga imam rada./ (C39) Idealno bi se mi zdelo, da bi bile zaposlitvene možnosti v Kočevju takšne, da mi mesta ne bi bilo potrebno zapustiti zaradi službe v drugem kraju./ (C40)

1.4. OSEBA D

1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?

Dober oziroma kvaliteten odnos si predstavljam kot odnos, ki ga odlikujejo iskrenost./ (D1) zabava./ (D2) in volja obeh udeležencev, da na njem gradita./ (D3)

2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?

Medosebne odnose vzpostavljam z znanci in ljudmi, ki mi dajejo vtis zanimivega sogovornika./ (D4) ter dobre osebe./ (D5) in sicer večinoma preko pogovora./ (D6)

3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?

Večinoma se udeležujem raznih aktivnosti oziroma dogodkov, ki jih prireja KLUKŠ in KCK./ (D7)

4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?

Z njimi sem zadovoljna./ (D8) je pa res, da bi lahko bili bolj oglaševani / (D9) (npr. na spletnih straneh, v lokalih v mestu,...).

5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)

Zdi se mi, da je na Kočevskem kar dobro poskrbljeno za izobraževalne ustanove./ (D10) saj imamo gimnazijo./ (D11) in srednjo šolo z različnimi poklici./ (D12) prav tako pa se izvaja nekaj programov, ki ponujajo izobraževanje za odrasle./ (D13) Zame osebno je ustrezna gimnazija./ (D14). Zdi se mi, da bi bilo dobro uvesti več izobraževalnih programov za odrasle./ (D15) ali pa vsaj bolj promovirati že obstoječe./ (D16) Seveda bi lahko govorili tudi o uvedbi novih srednješolskih programov./ (D17)

6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)

Možnosti za zaposlitev so precej omejene./ (D18) je pa res, da izstopa nekaj podjetij, ki uspešno obratujejo./ (D19) Intersocks, Inotherm, Recinko,... V prihodnosti se bo na seznamu podjetij znašla tudi Yaskava, ki predstavlja dobrodošlo spremembo na našem trgu./ (D20) Sicer menim, da bi potrebovali več podjetij in tako razbremenili trg brezposelnih./ (D21)

7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?

V časopisu./ (D22) na facebooku./ (D23) in med prijatelji./ (D24)

8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?

Informiranje je mogoče izboljšati z več objavami na spletnih straneh./ (D25) z letaki po mestu./ (D26)

9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?

Zaenkrat še nisem članica nobene organizacije./ (D27) a se udeležujem nekaterih dejavnosti, ki jih ponuja KLUKŠ./ (D28) celodnevna aktivnost Kočevje se prebuj./ (D29) ali pa kakšen koncert./ (D30)

10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?

Možnost za podajanje predlogov je velika, saj je npr. z županom naše občine mogoče komunicirati preko facebooka./ (D31) je pa vprašanje, do kolikšne mere se ti predlogi upoštevajo./ (D32) Kar zadeva vprašanja same participacije pri odločanju, torej sodelovanje na glasovanjih in podobnih dogodkih, menim, da so možnosti sicer precej manjše./ (D33) a je takšno delovanje vseeno mogoče./ (D34)

11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?

Npr. bolj odprto glasovanje./ (D35) ali lažji način pristopa do položaja nekoga, ki odloča./ (D36)

12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?

- Odkušano, za kakšen s.p. bi se odločila./(D37) Je pa res, da so ne glede na izbiro dejansko najbolj pomembna poznanstva / (D38) in denarna sredstva, ki jih posameznik premore./(D39)*
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Eden od načinov, ki se izvaja na srednjih šolah, je krožek z imenom Podjetniški inkubator, pri katerem se srednješolci med drugim srečujejo s problemi podjetij ter jih skušajo rešiti./(D40)
 14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Živim doma s starši./(D41)
 15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Razmere so sicer boljše kot pred časom./(D42) a vseeno bi lahko bile boljše./(D43) Za izboljšanje so poskrbela socialna stanovanja, lahko pa bi jih bilo več./(D44)
 16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
S programi na področju zdravja nisem seznanjena./(D45) tako da gotovo potrebujejo boljše oglaševanje./(D46)
 17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Idealno Kočevje, kot si ga predstavljam jaz, bi imelo več aktivnosti za mlade, torej tako za otroke kot najstnike./(D47)

1.5. OSEBA E

1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
Veliko, saj s takim odnosom lahko ohraniš prijatelje/(E1) in dobiš v svoje življenje nove osebe./(E2) imaš na delovnem mestu dober odnos z sodelavci in nadrejenimi./(E3) In z dobri medosebnim odnosom dobiš od ostalih oseb s katerimi imaš tak odnos neko spoštovanje./(E4) prijaznost./(E5) dobrovoljnost./(E6).
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
S prijatelji./(E7) družino./(E8) sodelavci./(E9) Vzpostavljam jih tako da se z osebo/osebami iz kroga prijateljev/družine/sodelavci dobim na pijačah/(E10) kjer obravnavamo različne teme./(E11) gremo na sprehod /(E12), na zabavah./(E13) kjer pa tudi lahko vzpostaviš medosebni odnos med ljudmi ki jih prvič spoznaš/(E14).
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Udeležujem se različnim glasbenih prireditev./(E15) koncerte vseh lokalnih in bolj znanih skupin/(E16) oz. bendov, športnih aktivnosti./(E17) kot so razne rekreacije./(E18) lokalna tekmovanja iz iger z žogo./(E19)
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Osebo sem zadovoljen./(E20) sploh pa zadnja leta ko se je začelo delati na Kočevskem prostori/(E21) oz. dogodki za mlade./(E22) da se imajo kam za dati za vikend./(E23)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Se je izboljšalo, s prenovami šol./(E24) odpiranje novih srednje šolskih programov./(E25) z različnimi tečaji ki omogočajo različno in dodatno izobraževanje./(E26) Potrebovali bi to da se na Kočevskem odpirajo nove srednje šolski programi./(E27) kjer bi domači se lahko izobraževali doma in ne vozili v Novo mesto, Ljubljano, Koper./(E28)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Zaposlitev v Kočevju je iz leto v leto boljša./(E29) Mala in velika podjetja imajo tudi na mestih ploščadi predstavitev podjetja/(E30) in hkrati tudi povejo, da se odpirajo nova delovna mesta/(E31) in opišejo tudi delo, ki ga boš moral tam opravljati./(E32) Kaj novega ne potrebujemo./(E33) saj se nova podjetja in stara podjetja na Kočevskem ustanavljajo/širijo/(E34) in s tem se tudi odpirajo nova delovna mesta./(E35)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Radio Univox./(E36) TV Kočevje./(E37) Facebook kjer na župam nas obvešča o raznih novih stvareh v Kočevju./(E38) revija Kočevjar./(E39)
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Ne, ne želim si drugačnega informiranja./(E40)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Nisem v nič vključen./(E41)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?

Imamo svoj glas/(E42) in povemo naša mnenja/(E43) samo včasih so uslišana, včasih pa ne./(E44)

11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Morda, da se dobimo v nekem prostoru z Županom/(E45) in povemo naša mnenja in ideje/(E46) in kako bi se to financiralo in izvedlo./(E47)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Lahko se./(E48) Možnosti so ogromne./(E49) saj je ena izmed prednosti to, da je Kočevje manjše mesto./(E50) kjer lažje do tebe pridejo stranke/(E51) in se tudi lažje izve za tvoje podjetje./(E52) Imamo tudi velik neizkoriščenih prostorov v Kočevju, kjer lahko zgradiš svoje podjetje./(E53)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Oglaševanje preko Kočevskih revij/(E54) promoviranje preko socialnih omrežji/(E55) lokalna pomoč pri delu oz. postavljanju podjetja./(E56)
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Doma, pri starših./(E57)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Se izboljšujejo/(E58) Z gradnjo novih stanovanj/(E59) z obnovami starih stanovanj/(E60) Mogoče bi potrebovali več zemlje, kjer se lahko začnejo gradnje hiš./(E61)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
(Zdravstveni dom oddelek za odrasle/(E62) oddelek za otroke/(E63) zobozdravniki/(E64) psihiatri/(E65)), urgencia/(E66) lekarna/(E67) Neustrezno ocenjujem določen odnos zdravnikov do pacientov/(E68) Menim da za tako majhno mesto imamo dovolj pokrite stvari, kar se tiče zdravstva./(E69)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Kakršno je sedaj/(E70) Menim da imamo vse kar potrebujemo/(E71) in iz leto v leto se to izboljšuje./(E72)

2. STAROSTNA SKUPINA 20-24 LET

2.1. OSEBA F

1. Kaj ti pomeni dober, kvaliteten, kakovosten medosebni odnos?
Pomeni mi, da me oseba s katero sem v medosebnem odnosu spoštuje/(F1) prav tako moram jaz spoštovati njo/(F2) najpomembnejše pa se mi zdi zaupanje/(F3) Da poenostavim. Dober, kvaliteten in kakovosten medosebni odnos je zame takrat, kadar se s človekom lahko nekaj dogovorimo/(F4) se mu lahko zaupamo/(F5) oz. se z njim lahko pogovarjamo/(F6)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Medosebne odnose vzpostavljam z ljudmi, ki se mi zdijo zanimivi/(F7) ali pa z ljudmi s katerimi moram, zaradi službe, šole/(F8) Vzpostavljam jih s pogovorom/(F9) mislim da jih drugače še nisem.
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Udeležujem se acroyoge/(F10)
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Več kot zadovoljna/(F11)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Mislim da mladi na Kočevskem na področju izobraževanja, kar dobre možnosti/(F12) Na tem področju imamo kar nekaj jezikovnih tečajev/(F13) in različne delavnice na katerih se lahko izobražujemo/(F14) Menim samo, da so le te premalo oglaševane/(F15)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Ker še študiram, kako je z zaposlitvijo ne vem/(F16) Izkušnje mojih vrstnikov pa so, da službe so/(F17) vendar pa je večina takšnih, ki jih ne zanimajo/(F18) Predvsem pa mislim, da je premalo služb, kjer bi iskali bolj izobražen kader/(F19) Mislim, da je v Kočevju največ služb takšnih, kjer je dovolj zgolj srednja šola/(F20)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Podjetniški inkubator/(F21) spletna stran občine Kočevje/(F22)
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Da. Dobro bi bilo imeti več informacij na kupu/(F23)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Nisem vključena nikamor/(F24)

10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Mislim, da možnosti so, če bi le bil tudi interes. / (F25)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Ja, mislim da bi se občina lahko bolj angažirala za vključenost mladih pri njenih dejavnostih in odločitvah. / (F26) Npr. Lahko bi organizirali okroglo mizo, kjer bi govorili o tem kako Kočevje narediti privlačnejše za mlade ljudi. / (F27)
12. Bi se lahko samozaposlil/a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Mislim, da bi se v Kočevju lahko samozaposlila, če bi imela dobro idejo. / (F28) Možnosti so velike. / (F29) saj kolikor vem, na Podjetniškem inkubatorju precej pomagajo mladim, ki imajo dobro idejo in si želijo svoje podjetje. / (F30)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Ustanovili so Podjetniški inkubator. / (F31)
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Zaenkrat še doma, pri starših. / (F32)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Mislim, da je stanovanjskih kapacitet dovolj. / (F33) le cene niso primerne z mlade ljudi, ki so na začetku svoje poti. / (F34)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Ne vem o tem veliko. / (F35)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Zame je Kočevje idealno že zdaj. / (F36) samo manjka kakšen lokal, ki bi bil odprt tudi po 23.00 oz. 00.00 uri. / (F37)

2.2. OSEBA G

1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
Odnos, ki temelji na zaupanju. / (G1) skupnem smehu. / (G2) obarvan z mnogo sarkazma / (G3) in internimi šalami. / (G4) odnos v katerem je iskreno komuniciranje vseskozi prisotno / (G5) – tovrstni odnosi so bistvo našega obstoja, izoblikujejo nas in krepijo. Izhajajoč iz tega mi tovrstni odnosi pomenijo mnogo. / (G6)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Medosebne odnose vzpostavljam s prijatelji in znanci. / (G7) običajno v kotičkih priljubljenih kočevskih kavarnah. / (G8) dostikrat me tudi študentsko delo popelje v konverzacije z ljudmi, s katerimi načeloma ne bi imela stika. / (G9) Ravno osebne, iz oči v oči odnose vidim kot najbolj pristne in zato tudi najpomembnejše. / (G10) V dobi tehnologije pa ni nič novega, da se mnogo odnosov ohranja ravno prek socialnih omrežij ali prek mobilnih telefonov, zato bi lagala, če bi dejala, da tega ne počnem tudi sama. / (G11)
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Udeležujem se rednih dopoldanskih kavic v krogu prijateljc. / (G12) poleg tega pa me, kot sem že omenila, študentsko delo sooči s kino predstavami, gledališčem in koncerti. / (G13) Razen tega, se (na žalost) redko udeležim kakšnih drugih aktivnosti.
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
S prej navedenimi aktivnostmi sem zadovoljna. / (G14) želim si le, da bi na Kočevskem bilo še več kulture, več kulturnega udejstvovanja krajanov. / (G15) Namreč zdi se, kot da je kultura (če odmislimo »popularno kulturo«) običajno odrezana od vsakodnevnih rutin. / (G16) Zanimivo bi bilo vnesti kanček tega v naš vsakdan. Kulturni center nam sicer ponuja mnogo različnih opcij. / (G17) prav tako imamo Vezenino / (G18) in Likovni salon. / (G19) vendar se zdi, da se (resnejših) kulturnih dogodkov udejstvuje le peščica. / (G20)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Zdi se mi, da primanjkuje še kakšna srednja šola. / (G21) ali bolje rečeno program za »odrasle«. / (G22) ki bi mladim, predvsem tistim, ki so nek študij že zaključili ali pa po srednji šoli ne želijo študirati, želijo pa si neke dodatne izobrazbe ali dodatnih praktičnih znanj, omogočil dodatna znanja. / (G23)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Zaposlitev na Kočevskem je pereča in vedno aktualna tema. / (G24) seveda je pri tem odvisno o kakšni vrsti služb govorimo. Če ponovno izhajam iz sebe, sem z zaposljivostjo zelo nezadovoljna, namreč na

Kočevskem sem, glede na svojo izobrazbo in s predpostavko, da želim tudi delati v smeri, katero sem doštudirala, praktično nezaposljiva./(G25) Pogosto je torej, da ljudje opravljajo poklice, ki so le malo vezani z njihovo izobrazbo./(G26) Kaj bi lahko naredili na tem, ne vem. Morda se prekvalificiram v sekačico – šalo na stran – pa vendar, občutek mi govori, da je za mlade izobražence, ne umeščam se nujno v to kategorijo, na Kočevskem zelo malo dostopnih delovnih mest./(G27)

7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Predvsem spremljam lokalna časopisa./(G28) ostale informacije najdem na spletu./(G29)
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Zaenkrat sem z informiranjem zadovoljna. /(G30)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Vključena nisem v nobeno mladinsko organizacijo./(G31)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Takšne, kakršne nam jih omogoča demokracija./(G32) Zdi pa se mi, da občina ima posluš za mlade./(G33) morda problem ni v občini ali kraju, temveč v posameznikih, ki so le redko aktivni in si le redko želijo ali upajo sodelovati in sodelovati./(G34)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Obstaja nekaj teorij, vendar mislim da je problem kolektivna zavest in splošna apatičnost mladih za politične in družbene situacije/(G35) – kako se spopadati s tem in kako to razvozlati, kako aktivirati mlade, tega ne vem./(G36)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Lahko, zakaj ne./(G37) Vprašanje je le, kako dolgo bi moje podjetje obstalo./(G38)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Mislim, da Kočevje spodbuja podjetništvo./(G39) Zahvala za to gre predvsem Podjetniškemu inkubatorju, ki ima, kot opažam, mnogo delavnic/(G40) in se trudi v ljudeh vzbuditi podjetniški duh/(G41) ter jih podučiti o tej panogi./(G42) To se mi zdi izvrstno!
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Živim doma, pri starših./(G43)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Glede na svoj trenutni status študentke, se s temi vprašanji še ne ukvarjam./(G44) Iz tega kar slišim od drugih pa menim, da bi bilo smiselno mladim ponuditi več nastanitev za neko smiselno ceno./(G45) mnogo se jih namreč kljub svoji želji (in proti predpostavki, da so mladi neodgovorni in namenoma ostajajo v hotelu Mama) trenutno ne more v tem smislu osamosvojiti./(G46)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
O zdravstvu na Kočevskem vem bolj malo, menim pa, da nam primanjkuje strokovnjakov na področju psihološkega zdravja /(G47) – če prav vem, imamo le enega psihologa, ki se dejansko praktično ukvarja z otroki, za odrasle ali mladostnike pa ni nikogar. Čeprav ob tem velja omeniti, da, če me spomin ne vara, se tudi v tej smeri nekaj razvija.
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Več dobre glasbe, še več kulture v pravem pomenu besede./(G48) predvsem pa manj pasivnosti /(G49) ne le mladih, temveč vseh prebivalcev. Pa malo manj »špeganja« skozi okno, kdaj in kaj počne sosed./(G50)

2.3. OSEBA H

1. Kaj ti pomeni dober, kvaliteten, kakovosten medosebni odnos?
Dobri medosebni odnosi so posledica pravilne komunikacije/(H1) in neke naveze med ljudmi./(H2)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Medosebne odnose vzpostavljamo med prijatelji./(H3) družino./(H4) znanci./(H5) sodelavci/(H6) itd. Običajno jih gradimo osebno/(H7) lahko tudi preko telekomunikacijskih sredstev/(H8) (telefoni, socialne internetne platforme) itd.
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Večinoma so to glasbeni dogodki./(H9) redkeje športni ali kulturno-umetniški./(H10)
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Lahko bi jih bilo več./(H11) saj mladi nimamo prav velike izbire med aktivnostmi./(H12) ki se kdaj pa kdaj izvajajo. Lahko bi bili tudi boljše informirani oz. promovirani preko socialnih platform./(H13)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)

- Na Kočevskem imamo Gimnazijo/(H14) in srednjo šolo, ki kar lepo širi svoj nabor smeri poklicev./ (H15) Lahko bi razširili izobraževanje odraslih/(H16) in dodali še kakšne tečaje./ (H17) ter začeli razmišljati tudi o visokošolski, višješolski ali univerzitetni ustanovi./ (H18) S tem bi preprečili odhajanje mladih v večja okoliška mesta po željeno izobrazbo./ (H19)*
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Prostih delovnih mest je malo./ (H20) saj tudi nimamo prav veliko podjetij, ki bi jih nudile./ (H21) (nekaj jih je sicer v izgradnji, vseeno malo). Zelo malo je delovnih mest za visoko izobražene ljudi./ (H22)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Do informacij mladi najraje dostopamo preko socialnih internetnih platform./ (H23)
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Mislím, da je tako informiranje kar dobro, saj mladi večinoma spremljamo samo digitalne reklame./ (H24)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Vključena sem v KLUKŠ./ (H25) v njihove aktivnosti pa ne./ (H26)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Zelo male. Tu pa tam se pojavi kakšna anketa ali vprašalnik./ (H27)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Večje informiranje na socialnih platformah./ (H28) in seveda več retoričnih vprašanj, anket s katerimi bi mladi lahko delili svoja mnenja./ (H29)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Lahko bi se samozaposlila./ (H30) vendar so možnosti zelo male saj potrebuješ zelo dobro idejo./ (H31) in veliko finančne podpore./ (H32)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Seveda ga spodbuja, vendar zelo malo./ (H33) Startup dogodki./ (H34) oz. ga spodbuja samo teoretično ne pa tudi praktično./ (H35)
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Doma, pri starših./ (H36)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Da, se izboljšujejo./ (H37) vendar ne za mlade./ (H38) Veliko je novogradnje./ (H39) katere si mladi seveda ne moremo privoščiti./ (H40)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Imamo par fitnesov./ (H41) telovadne naprave./ (H42) trim stezo v gozdu./ (H43) gozdne pohodne poti./ (H44) kolesarske poti./ (H45) ... Potrebovali bi kake tečaje / (H46) ali predavanja o zdravem načinu življenja./ (H47)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Idealno Kočevje za mlade bi moralo imeti nekakšen kampus oz. ustanovo v katero bi se lahko mladi zatekali po pomoč./ (H48) za krajšanje dni, za zabavo in druženje./ (H49).. kjer bi imeli učne ure, inštrukcije./ (H50) čtivo, bralno oz. študijsko gradivo./ (H51) dostop do interneta./ (H52) dostop do kulture in umetnosti./ (H53) razno razne aktivnosti, tečaji, delavnice, predavanja, seminarji, itd./ (H54)

2.4. OSEBA I

1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
*Pri neformalnih odnosih (družina, prijatelji) pričakujem iskrenost./ (I1) razumljivost./ (I2) in spoštovanje./ (I3) Pričakujem, da se sogovorniki z menoj poistovetijo./ (I4) me poskušajo razumeti./ (I5) svetovati./ (I6) v skrajni meri tudi priskočiti na pomoč./ (I7), ...
*Pri formalnih odnosih (trgovina, šola, policija, ...) pričakujem, da me ljudje obravnavajo popolnoma enako neglede na starost spol, izobrazbo./ (I8).. Formalni odnosi so kakovostni, ko je dosežena visoka stopnja strokovnosti./ (I9) Formalni odnosi ne smejo vključevati večje mere čustev./ (I10) ali osebnega mnenja./ (I11) Stvari je potrebno obravnavati objektivno./ (I12)
*Kljub vsemu pa se mi zdi da je dobre, kvaliteten in kakovosten medsebojni odnos takrat kadar ti odnos pripomore k boljšemu razumevanju in razvoju samega sebe./ (I13)***
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?

- Odnose vzpostavljam predvsem ob različnih druženjih,/(I14) praznovanjih,/(I15) ponavljajočih se srečanjih./(I16) Tudi v času izobraževanja/(I17) ali opravljanja dela tako rednega kot tudi študentskega/(I18) neprestano vzpostavljamo medsebojne odnose.*
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Na Kočevskem se udeležujem predvsem športnih/(I19) in glasbenih aktivnosti./(I20)
 4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Mogoče bi lahko bile organizirane kakšne igre brez meja/(I21) ali vaške igre/(I22) in na ta način pripomogli k boljši povezanosti ljudi./(I23)
 5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Na področju izobraževanja imamo dokaj ozek profil./(I24) Glede na število dijakov, ki se vsakodnevno vozijo v Ljubljano ali Novo mesto bi lahko srednješolski program prilagodili njim in ustvarili nove programe/(I25) npr.: oddelek za farmacijo, zdravstveno nego, elektrotehniko, gradbeništvo,.../(I26)
Mogoče bi morale biti organizirane strokovne ekskurzije, ki bi omogočale pridobivanje novih znanj in nadgradnjo znanja./(I27) Ekskurzije bi lahko bile subvencionirane s strani podjetij, ki bi na ta način izobraževale svoje zaposlene. /(I28)
 6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Po mojem mnenju 50% zaposlenih v Občini Kočevje ne opravlja dela za katerega se je izobraževalo./(I29) Delo opravljajo zgolj zato ker drugega ni./(I30) S tem pa žal zasedajo delovno mesto nekaterim, ki so za to delovno mesto izobraženi in usposobljeni./(I31)
Tako, da pri iskanju dela, ki si ga želiš moraš zelo izstopati iz večine./(I32)
Po mojem mnenju bi lahko imeli študenti organizirana večtedenska poletna študentska dela v domačih organizacijah in podjetjih s svojega področja./(I33) Študentje bi s tem pridobili dragocene delovne izkušnje s svojega področja/(I34). Tudi javna dela bi lahko razpisali za študente v absolventskem stažu/(I35) in bi lahko v tem času pridobili tako informacije za boljše diplomsko delo/(I36)kot tudi dragocene izkušnje./(I37)
 7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Na spletni strani Občine Kočevje,/(I38) na Facebooku (Občina Kočevje, župan, Kočevsko)./(I39)
 8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Lahko bi imeli spletno stran z doslednimi novicami iz vsakdanjega dogajanja v Občini Kočevje./(I40) Tam bi bili dosledno objavljeni dogodki tako športnih kot tudi kulturnih prireditev./(I41) Objavljali bi lahko tudi dosežke naših športnikov ali pa dosežke na različnih tekmovanjih./(I42)
 9. Ali si vključena v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Nisem vključena v nobeno mladinsko organizacijo./(I43)
 10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Mislim, da kot posameznik vedno lahko podam svoj predlog in mnenje/(I44) vendar zmaga vedno glas večine./(I45) Župan občine je vedno pripravljen prisluhniti predlogom/(I46) tako posameznika kot tudi manjših skupin.
 11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Večja vključenost občanov oz. mišljeno v smislu posveta z večjim številom oseb ne samo z njihovim predstavnikom./(I47) Če gre za obnovo vrtca – mogoče bi bilo dobro posvetovati se tako z vzgojiteljicami kot tudi z starši otrok, ki vrtec obiskujejo./(I48)
 12. Bi se lahko samozaposlila v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Po mojem mnenju ne,/(I49) ker enostavno področje za katerega sem izobražena ni razvito./(I50)
 13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Mislim, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih s pomočjo podjetniškega inkubatorja./(I51)
 14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Živim doma, s starši./(I52)
 15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Mislim, da se razmere ne izboljšujejo./(I53) Stare slabše stavbe v centru mesta in okolici bi lahko prenovili v stanovanjske prostore in tako rešili stanovanjske probleme mladih./(I54) Potrebna bi bila tudi gradnja novih stanovanj./(I55) Lahko bi tudi katere nezazidljive površine blizu mesta spremenili v zazidljive./(I56) Izgraditi bi bilo potrebno tudi dodatni dom za starejše občane./(I57)
 16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Imamo center za krepitev zdravja, ki se ukvarja z zdravim življenjskim slogom/(I58).

Mislím, da je trenutni program ustrezen./(I59)

17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Tako kot sem že na začetku omenila dijakom bi morali omogočiti srednješolsko šolanje v domačem kraju./(I60) *Zaradi šolanja v drugih krajih prihaja tudi do zapuščanja športnih in kulturnih aktivnosti in tako propada športnih ali kulturnih društev.*/(I61) *Študentom bi moralo biti omogočeno pridobivanje začetnih delovnih izkušenj z njihovega področja, v domačem kraju.*/(I62) *Zaposlenim bi lahko organizirali strokovne ekskurzije.*/(I63) *Starejšim občanom pa omogočiti življenje v domu starejših občanov.*/(I64) *Izgradili bi lahko novo stanovanjsko naselje, ali pa prenovili stare objekte in tako pridobili nekaj novih stanovanj.*/(I65)

2.5. OSEBA J

1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
A priori spoštovanje v odnosu./(J1) *Ne da ga mora človek zaslužiti, ampak da je že tam.*/(J2) v odnosu in kasneje še *'dokaže' njegovo vrednost.*/(J3)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Odvisno za kaj gre. Družinske odnose definitivno drugače kot prijateljske. Med prijatelji sem bolj sproščena./(J4) *doma pa moraš vseeno malo paziti, zaradi skrbi ki jih družinske vezi prinesejo.*/(J5) *Rada imam osebne stike.*/(J6) *zaradi službenih zadev pa se moram vse bolj posluževati interakcijskih odnosov na spletu.*/(J7) *a to je pač življenje.*
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Kakšna gledališka predstava./(J8) *kakšen kvaliteten jazz koncert.*/(J9)
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Zadovoljna z njimi./(J10) in z *organizacijo.*/(J11) *Zame je dovolj.*/(J12)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Če gledam v povezavi s službami na kočevskem so dobre možnosti./(J13) *raznoliki poklici – poklicne srednje šole.*/(J14) in tudi *splošno gimnazijo imamo.*/(J15) *Sama se nisem šolala v Kočevju.*/(J16) *zatorej tudi nimam veliko informacij kaj vse točno imamo.*/(J17)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Kot sem že povedala, glede na izobraževanje imamo primerne službe./(J18) *glede na plače pa je seveda več tistih ki so doma, ker plače niso take kot bi si želeli ali v povezavi z Ljubljano.*/(J19) *kar pomeni da mladi odhajajo iz Kočevja, da dobijo službo primerno njihovi izobrazbi.*/(J20) *Nekaj več delovnih mest je, a kot že omenjeno ne primerno stopnji izobrazbe.*/(J21)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Osebnostno. Najraje osebno, od ust do ust./(J22)
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Resnično ne, ker imam rada osebni stik z ljudmi./(J23)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Nisem vključena./(J24)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Mislím da nam želijo dati vedeti kot da imamo, pa nisem mnenja da je naše udejstvovanje res aktivno./(J25)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Malo za šalo malo za res, nekaj ljudi bi se mogoče moglo odstraniti./(J26) *Ampak nisem v teh vodah.*/(J27) in *mislim da se mladi itak ne bi toliko vključevali v te predloge.*/(J28) *Majhen odstotek je takih, ki so zares aktivni.*/(J29)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Lahko se./(J30) *Sama imam gostinsko storitev.*/(J31) *Če pa imaš inovativno idejo, je to mogoče še lažje kot če odpiraš nekaj klasičnega.*/(J32)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Podjetniški inkubator pomaga mladim z idejo "start up" program./(J33) *ponujajo prostore.*/(J34) in *finančno podpirajo.*/(J35) *v kolikor pa odpiraš klasični biznis, si bolj kot ne sam.*/(J36) *Dobro bi bilo, če bi vsaj prvo leto lahko zavod kako finančno pomagal pri plačah ostalih zaposlenih v s.p.*/(J37) *da res lahko vložiš v podjetje.*/(J38) *ker saj vemo kakšna je motivacija za delo pri minimalni plači.*
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
V lastniškem družinskem stanovanju./(J39) *plačujem pa zgolj le stroške.*/(J40)

15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Vse več je tudi socialnih stanovanj./ (J41) vendar bi res morali upoštevati vse kriterije za pridobitev le teh, da bi tisti, ki so ogroženi res dobili streho nad glavo./ (J42)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Iskreno ne vem. Mislim da bi rabili več informiranja, da bi vedela./ (J43) Samo zdravstvo napreduje- Od prenove lekarne, do urgentnega centra./ (J44)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Koncertna dvorana za mlade./ (J45) Nekakšna večnamenska stavba za druženje./ (J46) Dvorana za res dobre koncerte./ (J47)
3. STAROSTNA SKUPINA 25-29 LET
- 3.1. OSEBA K
1. Kaj ti pomeni dober, kvaliteten, kakovosten medosebni odnos?
Menim, da so dobri medosebni odnosi doma ter z najbližjimi prijatelji, zelo pomembni za mojo samozavest./ (K1) in mirno psihično stanje./ (K2)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Prvi in najbolj pomembni medosebni odnosi so tisti, ki jih vzpostavljam oz. vzdržujem doma, in sicer z mojo družino./ (K3) Takoj za dobrimi medosebnimi odnosi doma pa so tisti, ki jih vzpostavljam z majhnim krogom ljudi, ki jim poleg družine še lahko zaupam - in sicer z mojimi bližnjimi prijateljicami./ (K4) Poleg teh, najbolj pomembnih odnosov, pa se dobro počutim tudi takrat, ko vzpostavljam nove odnose oziroma bežna poznanstva z ljudmi, ki jih srečujem dnevno - v službi./ (K5) ob obiskovanju dejavnosti, ki me veselijo./ (K6) Z ljudmi, ki jih zanimajo podobne stvari kot mene, pogovori in kasneje tudi bolj prijetni odnosi kar sami stečejo./ (K7) ker imamo skupne interese./ (K8) in teme za pogovor./ (K9)
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Aktivnosti, ki so vezane na naše štirinožne prijatelje - torej pasja šola./ (K10) ter aktivnosti, ki so povezane s petjem - torej pevske vaje./ (K11)
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Zaenkrat sem z vsemi aktivnostmi, ki jih obiskujem, zadovoljna./ (K12)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Menim, da bi bilo lepo, če bi mladi imeli več možnosti, kar se tiče različnih smeri izobraževanja./ (K13) Tako ne bi vsi pred ali po srednji šoli, "pobegnili" po vsej Sloveniji, kjer imajo več smeri izobraževanja./ (K14) Menim torej, da bi potrebovali več rednih smeri izobraževanja za mlade./ (K15) ter več izrednih smeri izobraževanja za malo manj mlade./ (K16)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Dolgo se mi je zdelo, da v Kočevju ni nobene svetle prihodnosti za mlade kar se tiče zaposlovanja. Danes se mi zdi, da se v tej smeri dogaja kar nekaj pozitivnih sprememb / (K17) in da bomo iskalci zaposlitve imeli v prihodnosti več možnosti za dobra in stabilna delovna mesta./ (K18)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Vse informacije, ki sem jih potrebovala do danes, sem izvedela na sedežih enot, ki so za to pristojne./ (K19) - od podjetniškega inkubatorja / (K20) do zavoda za socialno delo./ (K21) davčne uprave./ (K22) zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, / (K23)..
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Ne. Informacije dobiš na vseh teh točkah, samo povprašati moraš./ (K24)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Ne, nisem vključena v nobeno mladinsko organizacijo./ (K25)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Po pravici povedano - ne bi vedela, ker se o tem nisem nikoli zanimala in pozanimala./ (K26)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Zaenkrat ne./ (K27)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Zaenkrat sem še samozaposlena v Kočevju./ (K28) Kar se tiče Kočevja in prebivalstva mislim, da so možnosti uspešne kariere kot samozaposlen boljše, če se usmeriš ven iz Kočevja./ (K29)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?

- Sama ob odpiranju s.p.-ja nisem čutila nikakršne "spodbude" iz strani našega mesta./ (K30)*
Mogoče Kočevju manjka kakšen dober podjetniški natečaj./ (K31) *predavanja./ (K32)* *denarne spodbude za mlade podjetnike./ (K33)* *kakšne olajšave / (K34)...*
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
V predelanem stanovanju v spodnjem nadstropju naše domače družinske hiše./ (K35)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Sem mnenja, da so stanovanjske razmere v Kočevju v redu./ (K36)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Menim, da je na voljo dovolj programov in aktivnosti, kar se tiče zdravja na Kočevskem - samo udeležiti se jih moramo./ (K37) *Mogoče bi bilo dobro, če bi se večkrat organiziralo kakšne večje dogodke v zvezi z zdravim življenjem - predavanja./ (K38)* *skupinske vadb, kjer bi poleg fizičnega dobrega počutja mladi še navezovali nova poznanstva./ (K39)*
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Idealno Kočevje bi ob vseh teh novih odprtih podjetij, nakupovalnih centrov bilo, če bi bilo manj vzpodbude za brezposelne socialne "probleme", ki se niti ne trudijo biti delovni in poštene / (K40) in več vzpodbude za tiste, ki se trudijo./ (K41)
- 3.2. OSEBA L
1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
Takšen odnos je zame ključnega pomena za dobro počutje obeh strani./ (L1) *Je odnos, ki temelji na spoštovanju./ (L2)* *in sprejemanju sebe in drugega./ (L3)*
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Medosebni odnos vzpostavljam z ljudmi okoli mene, bodisi v službi./ (L4) *na jezikovnem tečaju./ (L5)* *ali pa z družino./ (L6)* *partnerjem./ (L7)* *in prijatelji./ (L8)* *Skrbim predvsem za to, da odnosi ostanejo na ravni spoštljivosti./ (L9)* *in da se vedno dela v dobro obeh strani./ (L10)*
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Trenutno se jih ne./ (L11) *Prej pa sem se udeleževala kulturnih./ (L12)* *in športnih dogodkov./ (L13)*
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Morda bi bilo lahko več aktivnosti za mlade od 20. do 30. leta./ (L14)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Menim, da imamo premalo možnosti, verjetno, ker smo majhni./ (L15) *in je v Sloveniji velika večina centralizirana v Ljubljano./ (L16)* *Sicer imamo nekaj dobrih programov srednjega izobraževanja./ (L17)* *lahko bi k temu dodali še kakšnega / (L18) (npr. kozmetični, farmacevtski tehnik itd.)*
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Menim, da je veliko zaposlitev v poklicih, kot je lesarski tehnik./ (L19) *strojni tehnik / (L20) ipd.* *Potrebovali bi več poklicev v administraciji./ (L21)* *marketingu./ (L22)* *oziroma poklicev, ki ne zahtevajo nujno fizičnega dela./ (L23)*
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
TV Kočevje./ (L24) *preko Facebooka./ (L25)*
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Menim, da je informiranje na dovolj visoki ravni./ (L26)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Nisem vključena./ (L27)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Nikakršne, razen v primeru volitev župana./ (L28)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Nimam. Trenutno ne./ (L29)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
V Kočevju se ne bi želela samozaposliti./ (L30)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Mislím, da ga sicer podpira in spodbuja./ (L31) *a je potrebno biti vključen v določen krog ljudi./ (L32)* *Podjetniški inkubator je dobra možnost za mlade podjetnike./ (L33)*
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Doma, v hiši staršev./ (L34)

15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Teško bi rekla, da se izboljšujejo, ker o tem nimam dovolj znanja./(L35) *Moj predlog bi bil, da se mladim do 30. leta odobri subvencija za najem/nakup stanovanja v Kočevju, da bi se čim prej lahko osamosvojili./*(L36)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Tudi o tem imam žal premalo znanja./(L37) *Bi pa rekla, da bi bilo potrebno bistveno več delati na preventivi./*(L38) *Manjka nam tudi stalni dermatolog /*(L39) *(imamo zgolj samoplačniško opcijo), pa okulist./*(L40) *stalni ginekolog/*(L41) *... Dobrodošla bi bila tudi predavanja za zdrav življenjski slog./*(L42)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Idealno Kočevje za mlade je mesto, ki živi. Ne le skozi dan, temveč tudi zvečer./(L43) *Mesto, kjer imajo mladi vsak petek zvečer »spodoben« prostor za druženje./*(L44) *kjer se odvijajo koncerti lokalnih glasbenikov./*(L45)
- 3.3. OSEBA M
1. Kaj ti pomeni dober, kvalitetni, kakovosten medosebni odnos?
Iskren odnos./(M1) *v katerem lahko izraziš svoje občutke/*(M2) *in svoja nelagodja./*(M3) *odnos v katerem konflikte rešuješ z konstruktivnim pogovorom./*(M4) *odnos kjer sem lahko to kar sem./*(M5) *hkrati pa dovolim tudi drugi osebi biti to kar je/*(M6) *in se kljub različnosti sprejemamo med seboj./*(M7)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Globlje medosebne odnose vzpostavljam v zadnjih letih predvsem z domačimi./(M8)
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Udeležujem se predvsem prireditve za otroke/(M9) *in športnih prireditev./*(M10)
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
V bistvu je moje mnenje, da v zadnjih letih je večja izbira prireditev./(M11) *jaz osebno sem zadovoljna s prireditvami katerih se udeležim./*(M12) *Imam pa predlog na področju športa, športne dvorane in sicer, da bi bil v njej lahko gostinski lokal v prostoru, ki je prazen./*(M13)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Moje mnenje je, da imamo na področju izobraževanja zelo malo možnosti./(M14) *kar posledično vpliva na odhod mladih v druge kraje./*(M15) *Potrebujemo več srednjih šol/*(M16) *in tudi univerzo./*(M17) *Zelo pozitivno pa se mi zdi, da so ponovno odprli program strojništva in povezava med srednjo strojno šolo in Yaskawo./*(M18)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Sama sem sicer zaposlena na področju socialnega varstva./(M19) *Je pa bila moja izkušnja preden sem opravljala pripravništvo, se pravi po zaključku študija, da sem se zaposlila v trafiki./*(M20) *nato preko javnih del v organizaciji, kjer sem zaposlena sedaj, kot strokovna delavka./*(M21) *Se pravi ko sem stopila iz fakultete sem eno leto iskala pripravništvo na področju socialnega varstva./*(M22) *Ko sem hodila na razgovore v tuje kraje, so vsi izpostavljali, da je problem kritje potnih stroškov./*(M23) *Po opravljenem pripravništvu sem imela veliko srečo, da sem dobila zaposlitev v sedanji organizaciji./*(M24)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Fb./(M25) *radio univox./*(M26) *stran občine Kočevje./*(M27)
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Meni je ok, ker vem kje dostopati do informacij./(M28)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Nisem vključena./(M29)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Jih nimam oz. v tem trenutku tudi nimam posebne želje niti potrebe, pri kateri stvari bi lahko sodelovala./(M30)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
V primeru, da bi imela veliko željo bi to izrazila na način, da bi na občino poslala dopis na katerem bi izrazila svoje mnenje in prosila za odgovor./(M31)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?

- Mislím, da so možnosti za samozaposlitev./ (M32) vendar z mojim poklicem se ne vidim v s.p.-ju./ (M33) Ima pa s.p po mojem mnenju dva konca, en pozitiven, dokler so finance./ (M34) drug je pa negativen v primeru bolnišnik in kadar ni dela na področju, kjer deluješ./ (M35)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Nekaj časa ga ni, vendar pa deluje na tem področju podjetniški inkubator Kočevje - PIK./ (M36)
Mislím celo, da ravno v tem času razpisujejo tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo./ (M37) za informacije in če bi me zanimalo to področje, bi se obrnila na PIK./ (M38)
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Uf, ta tema pa je. Nekaj časa sva s partnerjem živela v najemniškem stanovanju, vendar so bili stroški in najemnina za dvosobno stanovanje, kar precej visoki./ (M39) bi rekla, da v zimskih mesecih, kar za minimalno plačo. Zato sva se s partnerjem odločila, ko sva dobila prvega otroka, da se preselimo v zgornje nadstropje hiše, od partnerjevih staršev./ (M40) Če bi nam cene in življenjski slog dopuščal, bi z veseljem gradila svojo hišo ali pa vsaj kupila trosobno stanovanje, vendar kljub zaposlitvi obeh si tega ne moreva privoščiti./ (M41)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Nimam občutka, da bi se glede tega kaj premaknilo./ (M42) edino to, da se nova stanovanja gradijo, vendar pa so vsaj za nas finančno nedostopna./ (M43)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Zdrav življenjski slog./ (M44) DC ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje./ (M45) Trenutno v ZD po moji oceni primanjkuje tudi zdravnikov./ (M46) pediatrov./ (M47) ginekolog./ (M48) psihiater./ (M49)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Po moji oceni bi bilo idealno mesto, mesto kjer bi mladim nudilo zabavo./ (M50) šole./ (M51) stanovanja./ (M52) zaposlitve./ (M53) dostopnost do zdravnikov./ (M54) konec koncev tudi avtocesto./ (M55)

3.4. OSEBA N

1. Kaj ti pomeni dober, kvaliteten, kakovosten medosebni odnos?
Kvaliteten odnos je odnos s človekom, s katerim kvalitetno preživljaš čas./ (N1) deliš ideje./ (N2) podpora./ (N3) medsebojno zaupanje./ (N4) Odnos temelji na spoštovanju./ (N5) odkritosti./ (N6) spodbujanju./ (N7) Oba v odnosu delita tudi prijetne in zabavne trenutke./ (N8)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Poglobljene medosebne odnose vzpostavljam precej hitro z ljudmi, s katerimi hitro spoznam, da so podobnega mišljenja in interesov, kot sem sama./ (N9) Vsekakor so zanimivi tudi medosebni odnosi z drugače mislečimi./ (N10) z ljudmi, ki funkcionirajo drugače, saj se iz njih lahko veliko naučim tudi o sami sebi./ (N11)
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Na Kočevskem se v zadnjem času udeležujem bolj malo aktivnosti. Nazadnje sem se udeležila literarno-glasbenega večera v Knjižnici Kočevje./ (N12) Sicer pa so v našem kraju dobrodošli kakršnikoli dogodki, še posebno za mlade in mlade odrasle./ (N13)
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?
Mislím, da področje družabnih in kulturnih dogodkov na Kočevskem nudi še veliko prostora za razvoj in širitev./ (N14) Največji problem pravzaprav vidim v tem, kako mlade spodbuditi, da se tovrstnih dogodkov tudi zares udeležujejo./ (N15) Včasih se mi zdi, da nas je več takšnih, ki bi želeli sodelovati, kot takšnih, ki bi na dogodka tudi prišli./ (N16)
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Tudi področje izobraževanja se postopoma razvija./ (N17) vsekakor pa bi si želela več dogajanja na področju mladinskega dela./ (N18) in mladinskega organiziranja./ (N19)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli, kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Veliko mladih po študiju ostane v Ljubljani ali se preseli kam drugam, saj so možnosti zaposlitve boljše./ (N20) predvsem pa se mi zdi, da imajo več možnosti za razvoj uspešnejše kariere./ (N21) O iskanju zaposlitve na Kočevskem sicer težko govorim, saj se nisem soočala z neuspešnim pošiljanjem prošenj za delo in imam morda o tej tematiki malce nerealno podobo./ (N22)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?

Največkrat me kar same najdejo preko socialnih omrežij – Instagram in Facebook, kjer sledim oziroma imam všečkane strani organizacij, ki me zanimajo./(N23) Občasno preverim spletno stran Zavoda Kočevsko./(N24)

8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Poenotena Fb stran ali Instagram profil bi prišel prav./(N25)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Že precej časa poleti delam kot vzgojiteljica na letovanjih z Zavodom za letovanje in rekreacijo otrok, ki sicer ni mladinska organizacija, je pa mogoče temu najbližje./(N26) Udeleževala sem se tudi izobraževanj za mladinske delavce v okviru projekta Mladim pri Mreži MaMa./(N27) vendar nikoli za nobeno nisem delala ali bila njen aktivni član./(N28) Je pa to področje, ki me zelo zanima in za katerega si želim, da bi se razvijalo tudi v Kočevju in okolici./(N29)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Čeprav imam veliko idej in želja, nikoli nisem zares poskušala stopiti v stik z odločevalci v naši občini./(N30) Zdi pa se mi, da je to trenutno malce lažje kot v kakšni drugi občini./(N31)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Mislim, da bi morali najprej mladino ozaveščati, da je participacija mogoča./(N32) in kako sploh lahko nekdo predstavi svojo idejo./(N33) Pred oziroma hkrati s tem, bi mlade pravzaprav morali opozoriti na to, da po svetu hodijo z odprtimi očmi/(N34) in kritično in argumentirano mislijo./(N35)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Lahko./(N36) vendar bi moja dejavnost temeljila na prodaji preko spleta./(N37) Storitvena dejavnost preko samozaposlitve mi v Kočevju najbrž ne bi prinesla dovolj dohodka za preživetje./(N38)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Nisem povsem prepričana./(N39) Nekoč sem se zglasila v Podjetniškem inkubatorju, kjer so mi zelo prijazno razložili vse, kar me je zanimalo./(N40) nisem pa prepričana o posebnih ugodnosti za mlade, ki se podajajo na podjetniško pot./(N41)
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Trenutno še vedno doma./(N42) vendar v kratkem načrtujem začasno selitev v podnajemniško stanovanje./(N43)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Nisem seznanjena s stanovanjskimi razmerami./(N44) Na internetu je sicer zelo malo oziroma skoraj nič ponudb za primerna podnajemniška stanovanja za mlade./(N45)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Zdi se mi, da organizirajo številne delavnice za starejše./(N46) preventivne delavnice za preprečevanje odvisnosti od drog./(N47) zdrava šola./(N48) Nisem dovolj seznanjena z dogajanjem na področju zdravja./(N49) da bi lahko dala zadovoljiv odgovor na to vprašanje. Meni je za zdravje trenutno najpomembnejši hrib./(N50)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Ker so mladi zelo širok pojem, kamor prištevam tako najstnike v začetku adolescence kot tudi mlade odrasle, za kar se smatram tudi sama, bi morala na to vprašanje odgovoriti zelo na dolgo. Zato bom idejo strnila: idealen kraj za mladega človeka je takšen, ki nudi dovolj možnosti in priložnosti za preizkušanje različnih poti./(N51) ter podporo pri odločitvi za eno./(N52) Pri tem omogoča dostop do uporabnih informacij./(N53) izobrazbe./(N54) in pomoč pri izgradnji kariere./(N55) Obenem ne zanemarija in duši posameznikove potrebe po udejstvovanju v javnem življenju - druženju in zabavi./(N56)

3.5. OSEBA O

1. Kaj ti pomeni dober, kvaliteten, kakovosten medosebni odnos?
Meni osebno je zelo pomembna zadeva v družbenem in pa sploh službenem okolju, saj tako lažje in hitreje narediš svoje delo./(O1)
2. S kom in kako vzpostavljaš medosebne odnose?
Z vsemi./(O2) Začneš s pozdravom./(O3) in sproti dograjuješ, odvisno od situacije v kateri se nahajaš./(O4)
3. Katerih aktivnosti na Kočevskem se udeležuješ?
Včasih, če je kakšen koncert./(O5) ali pa poletnih večerov./(O6)
4. Si zadovoljen/zadovoljna z njimi, imaš kakšen predlog?

- Ne najbolj zadovoljna./(O7) Menim, da mladi nimajo kam iti./(O8) premalo koncertov/(O9) in zunanjih aktivnosti, ki bi odgovarjale današnji mladini./(O10)*
5. Kaj misliš, kakšne možnosti imamo mladi na Kočevskem na področju izobraževanja? (Kaj imamo na voljo na tem področju? Kaj je zate ustrezno/neustrezno? Kaj bi še potrebovali?)
Ne, nisem najbolj sigurna glede izobrazbe na Kočevskem./(O11) Premalo različnih šol./(O12) premalo zanimanja./(O13) in aktivnosti./(O14)
6. Kako je z zaposlitvijo v občini Kočevje? (Se vsak zaposli kjer si želi? Kaj je na voljo na tem področju? Kaj bi še potrebovali?)
Zaposlitev je zelo nizka./(O15) Preveč ljudi je na zavodu./(O16) sploh žensk, saj če se že pojavi kakšna nova zaposlitev je skoraj vedno moško delo./(O17)
7. Kje dostopaš do informacij na Kočevskem, ki te zadevajo/zanimajo?
Povprašam ljudi/(O18) ali pa najdem v Kočevjarju./(O19)
8. Si želiš boljšega/drugačnega informiranja?
Trenutno sem dokaj zadovoljna z načinom informiranja./(O20)
9. Ali si vključen_a v kakšno mladinsko organizacijo? Ali si vključen/vključena v kakšno aktivnost teh organizacij? Če je odgovor pozitiven, katere?
Nisem./(O21)
10. Kakšne misliš, imaš možnosti za sodelovanje pri odločitvah in dejavnosti naše občine?
Menim, da "navaden človek" sploh nima možnosti vplivati na odločitve./(O22)
11. Imaš predlog za boljšo/večjo participacijo?
Potrebno je informirati mlade./(O23) jih pritegniti k zanimanju za našo občino./(O24)
12. Bi se lahko samozaposlil_a v Kočevju? Kakšne misliš, da imaš možnosti?
Mislim, da ja./(O25) ampak je težko vzdrževati potem ta posel/(O26) in zato ljudje tudi zaprejo./(O27) Za določene stvari je vseeno prevelika konkurenca./(O28)
13. Na kakšen način, misliš, da Kočevje spodbuja podjetništvo mladih? Ali ga?
Tega še nisem zasledila./(O29)
14. Kje živiš? Doma, najemniško stanovanje, lastniško stanovanje?
Živim v najemu./(O30)
15. Ali si mnenja, da se stanovanjske razmere v Kočevju izboljšujejo? Kako je to urejeno/ bi potrebovali še kaj?
Stanje ni v redu./(O31) Premalo 1-sobnih stanovanj za najem/prodajo/(O32) in cene zelo visoke glede na lokacijo./(O33)
16. Kateri programi na področju zdravja so na voljo na Kočevskem? (Kaj ocenjuješ kot ustrezno in kaj kot neustrezno/kaj bi še potrebovali?)
Imamo program za zdravo hujšanje./(O34) program za gibanje starejših in zdravstveno slabotnih./(O35)
17. Kako si predstavljaš idealno Kočevje? (Idealno Kočevje za mlade?)
Urejena zadeva z Romi - s tem govorim o njihovem nadlegovanju in popuščanju s strani pristojnih organov./(O36) več akciji, v katere bi se vključevala mladina./(O37) več koncertov in dogodkov, ki so za mlade./(O38) več opcij za zaposlitev./(O39)

Priloga 3: ODPRTO KODIRANJE

Tabela 9.1.: Odprto kodiranje: Starostna skupina 15-19 let

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	NADKATEGORIJA	TEMA
A1	skupno reševanje problemov	Reševanje problemov	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
A2	Medosebno oziroma medsebojno zaupanje	zaupanje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
A3	Spoznavanje in dobra komunikacija	komunikacija	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
A4	Z družino	Družina	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos

A5	<i>In prijatelji</i>	Prijatelji	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
A6	<i>Osebnost s pogovori</i>	Osebnost stik	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
A7	<i>Preko telefona ja</i>	Telefon	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
A8	<i>Športnih prireditve</i>	Športne prireditve	Športne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
A9	<i>Dogajanja na ploščadi</i>	Dogodki na ploščadi	Kulturne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
A10	<i>Nobenih pripomb ali predlogov</i>	Brez predlogov	Predlogi za aktivnosti		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
A11	<i>Mi je to všeč</i>	zadovoljstvo	Zadovoljstvo aktivnosti		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
A12	<i>Vedno večje možnosti</i>	Več je možnosti	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
A13	<i>So neka izobraževanja</i>	So izobraževanja	Trenutno stanje	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
A14	<i>Vsaj delavnice</i>	Delavnice	Trenutno stanje	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
A15	<i>Dodatno smer kar se tiče šole</i>	Dodatna smer v srednji šoli	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
A16	<i>Vedno več delovnih mest</i>	Službe so	Pozitivne možnosti	Možnost za zaposlitev	Zaposlovanje
A17	<i>Se ne moreš zaposliti kjer si želiš</i>	Neizpolnitev želj za delovno mesto	Negativne možnosti	Možnost za zaposlitev	Zaposlovanje
A18	<i>Ni toliko različnih služb</i>	Ni raznolikosti služb	Negativne možnosti	Možnost za zaposlitev	Zaposlovanje
A19	<i>Našemu radiu</i>	Radio Univox	Audio informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranje
A20	<i>Na Facebook-u</i>	FB	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranje
A21	<i>Dobro poskrbljeno</i>	Dobro urejeno	Zadovoljstvo		Informiranje
A22	<i>Žal ne</i>	Ni vključena	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
A23	<i>Glede na mojo starost, me to še ne zanima</i>	Nezanimanje zaradi starosti	Osebna ovira		Participacija
A24	<i>Možnosti definitivno obstajajo</i>	Možnosti sodelovanja so		Sodelovanje z občino	participacija
A25	<i>Zaenkrat ne</i>	Brez predlogov	Potrebe		Participacija
A26	<i>Zaenkrat temu res ne posvečam pozornosti</i>	Trenutno nepomembna informacija	Osebna ovira	Samozaposlitev	Zaposlovanje

A27	<i>Neke možnosti so</i>	Možnosti so	Možnosti samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
A28	<i>Občina pomaga z določenimi sredstvi na razpisih</i>	Sredstva na razpisih	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
A29	<i>Različna počitniška dela</i>	Več počitniških del	Potrebe		Zaposlovanje
A30	<i>Podjetniški inkubator Kočevje tudi lahko pomaga</i>	Pomoč Podjetniškega inkubatorja	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
A31	<i>Doma, pri starših</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
A32	<i>Še vedno premalo stanovanj</i>	Premalo stanovanj	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
A33	<i>Razne telovadbe pa rekreacija</i>	Telovadba	Fizična aktivnost	Neposredno zdravje	Zdravje
A34	<i>Merjenje sladkorja in pritiska</i>	Merjenje sladkorja in pritiska	Program zdravja	Neposredno zdravje	Zdravje
A35	<i>Predavanja o zdravi prehrani</i>	Predavanje o zdravi prehrani	predavanje	Posredno zdravje	Zdravje
A36	<i>Kakšen bazen</i>	Bazen	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
A37	<i>Prostor, kjer bi se lahko zabavali a da to ni gostilna – včasih so naši starši hodili v diskoteke</i>	Prostor za druženje - disko	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
B1	<i>Med seboj družimo</i>	Skupno druženje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
B2	<i>Si pomagamo v dobrem in slabem</i>	Pomoč	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
B3	<i>Se ne obrekujemo</i>	Brez obrekovanja	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
B4	<i>Imamo radi</i>	Ljubezen	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
B5	<i>Z vsemi ljudmi, ki so do mene prijazni</i>	Tisti, ki so prijazni	Akterji v dobrem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
B6	<i>Mi ne želijo slabega</i>	Dobra oseba	Akterji v dobrem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
B7	<i>S tistimi ljudmi, ki so usmerjeni v iste vode kot jaz</i>	Tisti, ki imajo enake interese	Akterji v dobrem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
B8	<i>Vzpostavim enaka zanimanja</i>	Vzpostavim enako zanimanja	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
B9	<i>Lažje komuniciram</i>	komunikacija	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
B10	<i>Običajno v aktivnostih na Kočevskem ne sodelujem</i>	Neudeležba Kočevskih aktivnosti	Sodelovanje v aktivnostih		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
B11	<i>Hodim pa na koncerte</i>	Koncerti	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-

					kulturne aktivnosti
B12	<i>Včasih zaidem tudi v kino</i>	Kino	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
B13	<i>Sem zadovoljen z njimi</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
B14	<i>Da se organizira več takšnih dogodkov</i>	Več dogodkov	Potreba		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
B15	<i>Veliko možnosti za izobrazbo nimamo</i>	Malo možnosti za izobrazbo	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	izobraževanje
B16	<i>Imamo zelo omejene šole na katere bi se lahko vpisali</i>	Omejenost šol	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
B17	<i>Posebne šole v Kočevju, kot dodatno smer, ne potrebujemo</i>	Ne potrebujemo dodatne smeri	Potreba	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
B18	<i>Najstniki se bolj ali manj raje osredotočijo na večje kraje po Sloveniji, kjer so opcije bolj odprte</i>	Bolj odprte opcije v večjih krajih po Sloveniji	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
B19	<i>Odvisno od izobrazbe, ki jo imaš</i>	Zaposlovanje odvisno od izobrazbe		Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
B20	<i>Dajo delodajalci veliko tudi na človekovo zunanost</i>	Zunanji izgled vpliva na zaposlitev	Negativne izkušnje	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
B21	<i>Saj me zaradi tega na delo niso hoteli vzeti</i>	Ne zaposlitev zaradi izgleda	Osebna izkušnja zaposlovanja	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
B22	<i>Nimamo dovolj tovarn in podjetij, kjer bi vsak lahko svoje želje zadovoljil</i>	Premalo podjetij za zadovoljevanje želja	Negativne izkušnje	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
B23	<i>Bi bilo Kočevje potrebno širiti</i>	Širjenje Kočevja	Potrebe		Zaposlovanje
B24	<i>Na raznih spletnih straneh</i>	Spletne strani	Spletno informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranje
B25	<i>Trenutno mi je zadovoljivo</i>	Zadovoljivo	Zadovoljstvo		Informiranje
B26	<i>Internet omogoča dostop do vseh teh informacij</i>	Spletne strani	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranje
B27	<i>To me ne zanima</i>	Nezanimanje	Osebna ovira		Mladinske organizacije
B28	<i>Politika ni moja vrlina</i>	Apolitičnost	Osebna ovira	Sodelovanje z občino	Participacija
B29	<i>Več dobrodelnih dogodkov, ki</i>	Dobrodelnost in razgledanost	Potrebe		Participacija

	<i>temeljijo na širši razgledanosti</i>				
B30	<i>Predavanja</i>	Predavanja	Potrebe		Participacija
B31	<i>Kot podjetnik seveda, a odvisno v kakšni smeri razmišljaš</i>	Podjetništvo v določeni smeri	Podjetništvo	Samozaposlitev	Zaposlovanje
B32	<i>Možnosti, menim, da so kar v redu</i>	Možnosti so	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	zaposlovanje
B33	<i>Spodbuja ga, a nisem prepričan, da ga spodbuja na domačem terenu</i>	Ne spodbujanje na domačem terenu	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
B34	<i>Morda z razlogom, saj vedo kakšni so pogoji</i>	Ne spodbujanje zaradi pogojev	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
B35	<i>Doma, v hiši, pri starših</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
B36	<i>Stanovanj je morda več in se to izboljšuje</i>	Več stanovanj	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
B37	<i>Okolica žal ne. Le-ta ni dovolj urejena, da bi ugodila našemu okusu</i>	Neurejeno okolje	Trenutno sanje		Stanovanjske razmere
B38	<i>Teh programov je mnogo</i>	Mnogo programov	Program zdravlja	Neposredno zdravje	Zdravje
B39	<i>Najbolj zadovoljen sem s programom dermatologa, saj imam tudi sam težave s kožo</i>	Zadovoljstvo z dermatologom	Program zdravlja	Neposredno zdravje	Zdravje
B40	<i>Veliko koncertov</i>	koncerti	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
B41	<i>Disko oziroma kraj, kjer bi se zbirali in plesali</i>	Prostor za druženje - disko	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
C1	<i>Kakovostni medosebni odnosi so mi zelo pomembni</i>	Kakovosten odnos	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
C2	<i>zelo rada družim s prijatelji</i>	Skupno druženje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
C3	<i>poskušam tudi sama biti čim bolj dobra</i>	Dobrota	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
C4	<i>poskušam tudi sama biti čim bolj prijazna</i>	Prijaznost	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
C5	<i>in priskočiti na pomoč, kadar me drugi potrebujejo</i>	Pomoč	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
C6	<i>Medosebne odnose vzpostavljam s sovrstniki</i>	sovrstniki	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos

C7	<i>Sošolci</i>	sošolci	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
C8	<i>Prijatelji</i>	prijatelji	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
C9	<i>Družino</i>	družina	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
C10	<i>ljudmi, ki pridejo v moje življenje</i>	Novi ljudje	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
C11	<i>vzpostavljanje stikov z ljudmi ne predstavlja težav ampak veselje</i>	Veselite do novih medosebnih odnosov	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
C12	<i>Koncerti</i>	Koncerti	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
C13	<i>Športne aktivnosti</i>	Športne prireditve	Športne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
C14	<i>Kino predstave</i>	Kino	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
C15	<i>Sem zadovoljna</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
C16	<i>v zadnjem času so v Kočevju razne aktivnosti bolj pogoste</i>	Pogostost	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
C17	<i>Mislim, da je to dobro urejeno</i>	Urejenost izobraževanja	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	izobraževanje
C18	<i>Možnosti za zaposlitev se v zadnjem času na kočevskem bistveno izboljšale</i>	Izboljšave na področju zaposlovanja	Pozitivne možnosti	Možnost za zaposlitev	zaposlovanje
C19	<i>Kar se tiče zaposlitve pa sicer nimam izkušenj, saj sem še študent</i>	Študentka brez izkušenj	Osebna ovira		Zaposlovanje
C20	<i>Informacije pridobim na internetu</i>	Spletne strani	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
C21	<i>Časopisu</i>	Časopis	Vizualne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
C22	<i>televiziji</i>	Televizija	Audio-vizualne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
C23	<i>Ne, vedno dobim kar potrebujem</i>	Zadovoljivo	Zadovoljstvo		Informiranost
C24	<i>Trenutno sem včlanjena v KLUKŠ</i>	Članica KLUKŠ-a	Včlanjenost v mladinski organizaciji		Mladinske organizacije

C25	<i>aktivnosti pa se udeležujem le ko so koncerti.</i>	Udeleževanje koncertov KLUKŠ-a	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
C26	<i>Razen občinskih volitev</i>	Udeležba na volitvah	Odločanje	Sodelovanje z občino	Participacija
C27	<i>drugih dejavnostih naše občine aktivno ne sodelujem</i>	Pasivnost pri ostalih dejavnostih	Osebna ovira		Participacija
C28	<i>Zaenkrat še ne</i>	Brez predlogov	Potrebe		Participacija
C29	<i>Seveda bi se lahko</i>	Možnosti so	Možnosti samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
C30	<i>možnosti odvisne od idej, znanja, potrebe</i>	Podjetništvo v določeni smeri	Možnosti samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
C31	<i>Z ustanovitvijo Podjetniškega inkubatorja Kočevje se je na tem področju marsikaj spremenilo – izboljšalo za mlade</i>	Pomoč Podjetniškega inkubatorja Kočevje	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
C32	<i>pridobijo ogromno informacij</i>	Pridobitev informacij	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
C33	<i>Na voljo so izobraževanja ipd</i>	Možnost izobraževanj	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
C34	<i>Še vedno doma pri starših</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
C35	<i>Mislim, da stanovanjske razmere v Kočevju še niso optimalne</i>	Nezadovoljive stanovanjske razmere	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
C36	<i>očitno Kočevje razvija v smer, ko bo v mestu potrebnih več stanovanj</i>	Potrebnih več stanovanj	Potrebe		Stanovanjske razmere
C37	<i>mislim, da jih trenutno ni dovolj na voljo</i>	Potrebnih več stanovanj	Potrebe		Stanovanjske razmere
C38	<i>S tem nisem seznanjena</i>	Ne seznanjenost	Osebna ovira		Zdravje
C39	<i>Na svoje mesto sem zelo navezana in ga imam rada</i>	Navezanost na mesto	Zadovoljstvo		Kočevje kot idealen kraj mladih
C40	<i>zaposlitvene možnosti v Kočevju takšne, da mi mesta ne bi bilo potrebno zapustiti zaradi službe v drugem kraju</i>	Želja po službi v svojem kraju	Potrebe	Zaposlovanje	Kočevje kot idealen kraj mladih
D1	<i>odnos, ki ga odlikujejo iskrenost</i>	Iskrenost	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
D2	<i>zabava</i>	Zabaven odnos	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos

D3	<i>volja obeh udeležencev, da na njem gradita</i>	Obojestranski trud	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
D4	<i>vzpostavljam z znanci in ljudmi, ki mi dajejo vtis zanimivega sogovornika</i>	Zanimiv sogovornik	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
D5	<i>dobre osebe</i>	Dobra oseba	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
D6	<i>večinoma preko pogovora</i>	Komunikacija	Način vzpostavljanja medosebnega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
D7	<i>dogodkov, ki jih prirejata KLUKŠ in KCK</i>	Dogodki KLUKŠ-a in KCK-ja	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
D8	<i>sem zadovoljna</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
D9	<i>bi lahko bili bolj oglaševani</i>	boljšega oglaševanja	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
D10	<i>kar dobro poskrbljeno za izobraževalne ustanove</i>	Urejenost izobraževanja	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	izobraževanje
D11	<i>saj imamo gimnazijo</i>	Imamo gimnazijo	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
D12	<i>srednjo šolo z različnimi poklici</i>	Imamo srednje poklicne šole	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
D13	<i>nekaj programov, ki ponujajo izobraževanje za odrasle</i>	Imamo izobraževanje odraslih	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
D14	<i>Zame osebno je ustrezna gimnazija</i>	Ustrezna gimnazija	Osebna izkušnja	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
D15	<i>bi bilo dobro uvesti več izobraževalnih programov za odrasle</i>	Potreba po več izobraževanj odraslih	Potreba	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
D16	<i>vsaj bolj promovirati že obstoječe</i>	Boljše promoviranje izobraževanj odraslih	Potreba	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
D17	<i>govorili tudi o uvedbi novih srednješolskih programov</i>	Dodatne smeri v srednji šoli	Potreba	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
D18	<i>Možnosti za zaposlitev so precej omejene</i>	Omejenost zaposlitve	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
D19	<i>izstopa nekaj podjetij, ki uspešno obratujejo</i>	Nekaj uspešnih podjetij	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje

D20	<i>V prihodnosti se bo na seznamu podjetij znašla tudi Yaskava, ki predstavlja dobrodošlo spremembo na našem trgu</i>	Dobra sprememba z Yaskavo	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
D21	<i>bi potrebovali več podjetij in tako razbremenili trg brezposelnih</i>	Potreba po več podjetjih in manj brezposelnih	Potreba		Zaposlovanje
D22	<i>V časopisu</i>	Časopis	Vizualne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
D23	<i>na facebooku</i>	FB	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
D24	<i>med prijatelji</i>	Od ust do ust	Osebnostne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
D25	<i>Informiranje je mogoče izboljšati z več objavami na spletnih straneh</i>	Več spletnih objav	Potrebe		Informiranost
D26	<i>z letaki po mestu</i>	letaki	Potrebe		Informiranost
D27	<i>Zaenkrat še nisem članica nobene organizacije</i>	Ni vključena	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
D28	<i>udeležujem nekaterih dejavnosti, ki jih ponuja KLUKŠ</i>	Udeleževanje koncertov KLUKŠ-a	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
D29	<i>aktivnost Kočevje se prebujata</i>	Udeleževanje dogodkov KLUKŠ-a	Kulturno - športne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
D30	<i>kakšen koncert</i>	Udeleževanje koncertov KLUKŠ-a	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
D31	<i>z županom naše občine mogoče komunicirati preko facebooka</i>	Komunikacija z županom preko FB-ja	Kontakt z županom	Sodelovanje z občino	Participacija
D32	<i>vprišanje, do kolikšne mere se ti predlogi upoštevajo</i>	Skeptičnost upoštevanja predlogov		Sodelovanje z občino	Participacija
D33	<i>sodelovanje na glasovanjih in podobnih dogodkih, menim, da so možnosti sicer precej manjše</i>	Udeležba na glasovanjih	Odločanje	Sodelovanje z občino	Participacija
D34	<i>takšno delovanje vseeno mogoče</i>	Možnost sodelovanja		Sodelovanje z občino	Participacija
D35	<i>bolj odprto glasovanje</i>	Odprto glasovanje	Predlogi	Potrebe	Participacija
D36	<i>lažji način pristopa do položaja nekoga, ki odloča</i>	Lažji dostop do župana	Predlogi	Potrebe	Participacija

D37	<i>Ovisno, za kakšen s.p. bi se odločila</i>	Podjetništvo v določeni smeri	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
D38	<i>ne glede na izbiro dejansko najbolj pomembna poznanstva</i>	Pomembnost poznanstev	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
D39	<i>Pomembna denarna sredstva, ki jih posameznik premore</i>	Pomembnost denarnih sredstev	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
D40	<i>krožek z imenom Podjetniški inkubator, pri katerem se srednješolci med drugim srečujejo s problemi podjetij ter jih skušajo rešiti</i>	Pomoč Podjetniškega inkubatorja – pridobivanje informacij, znanj, nasvetov	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
D41	<i>Živim doma s starši</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
D42	<i>boljše kot pred časom</i>	Boljše razmere kot včasih	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
D43	<i>bi lahko bile boljše</i>	Potrebni več stanovanj	Potrebe		Stanovanjske razmere
D44	<i>Za izboljšanje so poskrbela socialna stanovanja, lahko pa bi jih bilo več</i>	Socialna stanovanja so, a rabimo več	Trenutno stanje in potrebe		Stanovanjske razmere
D45	<i>S programi na področju zdravja nisem seznanjena,</i>	Ne seznanjenost	Osebna ovira		Zdravje
D46	<i>tako da gotovo potrebujejo boljše oglaševanje</i>	Potrebno več oglaševanja	Potrebe		Zdravje
D47	<i>več aktivnosti za mlade, torej tako za otroke kot najstnike</i>	Aktivnosti za otroke in mlade	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
E1	<i>s takim (kvalitetnim) odnosom lahko ohraniš prijatelje</i>	Ohranitev prijateljstva	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
E2	<i>dobiš v svoje življenje nove osebe</i>	Pridobitev prijateljstva	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
E3	<i>imaš na delovnem mestu dober odnos z sodelavci in nadrejenimi</i>	Dobri odnosi na delovnem mestu	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
E4	<i>dobiš od ostalih oseb s katerimi imaš tak odnos neko spoštovanje</i>	spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
E5	<i>Dobiš prijaznost</i>	Vzajemna prijaznost	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
E6	<i>Dobiš dobrovoljnost</i>	Dobrovoljnost	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos

E7	<i>S prijatelji</i>	Prijatelji	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
E8	<i>Družino</i>	Družina	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
E9	<i>Sodelavci</i>	Sodelavci	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
E10	<i>Dobim na pijačah</i>	Druženje	Način vzpostavljanja medosebnega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
E11	<i>Obravnavamo različne teme</i>	Komunikacija	Način vzpostavljanja medosebnega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
E12	<i>Gremo na sprehod</i>	Sprehodi	Način vzpostavljanja medosebnega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
E13	<i>Na zabavah</i>	Praznovanja	Način vzpostavljanja medosebnega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
E14	<i>tudi lahko vzpostaviš medosebni odnos med ljudmi ki jih prvič spoznaš</i>	Novi ljudje	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
E15	<i>glasbenih prireditvev</i>	Koncerti	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
E16	<i>koncerte vseh lokalnih in bolj znanim skupin</i>	Koncerti	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
E17	<i>športnih aktivnosti</i>	Šport	Športne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
E18	<i>razne rekreacije</i>	Rekreacije	Športne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
E19	<i>lokalna tekmovanja iz iger z žogo</i>	Lokalna športna tekmovanja	Športne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
E20	<i>Osebnostno zadovoljen</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
E21	<i>zadnja leta ko se je začelo delati na Kočevskem prostori za mlade</i>	Prostori za mlade	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
E22	<i>dogodki za mlade</i>	Dogodki za mlade	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-

					kulturne aktivnosti
E23	<i>se imajo kam za dati za vikend</i>	Aktivnosti za vikend	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
E24	<i>Se je izboljšalo, s prenovami šol</i>	Boljše s prenovami šol	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
E25	<i>odpiranje novih srednjo šolskih programov</i>	Odpiranje novih srednješolskih programov	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
E26	<i>različnimi tečaji ki omogočajo različno in dodatno izobraževanje</i>	Tečaji in dodatno izobraževanje	Trenutno stanje	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
E27	<i>Potrebovali bi to da se na Kočevskem odpirajo novi srednje šolski programi</i>	Dodatne smeri v srednji šoli	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
E28	<i>bi domači se lahko izobraževali doma in ne vozili v Novo mesto, Ljubljano, Koper.</i>	Možnost izobraževanja doma	Potrebe	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
E29	<i>Zaposlitev v Kočevju je iz leto v leto boljša</i>	Izboljšave na področju zaposlovanja	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	zaposlovanje
E30	<i>podjetja imajo tudi na mestih ploščadi predstavitev podjetja</i>	Predstavitev lokalnih podjetij	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
E31	<i>hkrati tudi povejo, da se odpirajo nova delavna mesta</i>	Predstavitev delovnih mest	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
E32	<i>opišejo tudi delo, ki ga boš moral tam opravljati</i>	Predstavitev dela	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
E33	<i>Kaj novega ne potrebujemo</i>	Ni potrebe po novem	Potrebe	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
E34	<i>saj se nova podjetja in stara podjetja na Kočevskem ustanavljajo/širijo</i>	Širjenje in ustanavljanje podjetij	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
E35	<i>tudi odpirajo nova delovna mesta</i>	Službe so		Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
E36	<i>Radio Univox</i>	Radio	Avdio informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
E37	<i>TV Kočevje</i>	Televizija	Avdio-vizualne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
E38	<i>Facebook kjer na župam nas obvešča o raznih novih stvareh v Kočevju,</i>	FB	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
E39	<i>revija Kočevar</i>	Časopis	Vizualne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost

E40	<i>Ne, ne želim si drugačnega informiranja</i>	Dobro urejeno	Zadovoljstvo		Informiranost
E41	<i>Nisem v nič vključen</i>	Ni vključen	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
E42	<i>Imamo svoj glas</i>	Imamo glas		Sodelovanje z občino	Participacija
E43	<i>povemo naša mnenja</i>	Naša mnenja		Sodelovanje z občino	Participacija
E44	<i>včasih so uslišana, včasih pa ne</i>	(Skeptičnost upoštevanja predlogov		Sodelovanje z občino	Participacija
E45	<i>Morda, da se dobimo v nekem prostoru z Županom</i>	Lažji dostop do župana	Potrebe		Participacija
E46	<i>povemo naša mnenja in ideje</i>	Prostor za mnenja in ideje mladih	Potrebe		Participacija
E47	<i>in kako bi se to financiralo in izvedlo</i>	Predlogi financiranja in izvedbe	Potrebe		Participacija
E48	<i>Lahko se samozaposliš</i>	Možnosti so	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E49	<i>Možnosti so ogromne</i>	Možnosti so	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E50	<i>ena izmed prednosti to, da je Kočevje manjše mesto</i>	Prednosti majhnega mesta	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E51	<i>kjer lažje do tebe pridejo stranke</i>	Lažji dostop strank	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E52	<i>tudi lažje izve za tvoje podjetje</i>	Lažje se izve	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E53	<i>Imamo tudi velik neizkoriščenih prostorov v Kočevju, kjer lahko zgradiš svoje podjetje</i>	Veliko neizkoriščenih prostorov za gradnjo	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E54	<i>Oglaševanje preko Kočevskih revij</i>	Oglaševanje v časopisu	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E55	<i>promoviranje preko socialnih omrežji</i>	Oglaševanje na spletu	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E56	<i>lokalna pomoč pri delu oz. postavljanju podjetja</i>	Lokalna pomoč	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
E57	<i>Doma, pri starših</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
E58	<i>Se izboljšujejo</i>	Boljše razmere kot včasih	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
E59	<i>Z gradnjo novih stanovanj</i>	Več stanovanja	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
E60	<i>z obnovami starih stanovanj</i>	Obnova stanovanj	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere

E61	<i>Mogoče bi potrebovali več zemlje, kjer se lahko začnejo gradnje hiš</i>	Več zemlje za gradnjo hiš	Potrebe		Stanovanjske razmere
E62	<i>oddelek za odrasle</i>	Odrasli	Program zdravja	Neposredno zdravje	Zdravje
E63	<i>oddelek za otroke</i>	Otroci	Program zdravja	Neposredno zdravje	Zdravje
E64	<i>zobozdravniki</i>	Zobozdravstvo	Program zdravja	Neposredno zdravje	Zdravje
E65	<i>psihiatri</i>	Psihiater	Program zdravja	Neposredno zdravje	Zdravje
E66	<i>urgenca</i>	Urgentni blok	Program zdravja	Neposredno zdravje	Zdravje
E67	<i>lekarna</i>	lekarna	Program zdravja	Neposredno zdravje	Zdravje
E68	<i>Neustrezno ocenjujem določen odnos zdravnikov do pacientov</i>	Neustrezen odnos s strani zdravnikov	Zadovoljstvo		Zdravje
E69	<i>za tako majhno mesto imamo dovolj pokrite stvari, kar se tiče zdravstva</i>	Dovolj programov	Potrebe		Zdravje
E70	<i>Kakršno je sedaj</i>	Zadovoljen s Kočevjem	Zadovoljstvo		Kočevje kot idealen kraj mladih
E71	<i>imamo vse kar potrebujemo</i>	Imamo vse	Zadovoljstvo		Kočevje kot idealen kraj mladih
E72	<i>in iz leto v leto se to izboljšuje</i>	Vsako leto boljše	Zadovoljstvo		Kočevje kot idealen kraj mladih

Tabela 9.2.: Odprto kodiranje: Starostna skupina 20-24 let

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	NADKATEGORIJA	TEMA
F1	<i>da me oseba s katero sem v medosebnem odnosu spoštuje</i>	Spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
F2	<i>prav tako moram jaz spoštovati njo</i>	Spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
F3	<i>najpomembnejše pa se mi zdi zaupanje</i>	Zaupanje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
F4	<i>kadar se s človekom lahko nekaj dogovorimo</i>	Skupni dogovor	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
F5	<i>mu lahko zaupamo</i>	Zaupanje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
F6	<i>se z njim lahko pogovarjamo</i>	Komunikacija	Način vzpostavljanja odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos

F7	<i>odnose vzpostavljam z ljudmi, ki se mi zdijo zanimivi</i>	Zanimiv sogovornik	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
F8	<i>z ljudmi s katerimi moram, zaradi službe, šole</i>	Sodelavci in sošolci	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
F9	<i>Vzpostavljam jih s pogovorom</i>	komunikacija	Način medosebnega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
F10	<i>Udeležujem se acroyoge</i>	acroyoga	Športne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
F11	<i>Več kot zadovoljna</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne aktivnosti
F12	<i>na področju izobraževanja, kar dobre možnosti</i>	Dobre možnosti izobraževanja	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
F13	<i>imamo kar nekaj jezikovnih tečajev</i>	Jezikovni tečaji	Trenutno stanje	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
F14	<i>različne delavnice na katerih se lahko izobražujemo</i>	Delavnice	Trenutno stanje	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
F15	<i>Menim samo, da so le te premalo oglaševane</i>	Več oglaševanja	Potrebe	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
F16	<i>Ker še študiram, kako je z zaposlitvijo ne vem</i>	Študentka brez izkušenj	Osebna ovira		Zaposlovanje
F17	<i>Izkušnje mojih vrstnikov pa so, da službe so</i>	Službe so	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
F18	<i>večina takšnih, ki jih ne zanimajo</i>	V nasprotju z zanimanjem	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
F19	<i>premalo služb, kjer bi iskali bolj izobražen kader</i>	Premalo služb za izobražen kader	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
F20	<i>največ služb takšnih, kjer je dovolj zgolj srednja šola</i>	Srednja šola dovolj za službo	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
F21	<i>Podjetniški inkubator</i>	Podjetniški inkubator		Informiranost o dogodkih	Informiranost
F22	<i>spletna stran občine Kočevje</i>	Spletna stran	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
F23	<i>Dobro bi bilo imeti več informacij na kupu</i>	Zbrane informacije	Potreba		Informiranost
F24	<i>Nisem vključena nikamor</i>	Ni vključena	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
F25	<i>Mislim, da možnosti so, če bi le bil tudi interes</i>	Možnosti so		Sodelovanje z občino	Participacija
F26	<i>se občina lahko bolj angažirala za vključenost mladih pri njenih dejavnostih in odločitvah</i>	Potrebno aktivirati mlade	Potrebe		Participacija

F27	<i>organizirali okroglo mizo, kjer bi govorili o tem kako Kočevje narediti privlačnejše za mlade ljudi</i>	Okrogla miza o privlačnejšem mestu za mlade	Potrebe		Participacija
F28	<i>v Kočevju lahko samozaposlila, če bi imela dobro idejo</i>	Možnost samozaposlitve z dobro idejo	Možnosti samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
F29	<i>Možnosti so velike</i>	Možnosti so	Možnosti samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
F30	<i>na Podjetniškem inkubatorju precej pomagajo mladim, ki imajo dobro idejo in si želijo svoje podjetje</i>	Pomoč Podjetniškega inkubatorja	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
F31	<i>Ustanovili so Podjetniški inkubator</i>	Pomoč Podjetniškega inkubatorja	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
F32	<i>Zaenkrat še doma, pri starših</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
F33	<i>da je stanovanjskih kapacitet dovolj</i>	Dovolj stanovanj	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
F34	<i>le cene niso primerne za mlade ljudi, ki so na začetku svoje poti.</i>	Predraga stanovanja	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
F35	<i>Ne vem o tem veliko</i>	Ne seznanjenost	Osebna ovira		Zdravje
F36	<i>Zame je Kočevje idealno že zdaj</i>	Zadovoljstvo s Kočevjem	Zadovoljstvo		Kočevje kot idealen kraj mladih
F37	<i>manjka kakšen lokal, ki bi bil odprt tudi po 23.00 oz. 00.00 uri</i>	Daljš obratujoči lokali	Potreba	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
G1	<i>Odnos, ki temelji na zaupanju</i>	Zaupanje	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
G2	<i>skupnem smehu</i>	Skupni smeh	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
G3	<i>obarvan z mnogo sarkazma</i>	Sarkazem	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
G4	<i>internimi šalami</i>	Interne šale	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
G5	<i>odnos v katerem je iskreno komuniciranje vseskozi prisotno</i>	Stalna komunikacija	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
G6	<i>Izhajajoč iz tega mi tovrstni odnosi pomenijo mnogo</i>	Velik pomen odnosov	Pomen dobrega odnosa	Dober medosebni odnos	Medosebni odnos
G7	<i>Medosebne odnose vzpostavljam s prijatelji in znanci</i>	Vzpostavljanje s prijatelji in znanci	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
G8	<i>običajno v ktičkih priljubljenih kočevskih kavarnah</i>	Druženje	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
G9	<i>dostikrat me tudi študentsko delo popelje v konverzacije</i>	Stik s strankami	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos

	<i>z ljudmi, s katerimi načeloma ne bi imela stika</i>				
G10	<i>osebne, iz oči v oči odnose vidim kot najbolj pristne in zato tudi najpomembnejše</i>	Osebni stik	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
G11	<i>nič novega, da se mnogo odnosov ohranja ravno prek socialnih omrežij ali prek mobilnih telefonov, zato bi lagala, če bi dejala, da tega ne počnem tudi sama</i>	Socialna omrežja in telefon	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
G12	<i>Udeležujem se rednih dopoldanskih kavic v krogu prijateljev</i>	Druženje s prijatelji	Socializacija		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G13	<i>študentsko delo sooči s kino predstavami, gledališčem in koncerti</i>	Kino, dogodki v KCK	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G14	<i>S prejšnjimi navedenimi aktivnostmi sem zadovoljna</i>	Zadovoljstvo z aktivnostmi	Zadovoljstvo		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G15	<i>na Kočevskem bilo še več kulture, več kulturnega udejstvovanja krajanov</i>	Več kulturnega udejstvovanja	Potreba		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G16	<i>kot da je kultura (če odmislimo »popularno kulturo«) običajno odrezana od vsakodnevnih rutin</i>	Kultura odrezana od vsakodnevnih rutin	Kritika		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G17	<i>Kulturni center nam sicer ponuja mnogo različnih opcij</i>	Raznolikost v KCK-ju	Možnost kulturnega udejstvovanja		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G18	<i>prav tako imamo Vezeno</i>	Vezenina	Možnost kulturnega udejstvovanja		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G19	<i>Likovni salon</i>	Likovni salon	Možnost kulturnega udejstvovanja		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G20	<i>se zdi, da se (resnejših) kulturnih dogodkov udeleži le peščica</i>	Malo udeležbe	Kritika		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
G21	<i>primanjkuje še kakšna srednja šola</i>	Primanjkuje kakšna srednja šola	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
G22	<i>bolje rečeno program za »odrasle«</i>	Izobraževanja odraslih	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
G23	<i>tistim, ki so nek študij že zaključili ali pa po srednji šoli ne želijo študirati, želijo pa si neke dodatne izobrazbe ali dodatnih</i>	Dodatna znanja, izkušnje	Potrebe	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje

	<i>praktičnih znanj, omogočil dodatna znanja</i>				
G24	<i>Zaposlitev na Kočevskem je pereča in vedno aktualna tema</i>	Pereča in aktualna tema	Negativne možnosti	Možnost zaposlovanja	Zaposlovanje
G25	<i>glede na svojo izobrazbo in s predpostavko, da želim tudi delati v smeri, katero sem doštudirala, praktično nezaposljiva</i>	V nasprotju z izobrazbo	Negativne možnosti	Možnost zaposlovanja	Zaposlovanje
G26	<i>ljudje opravljajo poklice, ki so le malo vezani z njihovo izobrazbo</i>	V nasprotju z izobrazbo	Negativne možnosti	Možnost zaposlovanja	Zaposlovanje
G27	<i>za mlade izobražence, ne umeščam se nujno v to kategorijo, na Kočevskem zelo malo dostopnih delovnih mest</i>	Omejenost zaposlitve	Negativne možnosti	Možnost zaposlovanja	Zaposlovanje
G28	<i>Predvsem spremljam lokalna časopisa</i>	Časopis	Vizualne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
G29	<i>ostale informacije najdem na spletu</i>	Spletne strani	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
G30	<i>Zaenkrat sem z informiranjem zadovoljna</i>	Zadovoljive informacije	Zadovoljstvo		Informiranost
G31	<i>Vključena nisem v nobeno mladinsko organizacijo</i>	Ne vključena	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
G32	<i>Takšne, kakršne nam jih omogoča demokracija</i>	Demokracija		Sodelovanje z občino	Participacija
G33	<i>občina ima posluh za mlade</i>	Posluh za mlade		Sodelovanje z občino	Participacija
G34	<i>problem ni v občini ali kraju, temveč v posameznikih, ki so le redko aktivni in si le redko želijo ali upajo sodelovati in sodelovati</i>	Pasivnost posameznikov	Ovire		Participacija
G35	<i>je problem kolektivna zavest in splošna apatičnost mladih za politične in družbene situacije</i>	Apatičnost mladih	Ovire		Participacija
G36	<i>kako se spopadati s tem in kako to razvozlati, kako aktivirati mlade, tega ne vem</i>	Potrebno aktivirati mlade	Potrebe		Participacija
G37	<i>Lahko, zakaj ne</i>	Možnosti so	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje

G38	<i>Vprašanje je le, kako dolgo bi moje podjetje obstalo</i>	Vprašanje uspešnosti	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
G39	<i>Kočevje spodbuja podjetništvo</i>	Kočevje spodbuja podjetništvo	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
G40	<i>Zahvala za to gre predvsem Podjetniškemu inkubatorju, ki ima, kot opažam, mnogo delavnic</i>	Pomoč Podjetniškega inkubatorja	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
G41	<i>se trudi v ljudeh vzbuditi podjetniški duh</i>	Pomoč Podjetniškega inkubatorja	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
G42	<i>jih podučiti o tej panogi</i>	Pridobitev informacij	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
G43	<i>Živim doma, pri starših</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
G44	<i>Glede na svoj trenutni status študentke, se s temi vprašanji še ne ukvarjam</i>	Ne zanimanje	Osebna ovira		Stanovanjske razmere
G45	<i>kar slišim od drugih pa menim, da bi bilo smiselno mladim ponuditi več nastanitev za neko smiselno ceno</i>	Smiselna cena za mlade	Potrebe		Stanovanjske razmere
G46	<i>mnogo se jih namreč kljub svoji želji (in proti predpostavki, da so mladi neodgovorni in namenoma ostajajo v hotelu Mama) trenutno ne more v tem smislu osamosvojiti</i>	Nezmožnost osamosvojitve	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
G47	<i>primanjkuje strokovnjakov na področju psihološkega zdravlja</i>	Premalo psihologov	Potrebe		Zdravje
G48	<i>Več dobre glasbe, še več kulture v pravem pomenu besede</i>	Več glasbeno-kulturnih aktivnosti	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
G49	<i>manj pasivnosti</i>	Manj pasivnosti	Potrebe	Splošno	Kočevje kot idealen kraj mladih
G50	<i>Pa malo manj špeganja skozi okno, kdaj in kaj počne sosed</i>	Manj oziranja za drugimi	Potrebe	Splošno	Kočevje kot idealen kraj mladih
H1	<i>Dobri medosebni odnosi so posledica pravilne komunikacije</i>	komunikacija	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
H2	<i>naveze med ljudmi</i>	Naveza	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
H3	<i>odnose vzpostavljamo med prijatelji</i>	Prijatelji	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos

H4	<i>družino</i>	Družina	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
H5	<i>znanci</i>	Znanci	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
H6	<i>sodelavci</i>	Sodelavci	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
H7	<i>gradimo osebno</i>	Osebni stik	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
H8	<i>tudi preko telekomunikacijskih sredstev</i>	Telefon	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
H9	<i>Večinoma so to glasbeni dogodki</i>	Koncerti	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
H10	<i>redkeje športni ali kulturno-umetniški</i>	Šport	Športne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
H11	<i>Lahko bi jih bilo več</i>	Več dogodkov	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
H12	<i>mladi nimamo prav velike izbire med aktivnosti</i>	Premalo izbire	Ovire		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
H13	<i>bolje informirani oz. promovirani preko socialnih platform.</i>	Boljše oglaševanje	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
H14	<i>imamo Gimnazijo</i>	Gimnazija	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
H15	<i>srednjo šolo, ki kar lepo širi svoj nabor smeri poklicev</i>	Srednja šola	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
H16	<i>Lahko bi razširili izobraževanje odraslih</i>	Več izobraževanj odraslih	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
H17	<i>dodali še kakšne tečaje</i>	Več tečajev	Potrebe	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
H18	<i>začeli razmišljati tudi o visokošolski, višješolski ali univerzitetni ustanovi</i>	Uvedba terciarnega izobraževanja	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
H19	<i>preprečili odhajanje mladih v večja okoliška mesta po željeno izobrazbo</i>	Možnost izobraževanja doma	Potrebe	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
H20	<i>Prostih delovnih mest je malo</i>	Malo delovnih mest	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
H21	<i>tudi nimamo prav veliko podjetij, ki bi jih nudile</i>	Malo podjetij	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
H22	<i>Zelo malo je delovnih mest za visoko izobražene ljudi</i>	V nasprotju z izobrazbo	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
H23	<i>Do informacij mladi najraje dostopamo</i>	Spletna omrežja	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost

	<i>preko socialnih internetnih platform</i>				
H24	<i>Mislim, da je tako informiranje kar dobro, saj mladi večinoma spremljamo samo digitalne reklame</i>	Dobro urejeno	Zadovoljstvo z		Informiranost
H25	<i>Vključena sem v KLUKŠ</i>	članica KLUKŠ-a	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
H26	<i>v njihove aktivnosti pa ne</i>	Neudeležba aktivnosti	Sodelovanje v aktivnostih		Mladinske organizacije
H27	<i>Tu pa tam se pojavi kakšna anketa ali vprašalnik</i>	Anketa		Sodelovanje z občino	Participacija
H28	<i>Večje informiranje na socialnih platformah</i>	Več informiranja	Potrebe		Participacija
H29	<i>več retoričnih vprašanj, anket s katerimi bi mladi lahko delili svoja mnenja.</i>	Prostor za mnenja in ideje mladih	Potrebe		Participacija
H30	<i>Lahko bi se samozaposlila</i>	Možnost so	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
H31	<i>so možnosti zelo male saj potrebuješ zelo dobro idejo</i>	Možnost samozaposlitve z dobro idejo	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
H32	<i>in veliko finančne podpore</i>	Pomembnost denarnih sredstev	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
H33	<i>spodbuja, vendar zelo malo</i>	Kočevje spodbuja podjetništvo	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
H34	<i>START up dogodki</i>	»START up«	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
H35	<i>spodbuja samo teoretično ne pa tudi praktično</i>	Samo teoretično spodbujanje podjetništva	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
H36	<i>Doma, pri starših</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
H37	<i>se izboljšujejo</i>	Boljše kot včasih	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
H38	<i>vendar ne za mlade</i>	Nič boljše za mlade	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
H39	<i>Veliko je novogradnje</i>	novogradnja	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
H40	<i>katere si mladi seveda ne moremo privoščiti</i>	Predraga stanovanja	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
H41	<i>Imamo par fitnesov</i>	Fitnesi	Fizična aktivnost	Neposredno zdravje	Zdravje
H42	<i>telovadne naprave</i>	Fitnes	Fizična aktivnost	Neposredno zdravje	Zdravje
H43	<i>trim stezo v gozdu</i>	Narava	Fizična aktivnost	Neposredno zdravje	Zdravje
H44	<i>gozdne pohodne poti</i>	Narava	Fizična aktivnost	Neposredno zdravje	Zdravje
H45	<i>kolesarske poti</i>	Kolesarske poti	Fizična aktivnost	Neposredno zdravje	Zdravje
H46	<i>... Potrebovali bi kake tečaje</i>	Tečaji	Potrebe		Zdravje

H47	<i>ali predavanja o zdravem načinu življenja</i>	Predavanja o zdravem načinu življenja	Potrebe		Zdravje
H48	<i>Idealno Kočevje za mlade bi moralo imeti nekakšen kampus oz. ustanovo v katero bi se lahko mladi zatekali po pomoč</i>	Prostor za mlade – pomoč, zbiranje	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
H49	<i>za krajšanje dni, za zabavo in druženje</i>	Prostor za druženje	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
H50	<i>kjer bi imeli učne ure, inštrukcije</i>	Prostor za inštrukcije	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
H51	<i>čtivo, bralno oz. študijsko gradivo</i>	Prostor z literaturo	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
H52	<i>dostop do interneta</i>	Prostor z računalniki	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
H53	<i>dostop do kulture in umetnosti</i>	Prostor za kulturo in umetnost	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
H54	<i>razno razne aktivnosti, tečaji, delavnice, predavanja, seminarji,</i>	Različne izobraževalne aktivnosti za mlade	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
I1	<i>Pri neformalnih odnosih(družina, prijatelji) pričakujem iskrenost</i>	Iskrenost	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I2	<i>razumljivost</i>	Razumevanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I3	<i>spoštovanje</i>	Spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I4	<i>sogovorniki z menoj poistovetijo</i>	Poistovetenje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I5	<i>me poskušajo razumeti</i>	Razumevanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I6	<i>svetovati</i>	Svetovanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I7	<i>v skrajni meri tudi priskočiti na pomoč</i>	Pomoč	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I8	<i>Pri formalnih odnosih(trgovina, šola, policija, ...) pričakujem, da me ljudje obravnavajo popolnoma enako ne glede na starost spol, izobrazbo</i>	Enakopravno obravnavanje	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos

I9	<i>Formalni odnosi so kakovostni, ko je dosežena visoka stopnja strokovnosti</i>	strokovnost v formalnih odnosih	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I10	<i>ne smejo vključevati večje mere čustev</i>	Brez večjih čustev - formalno	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I11	<i>ne smejo vključevati osebnega mnenja</i>	Brez osebnega mnenja - formalno	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I12	<i>potrebno obravnavati objektivno</i>	Objektivna obravnava – formalno	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I13	<i>dober, kvaliteten in kakovosten medsebojni odnos takrat kadar ti odnos pripomore k boljšemu razumevanju in razvoju samega sebe</i>	Boljše razumevanje in razvoj samega sebe	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I14	<i>Odnose vzpostavljam predvsem ob različnih druženjih</i>	Druženja	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I15	<i>praznovanjih</i>	Praznovanja	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I16	<i>ponavljajočih se srečanjih</i>	Večkratna srečanja	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I17	<i>Tudi v času izobraževanja</i>	Sošolci	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I18	<i>opravljanja dela tako rednega kot tudi študentskega</i>	Sodelavci in stranke	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
I19	<i>udeležujem predvsem športnih</i>	Športne prireditve	Športne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
I20	<i>glasbenih aktivnosti</i>	Koncerti	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
I21	<i>organizirane kakšne igre brez meja</i>	Igre brez meja	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
I22	<i>ali vaške igre</i>	Vaške igre	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
I23	<i>pripomogli k boljši povezanosti ljudi</i>	Povezanost ljudi	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
I24	<i>Na področju izobraževanja imamo dokaj ozek profil</i>	Ozek profil izobraževanja	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
I25	<i>lahko srednješolski program prilagodili njim in ustvarili nove programe</i>	Dodatna smer v srednji šoli	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
I26	<i>oddelek za farmacijo, zdravstveno nego,</i>	Raznoliki srednješolski programi	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje

	<i>elektrotehniko, gradbeništvo,</i>				
I27	<i>organizirane strokovne ekskurzije, ki bi omogočale pridobivanje novih znanj in nadgradijo znanja</i>	Strokovne ekskurzije	Potrebe	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
I28	<i>Ekskurzije bi lahko bile subvencionirane s strani podjetij, ki bi na ta način izobraževale svoje zaposlene</i>	Subvencionirane ekskurzij za zaposlene	Potrebe	Neformalno izobraževanje	Izobraževanje
I29	<i>Po mojem mnenju 50% zaposlenih v Občini Kočevje ne opravlja dela za katerega se je izobraževalo</i>	V nasprotju z izobrazbo	Negativne možnosti	Možnost zaposlovanje	Zaposlovanje
I30	<i>Delo opravljajo zgolj zato ker drugega ni</i>	Premalo služb za izobražen kader	Negativne možnosti	Možnost zaposlovanje	Zaposlovanje
I31	<i>S tem pa žal zasedajo delovno mesto nekaterim, ki so za to delovno mesto izobraženi in usposobljeni</i>	Zasedene službe za ustrezne ljudi z ustrezno izobrazbo	Negativne možnosti	Možnost zaposlovanje	Zaposlovanje
I32	<i>pri iskanju dela, ki si ga želiš moraš zelo izstopati iz večine</i>	Izstopati iz večine za službo	Negativne možnosti	Možnost zaposlovanje	Zaposlovanje
I33	<i>imeli študenti organizirana večtedenska poletna študentska dela v domačih organizacijah in podjetjih s svojega področja</i>	Študentsko poletno delo na svojem področju	Potrebe		Zaposlovanje
I34	<i>tem pridobili dragocene delovne izkušnje s svojega področja</i>	Pridobitev delovnih izkušenj	Potrebe		Zaposlovanje
I35	<i>javna dela bi lahko razpisali za študente v absolventskem stažu</i>	Javna dela za študente absolvente	Potrebe		Zaposlovanje
I36	<i>lahko v tem času pridobili tako informacije za boljše diplomsko delo</i>	Pridobitev informacij za diplomsko delo	Potrebe		Zaposlovanje
I37	<i>tudi dragocene izkušnje</i>	Pridobitev delovnih izkušenj	Potrebe		Zaposlovanje
I38	<i>Na spletni strani Občine Kočevje</i>	Spletne strani	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
I39	<i>na Facebooku (Občina Kočevje, župan, Kočevsko)</i>	FB	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
I40	<i>spletno stran z doslednimi novicami iz vsakdanjega</i>	dosledno informiranje	Potrebe		Informiranost

	<i>dogajanja v Občini Kočevje</i>				
I41	<i>objavljeni dogodki tako športnih kot tudi kulturnih prireditev</i>	Objava prireditev	Potrebe		Informiranost
I42	<i>Objavljali bi lahko tudi dosežke naših športnikov ali pa dosežke na različnih tekmovanjih</i>	Objava dosežkov	Potrebe		Informiranost
I43	<i>Nisem vključena v nobeno mladinsko organizacijo</i>	Ne vključena	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
I44	<i>Mislim, da kot posameznik vedno lahko podam svoj predlog in mnenje</i>	Možnost sodelovanja so		Sodelovanje z občino	Participacija
I45	<i>zmaga vedno glas večine</i>	Demokracija		Sodelovanje z občino	Participacija
I46	<i>Župan občine je vedno pripravljen prisluhniti predlogom</i>	Župan prisluhne predlogom	Kontakt z županom	Sodelovanje z občino	Participacija
I47	<i>Večja vključenost občanov oz. mišljeno v smislu posveta z večjim številom oseb ne samo z njihovim predstavnikom</i>	Večja vključenost ne-predstavnikov	Potrebe		Participacija
I48	<i>Če gre za obnovo vrtca – mogoče bi bilo dobro posvetovati se tako z vzgojiteljicami kot tudi z starši otrok, ki vrtec obiskujejo</i>	Vključenost vseh udeležениh določene teme	Potrebe		Participacija
I49	<i>Po mojem mnenju ne</i>	Nezmožnost samozaposlitve	Ovire	Samozaposlitev	Zaposlovanje
I50	<i>področje za katerega sem izobražena ni razvito</i>	Nerazvito področje izobrazbe	Ovire	Samozaposlitev	Zaposlovanje
I51	<i>spodbuja podjetništvo mladih s pomočjo podjetniškega inkubatorja.</i>	Pomoč Podjetniškega inkubatorja	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
I52	<i>Živim doma, s starši.</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
I53	<i>Mislim, da se razmere ne izboljšujejo</i>	Ni izboljšav	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
I54	<i>Stare slabše stavbe v centru mesta in okolici bi lahko prenovili v stanovanjske prostore in tako rešili stanovanjske probleme mladih</i>	Prenova starih stavb za stanovanja mladih	Potrebe		Stanovanjske razmere
I55	<i>Potrebna bi bila tudi gradnja novih stanovanj</i>	Več stanovanj	Potrebe		Stanovanjske razmere
I56	<i>Lahko bi tudi katere nezazidljive površine</i>	Več zemlje za gradnjo	Potrebe		Stanovanjske razmere

	<i>blizu mesta spremenili v zazidljive</i>				
I57	<i>potrebno tudi dodatni dom za starejše občane</i>	Dodatni dom starejših občanov	Potrebe		Stanovanjske razmere
I58	<i>Imamo center za krepitev zdravja, ki se ukvarja z zdravim življenjskim slogom</i>	Center za krepitev zdravja	Program zdravja	Neposredno zdravje	Zdravje
I59	<i>Mislim, da je trenutni program ustrezen</i>	Ustreznost programa	Zadovoljstvo s programom		Zdravje
I60	<i>dijakom bi morali omogočiti srednješolsko šolanje v domačem kraju</i>	Večji izbor srednjih šol	Potrebe	Izobraževanje	Kočevje kot idealen kraj mladih
I61	<i>Zaradi šolanja v drugih krajih prihaja tudi do zapuščanja športnih in kulturnih aktivnosti in tako propada športnih ali kulturnih društev</i>	Zapuščanje domačih športnih in kulturnih društev zaradi šolanja drugje	Ovire		Kočevje kot idealen kraj mladih
I62	<i>Študentom bi moralo biti omogočeno pridobivanje začetnih delovnih izkušenj z njihovega področja, v domačem kraju</i>	Delovne izkušnje v skladu z izobrazbo	Potrebe	Zaposlovanje	Kočevje kot idealen kraj mladih
I63	<i>Zaposlenim bi lahko organizirali strokovne ekskurzije</i>	Strokovne ekskurzije za zaposlene	Potrebe	Zaposlovanje	Kočevje kot idealen kraj mladih
I64	<i>Starejšim občanom pa omogočiti življenje v domu starejših občanov</i>	Večja možnost za dom starejših občanov	Potrebe	Stanovanjske razmere	Kočevje kot idealen kraj mladih
I65	<i>Izgradili bi lahko novo stanovanjsko naselje, ali pa prenovili stare objekte in tako pridobili nekaj novih stanovanj</i>	Več novih stanovanj	Potrebe	Stanovanjske razmere	Kočevje kot idealen kraj mladih
J1	<i>spoštovanje v odnosu</i>	Spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
J2	<i>Ne da ga mora človek zaslužiti, ampak da je že tam</i>	spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
J3	<i>kasneje še 'dokaže' njegovo vrednost</i>	Dokazovanje spoštovanja	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
J4	<i>Med prijatelji sem bolj sproščena</i>	Sproščenost s prijatelji	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
J5	<i>doma pa moraš vseeno malo paziti, zaradi skrbi ki jih družinske vezi prinesejo</i>	Previdnost v družini zaradi skrbi	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos

J6	<i>Rada imam osebne stike</i>	Osebni stik	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
J7	<i>zaradi službenih zadev pa se moram vse bolj posluževati interakcijskih odnosov na spletu</i>	Socialna omrežja	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
J8	<i>gledališka predstava</i>	Gledališče	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
J9	<i>jazz koncert</i>	Koncerti	Kulturne prireditve	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
J10	<i>Zadovoljna z njimi</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
J11	<i>Zadovoljna z organizacijo</i>	Zadovoljstvo z organizacijo	Zadovoljstvo		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
J12	<i>Zame je dovolj</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
J13	<i>v povezavi s službami na kočevskem so dobre možnosti</i>	Šolanje ustrezno službam	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
J14	<i>raznoliki poklici – poklicne srednje šole</i>	Srednja poklicna šola	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
J15	<i>tudi splošno gimnazijo imamo</i>	Gimnazija	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
J16	<i>se nisem šolala v Kočevju</i>	Šolanje izven Kočevja	Osebna izkušnja	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
J17	<i>nimam veliko informacij kaj vse točno imamo</i>	Pomanjkanje informacij o izobraževanju	Osebna ovira	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
J18	<i>glede na izobraževanje imamo primerne službe</i>	Službe primerne šolanju	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
J19	<i>glede na plače pa je seveda več tistih ki so doma, ker plače niso take kot bi si želeli ali v povezavi z Ljubljano</i>	Slabe plače	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
J20	<i>mladi odhajajo iz Kočevja, da dobijo službo primerno njihovi izobrazbi.</i>	Premalo služb za izobražen kader	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
J21	<i>Nekaj več delovnih mest je, a kot že omenjeno ne primerno stopnji izobrazbe</i>	V nasprotju z izobrazbo	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
J22	<i>Najraje osebno, od ust do ust</i>	Od ust do ust	Osebne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
J23	<i>ne, ker imam rada osebni stik z ljudmi</i>	Zadovoljna z osebnim stikom	Zadovoljstvo		informiranost
J24	<i>Nisem vključena</i>	Ne vključena	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije

J25	<i>Mislim da nam želijo dati vedeti kot da imamo, pa nisem mnenja da je naše udejstvovanje res aktivno</i>	Navidežno sodelovanja		Sodelovanje z občino	Participacija
J26	<i>nekaj ljudi bi se mogoče moglo odstranit</i>	Odstraniti določene ljudi	Potrebe		Participacija
J27	<i>nisem v teh vodah</i>	Nezainteresiranost	Osebna ovira	Sodelovanje z občino	Participacija
J28	<i>mislim da se mladi itak ne bi toliko vključevali v te predloge</i>	Pasivnost posameznikov	Ovire		Participacija
J29	<i>Majhen odstotek je takih, ki so zares aktivni.</i>	Malo aktivnih mladih	Ovire		Participacija
J30	<i>Lahko se</i>	Možnosti so	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J31	<i>Sama imam gostinsko storitev</i>	Ima gostinsko storitev	Osebna izkušnja	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J32	<i>Če pa imaš inovativno idejo, je to mogoče še lažje kot če odpiraš nekaj klasičnega</i>	Možnosti so z dobro idejo	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J33	<i>Podjetniški inkubator pomaga mladim z idejo "start up" program</i>	Start up	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J34	<i>ponujajo prostore</i>	Prostore	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J35	<i>in finančno podpirajo</i>	Finančna podpora	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J36	<i>kolikor pa odpiraš klasični biznis, si bolj kot ne sam</i>	Brez podpore ob klasičnem s.p.	Ovire	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J37	<i>vsaj prvo leto lahko zavod kako finančno pomagal pri plačah ostalih zaposlenih v s.p</i>	Zavod prvo leto pomagal s plačami	Potrebe	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J38	<i>res lahko vložiš v podjetje</i>	Naložba v podjetje	Potrebe	Samozaposlitev	Zaposlovanje
J39	<i>V lastniškem družinskem stanovanju</i>	Lastniško družinsko stanovanje	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
J40	<i>plačujem pa zgolj le stroške</i>	Plačevanje le stroškov stanovanja	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
J41	<i>Vse več je tudi socialnih stanovanj</i>	Socialna stanovanja	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
J42	<i>morali upoštevati vse kriterije za pridobitev le teh, da bi tisti, ki so ogroženi res dobili streho nad glavo</i>	Socialna stanovanja za res ogrožene	Potrebe		Stanovanjske razmere
J43	<i>Mislim da bi rabili več informiranja, da bi vedela</i>	Več oglaševanja	Potrebe		Zdravje

J44	<i>Samo zdravstvo napreduje- Od prenove lekarne, do urgentnega centra</i>	Napredovanje zdravstva	Zadovoljstvo	Posredno zdravje	Zdravje
J45	<i>Koncertna dvorana za mlade</i>	Koncertna dvorana za mlade	Potreba	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
J46	<i>večnamenska stavba za druženje</i>	Prostor za druženje	Potreba	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
J47	<i>Dvorana za res dobre koncerte</i>	Koncertna dvorana	Potreba	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih

Tabela 9.3.: Odprto kodiranje: Starostna skupina 25-29 let

ŠT. IZJAVE	IZJAVA	POJEM	KATEGORIJA	NADKATEGORIJA	TEMA
K1	<i>Menim, da so dobri medosebni odnosi doma ter z najbližjimi prijatelji, zelo pomembni za mojo samozavest</i>	Pomembnost za samozavest	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
K2	<i>mirno psihično stanje</i>	Mirno psihično stanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
K3	<i>najbolj pomembni medosebni odnosi so tisti, ki jih vzpostavljam oz. vzdržujem doma, in sicer z mojo družino</i>	Družina	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
K4	<i>poleg družine še lahko zaupam - in sicer z mojimi bližnjimi prijatelji</i>	Prijatelji	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
K5	<i>dobro počutim tudi takrat, ko vzpostavljam nove odnose oziroma bežna poznanstva z ljudmi, ki jih srečujem dnevno - v službi</i>	Odnosi s strankami	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
K6	<i>ob obiskovanju dejavnosti, ki me veselijo</i>	Tisti, ki imajo enake interese	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos

K7	<i>Z ljudmi, ki jih zanimajo podobne stvari kot mene, pogovori in kasneje tudi bolj prijetni odnosi kar sami stečejo</i>	Vzpostavim enako zanimanje, osebni stik	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
K8	<i>ker imamo skupne interese</i>	Enaka zanimanja	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
K9	<i>in teme za pogovor</i>	Komunikacija	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
K10	<i>Aktivnosti, ki so vezane na naše štirinožne prijatelje - torej pasja šola</i>	Pasja šola	Športne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
K11	<i>aktivnosti, ki so povezane s petjem - torej pevske vaje</i>	Pevske vaje	Kulturne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
K12	<i>Zaenkrat sem z vsemi aktivnostmi, ki jih obiskujem, zadovoljna</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
K13	<i>mladi imeli več možnosti, kar se tiče različnih smeri izobraževanja</i>	Več različnih smeri izobraževanja	Potrebe	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
K14	<i>Tako ne bi vsi pred ali po srednji šoli, "pobegnili" po vsej Sloveniji, kjer imajo več smeri izobraževanja</i>	Bolj odprte opcije v večjih krajih po Sloveniji	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
K15	<i>Menim torej, da bi potrebovali več rednih smeri izobraževanja za mlade</i>	Več rednih smeri izobraževanja	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
K16	<i>izrednih smeri izobraževanja za malo manj mlade</i>	Več izobraževanj odraslih	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
K17	<i>se v tej smeri dogaja kar nekaj pozitivnih sprememb</i>	Izboljšave na področju zaposlovanja	Pozitivne možnosti	Možnosti zaposlovanja	Zaposlovanje
K18	<i>bomo iskalci zaposlitve imeli v prihodnosti več možnosti za</i>	Več možnosti za dobra in stabilne službe	Pozitivne možnosti	Možnosti zaposlovanja	Zaposlovanje

	<i>dobra in stabilna delovna mesta</i>				
K19	<i>Vse informacije, ki sem jih potrebovala do danes, sem izvedela na sedežih enot, ki so za to pristojne</i>	Na sedežih pristojnih enot	Osebnostne informacije		Informiranost
K20	<i>od podjetniškega inkubatorja</i>	Podjetniški inkubator			Informiranost
K21	<i>zavoda za socialno delo</i>	Center za socialno delo			Informiranost
K22	<i>davčne uprave</i>	Davčna uprava			Informiranost
K23	<i>zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije</i>	Zzss – enota kočevje			Informiranost
K24	<i>Ne. Informacije dobiš na vseh teh točkah, samo povprašati moraš</i>	Dobro urejeno	Zadovoljstvo		Informiranost
K25	<i>Ne, nisem vključena v nobeno mladinsko organizacijo</i>	Ne vključenost	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
K26	<i>Po pravici povedano - ne bi vedela, ker se o tem nisem nikoli zanimala in pozanimala</i>	Nezainteresiranost	Osebnostna ovira	Sodelovanje z občino	Participacija
K27	<i>Zaenkrat ne</i>	Brez predloga	Potrebe		Participacija
K28	<i>Zaenkrat sem še samozaposlena v Kočevju</i>	Samozaposlena oseba	Osebnostna izkušnja	Samozaposlenost	Zaposlovanje
K29	<i>možnosti uspešne kariere kot samozaposlen boljše, če se usmeriš ven iz Kočevja</i>	Boljše možnosti izven Kočevja	Ovire	Samozaposlenost	Zaposlovanje
K30	<i>Sama ob odpiranju s.p.-ja nisem čutila nikakršne "spodbude" iz strani našega mesta</i>	Brez podpore ob odpiranju s.p.-ja	Osebnostna izkušnja	Samozaposlenost	Zaposlovanje

K31	<i>Kočevju manjka kakšen dober podjetniški natečaj</i>	Podjetniški natečaj	Potreba	Samozaposlenost	Zaposlovanje
K32	<i>predavanja</i>	Predavanja	Potreba	Samozaposlenost	Zaposlovanje
K33	<i>denarne spodbude za mlade podjetnike</i>	Denarna spodbuda	Potreba	Samozaposlenost	Zaposlovanje
K34	<i>kakšne olajšave</i>	Olajšave	Potreba	Samozaposlenost	Zaposlovanje
K35	<i>V predelanem stanovanju v spodnjem nadstropju naše domače družinske hiše</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
K36	<i>Sem mnenja, da so stanovanjske razmere v Kočevju v redu</i>	Zadovoljive razmere	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
K37	<i>Menim, da je na voljo dovolj programov in aktivnosti, kar se tiče zdravja na Kočevskem - samo udeležiti se jih moramo</i>	Ustreznost programov	Zadovoljstvo		Zdravje
K38	<i>Mogoče bi bilo dobro, če bi se večkrat organiziralo kakšne večje dogodke v zvezi z zdravim življenjem - predavanja</i>	Predavanja o zdravem življenju	Potrebe		Zdravje
K39	<i>skupinske vadbe, kjer bi poleg fizičnega dobrega počutja mladi še navezovali nova poznanstva</i>	Skupinske vadbe za fizično počutje in nova poznanstva	Potrebe		Zdravje
K40	<i>manj vzpodbude za brezposelne socialne "probleme", ki se niti ne trudijo biti delovni in poštene</i>	Spodbuda ljudem s socialno pomočjo do dela in truda	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
K41	<i>več vzpodbude za tiste, ki se trudijo</i>	Dodatna spodbuda za tiste, ki se trudijo	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih

L1	<i>Takšen odnos je zame ključnega pomena za dobro počutje obeh strani</i>	Dobro počutje obeh strani	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L2	<i>Je odnos, ki temelji na spoštovanju</i>	Spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L3	<i>sprejemanju sebe in drugega</i>	Sprejemanje sebe in drugega	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L4	<i>Medosebni odnos vzpostavljam z ljudmi okoli mene, bodisi v službi</i>	Sodelavci	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L5	<i>na jezikovnem tečaju</i>	Udeleženci tečaja	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L6	<i>z družino</i>	Družina	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L7	<i>partnerjem</i>	Partner	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L8	<i>prijatelji</i>	Prijatelji	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L9	<i>Skrbim predvsem za to, da odnosi ostanejo na ravni spoštljivosti</i>	Spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L10	<i>da se vedno dela v dobro obeh strani</i>	Dela v dobro obeh strani	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
L11	<i>Trenutno se jih ne</i>	Ne udeleževanje aktivnosti	Sodelovanje v aktivnostih		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
L12	<i>Prej pa sem se udeleževala kulturnih</i>	Kulturni dogodki	Kulturne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
L13	<i>športnih dogodkov</i>	Športne prireditve	Športne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
L14	<i>več aktivnosti za mlade od 20. do 30. leta</i>	Več aktivnosti/dogodkov	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
L15	<i>premalo možnosti, verjetno, ker smo majhni</i>	malo možnosti za izobrazbo	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje

L16	<i>v Sloveniji velika večina centralizirana v Ljubljano</i>	Centraliziranost v Ljubljani	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
L17	<i>Sicer imamo nekaj dobrih programov srednjega izobraževanja</i>	Srednja poklicna šola	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
L18	<i>lahko bi k temu dodali še kakšnega</i>	Dodatna smer v srednji šoli	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
L19	<i>je veliko zaposlitev v poklicih, kot je lesarski tehnik</i>	Lesarski tehnik	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
L20	<i>strojni tehnik</i>	Strojni tehnik	Pozitivne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
L21	<i>več poklicev v administraciji</i>	Več administracije	Potrebe		Zaposlovanje
L22	<i>marketingu</i>	Več marketinga	Potrebe		Zaposlovanje
L23	<i>poklicev, ki ne zahtevajo nujno fizičnega dela.</i>	Več nefizičnih del	Potrebe		Zaposlovanje
L24	<i>TV Kočevje</i>	televizija	Audio-vizualne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
L25	<i>preko Facebooka</i>	FB	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
L26	<i>Menim, da je informiranje na dovolj visoki ravni</i>	Zadovoljstvo z informiranostjo	Zadovoljstvo		Informiranost
L27	<i>Nisem vključena</i>	Ne vključenost	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
L28	<i>Nikakršne, razen v primeru volitev župana</i>	Udeležba na volitvah	Odločanje	Sodelovanje z občino	Participacija
L29	<i>Nimam. Trenutno ne</i>	Brez predlogov	Potrebe		Participacija
L30	<i>V Kočevju se ne bi želela samozaposliti</i>	Ne bi se samozaposlila	Osebna ovira	Samozaposlitev	Zaposlovanje
L31	<i>Mislim, da ga sicer podpira in spodbuja</i>	Kočevje spodbuja podjetništvo	Podpora podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
L32	<i>potrebno biti vključen v določen krog ljudi</i>	Rabiš pravi krog ljudi	Ovira	Samozaposlitev	Zaposlovanje
L33	<i>Podjetniški inkubator je dobra možnost za mlade podjetnike</i>	Pomoč PIK-a	Podpora podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
L34	<i>Doma, v hiši staršev</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere

L35	<i>Teško bi rekla, da se izboljšujejo, ker o tem nimam dovolj znanja</i>	Neznanje o področju	Osebna ovira		Stanovanjske razmere
L36	<i>mladim do 30. leta odobri subvencija za najem/nakup stanovanja v Kočevju, da bi se čim prej lahko osamosvojili</i>	Subvencija mladim za najem/nakup do 30. leta	Potreba		Stanovanjske razmere
L37	<i>Tudi o tem imam žal premalo znanja</i>	Ne seznanjenost	Osebna ovira		Zdravje
L38	<i>bilo potrebno bistveno več delati na preventivi</i>	Večja preventiva	Potreba		Zdravje
L39	<i>Manjka nam tudi stalni dermatolog</i>	Stalni dermatolog	Potreba		Zdravje
L40	<i>pa okulist</i>	Stalni okulist	Potreba		Zdravje
L41	<i>stalni ginekolog</i>	Stalni ginekolog	Potreba		Zdravje
L42	<i>Dobrodošla bi bila tudi predavanja za zdrav življenjski slog</i>	Predavanja o zdravem načinu življenja	Potreba		Zdravje
L43	<i>Idealno Kočevje za mlade je mesto, ki živi. Ne le skozi dan, temveč tudi zvečer</i>	Mesto, ki živi zvečer	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
L44	<i>kjer imajo mladi vsak petek zvečer »spodoben« prostor za druženje</i>	Petkov prostor za druženje	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
L45	<i>kjer se odvijajo koncerti lokalnih glasbenikov</i>	Koncerti lokalnih glasbenikov	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
M1	<i>Iskren odnos</i>	Iskrenost	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
M2	<i>lahko izraziš svoje občutke</i>	Izražanje občutkov	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
M3	<i>svoja nelagodja</i>	Izražanje nelagodja	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos

M4	<i>odnos v katerem konflikte rešuješ z konstruktivnim pogovorom</i>	Konstruktivni pogovori v konfliktih	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
M5	<i>odnos kjer sem lahko to kar sem</i>	Biti to kar si	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
M6	<i>dovolim tudi drugi osebi biti to kar je</i>	Dovoliti drugemu biti kar je	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
M7	<i>kljub različnosti sprejemamo med seboj</i>	Sprejemanje sebe in drugega	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
M8	<i>medosebne odnose vzpostavljam v zadnjih letih predvsem z domačimi</i>	Družina	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
M9	<i>Udeležujem se predvsem prireditve za otroke</i>	Otroške prireditve	Otroške aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
M10	<i>športnih prireditev</i>	Športne prireditve	Športne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
M11	<i>v zadnjih letih je večja izbira prireditev</i>	Večja izbira prireditev	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
M12	<i>zadovoljna s prireditvami katerih se udeležim</i>	Zadovoljstvo	Zadovoljstvo z aktivnostmi		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
M13	<i>pa predlog na področju športa, športne dvorane in sicer, da bi bil v njej lahko gostinski lokal v prostoru, ki je prazen</i>	Gostinski lokal v praznem prostoru v športni dvorani	Potreba		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
M14	<i>na področju izobraževanja zelo malo možnosti</i>	Malo možnosti	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
M15	<i>vpliva na odhod mladih v druge kraje</i>	Bolj odprte opcije v večjih krajih po Sloveniji	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
M16	<i>Potrebujemo več srednjih šol</i>	Dodatne smeri v srednji šoli	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
M17	<i>tudi univerzo</i>	Uvedba terciarnega izobraževanja	Potrebe	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
M18	<i>pozitivno pa se mi zdi, da so</i>	Pozitivna povezava med Yaskawo in	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje

	<i>ponovno odprli program strojništva in povezava med srednjo strojno šolo in Yaskawo</i>	ponovnim programom strojništva			
M19	<i>Sama sem sicer zaposlena na področju socialnega varstva</i>	Zaposlitev v socialnem varstvu	Osebna izkušnja		Zaposlovanje
M20	<i>po zaključku študija, da sem se zaposlila v trafiki</i>	Po študiju FSD zaposlitev v trafiki	Osebna ovira		Zaposlovanje
M21	<i>preko javnih del v organizaciji, kjer sem zaposlena sedaj, kot strokovna delavka</i>	Najprej preko javnih del v sedanji organizaciji	Osebna izkušnja		Zaposlovanje
M22	<i>ko sem stopila iz fakultete sem eno leto iskala pripravništvo na področju socialnega varstva</i>	Iskanje pripravništva eno leto	Osebna ovira		Zaposlovanje
M23	<i>sem hodila na razgovore v tuje kraje, so vsi izpostavljali, da je problem kritje potnih stroškov</i>	Potni stroški problem drugih krajev	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
M24	<i>Po opravljenem pripravništvu sem imela veliko srečo, da sem dobila zaposlitev v sedanji organizaciji</i>	Sreča, da je dobila službo po pripravništvu	Osebna izkušnja		Zaposlovanje
M25	<i>Fb</i>	FB	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
M26	<i>radio univox</i>	Radio Univox	Avdio informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
M27	<i>stran občine Kočevje</i>	Spletne strani	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
M28	<i>Meni je ok, ker vem kje dostopati do informacij</i>	Dobro urejeno	Zadovoljstvo		Informiranost
M29	<i>Nisem vključena</i>	Ne vključenost	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije

M30	<i>v tem trenutku tudi nimam posebne želje niti potrebe, pri kateri stvari bi lahko sodelovala</i>	Nezainteresiranost	Osebna ovira	Sodelovanje z občino	Participacija
M31	<i>bi na občino poslala dopis na katerem bi izrazila svoje mnenje in prosila za odgovor</i>	Dopis na občino	Kontakt z županom	Sodelovanje z občino	Participacija
M32	<i>so možnosti za samozaposlitev</i>	Možnosti so	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
M33	<i>z mojim poklicem se ne vidim v s.p.-ju</i>	Socialno varstvo ni primerno za s.p.	Osebna ovira	Samozaposlitev	Zaposlovanje
M34	<i>s.p. po mojem mnenju dva konca, en pozitiven, dokler so finance</i>	Pozitivno s.p. – finance	Pozitivna stran podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
M35	<i>drug je pa negativen v primeru bolnišic in kadar ni dela na področju, kjer deluješ</i>	Slabost s.p. – bolnišice in kadar ni dela	Negativna stran podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
M36	<i>deluje na tem področju podjetniški inkubator Kočevje - PIK.</i>	Pomoč PIK-a	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
M37	<i>ravno v tem času razpisujejo tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo</i>	Tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
M38	<i>informacije in če bi me zanimalo to področje, bi se obrnila na PIK</i>	Pridobitev informacij	Informiranost o podjetništvu	Samozaposlitev	Zaposlovanje
M39	<i>Nekaj časa sva s partnerjem živela v najemniškem stanovanju, vendar so bili stroški in najemnina za dvo sobno stanovanje, kar precej visoki</i>	Stroški in najemnina prevelika za 2-sobno stanovanje za dve osebi	Položaj mladih		Stanovanjske razmere

M40	<i>ko sva dobila prvega otroka, da se preselimo v zgornje nadstropje hiše, od partnerjevih staršev</i>	S prvim otrokom – pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
M41	<i>bi nam cene in življenjski slog dopuščal, bi z veseljem gradila svojo hišo ali pa vsaj kupila tro sobno stanovanje, vendar kljub zaposlitvi obeh si tega ne moreva privoščiti</i>	Previsoke cene za gradnjo hiše ali nakupa 3-sobnega stanovanja	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
M42	<i>Nimam občutka, da bi se glede tega kaj premaknilo</i>	Neznanje o področju	Osebna ovira		Stanovanjske razmere
M43	<i>nova stanovanja gradijo, vendar pa so vsaj za nas finančno nedostopna</i>	Finančno nedostopna novogradnja	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
M44	<i>Zdrav življenjski slog</i>	Zdrav življenjski slog	Program zdravja	Posredno zdravje	Zdravje
M45	<i>DC ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje</i>	ŠENT	Program	Posredno zdravje	Zdravje
M46	<i>moji oceni primanjkuje tudi zdravnikov</i>	Več zdravnikov	Potreba		Zdravje
M47	<i>pediatrov</i>	Več pediatrov	Potreba		Zdravje
M48	<i>ginekolog</i>	Stalni ginekolog	Potreba		Zdravje
M49	<i>psihiater.</i>	Stalni psihiater	Potreba		Zdravje
M50	<i>mesto kjer bi mladim nudilo zabavo</i>	Več zabave	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
M51	<i>šole</i>	Več šole	Potrebe	Izobraževanje	Kočevje kot idealen kraj mladih
M52	<i>stanovanja</i>	Več stanovanj	Potrebe	Stanovanjske razmere	Kočevje kot idealen kraj mladih
M53	<i>zaposlitve,</i>	Več zaposlitve	Potrebe	Zaposlovanje	Kočevje kot idealen kraj mladih

M54	<i>dostopnost do zdravnikov</i>	Dostopnost zdravnikov	Potrebe	Zdravje	Kočevje kot idealen kraj mladih
M55	<i>tudi avtocesto</i>	Avtocesta	Potrebe	Mobilnost	Kočevje kot idealen kraj mladih
N1	<i>odnos s človekom, s katerim kvalitetno preživljaš čas,</i>	Kakovosten odnos	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N2	<i>deliš ideje</i>	Deljenje idej	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N3	<i>podporo</i>	podpora	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N4	<i>medsebojno zaupanje</i>	Zaupanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N5	<i>temelji na spoštovanju</i>	Spoštovanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N6	<i>odkritosti</i>	Odkritost	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N7	<i>spodbujanju</i>	Spodbujanje	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N8	<i>v odnosu delita tudi prijetne in zabavne trenutke</i>	Zabaven odnos	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N9	<i>medosebne odnose vzpostavljam precej hitro z ljudmi, s katerimi hitro spoznam, da so podobnega mišljenja in interesov, kot sem sama</i>	Tisti, ki imajo enake interese	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N10	<i>Vsekakor so zanimivi tudi medosebni odnosi z drugače mislečimi, z ljudmi, ki funkcionirajo drugače</i>	Zanimivi sogovorniki	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N11	<i>saj se iz njih lahko veliko naučim tudi o sami sebi</i>	Boljše razumevanje in razvoj samega sebe	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
N12	<i>Nazadnje sem se udeležila literarno-</i>	Literarno-glasbene aktivnosti	Kulturne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-

	<i>glasbenega večera v Knjižnici Kočevje</i>				kulturne dejavnosti
N13	<i>dobrodošli kakršnikoli dogodki, še posebno za mlade in mlade odrasle</i>	Več dogodkov	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
N14	<i>področje družabnih in kulturnih dogodkov na Kočevskem nudi še veliko prostora za razvoj in širitev</i>	Prostor za razvoj in širitev	Potrebe		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
N15	<i>problem pravzaprav vidim v tem, kako mlade spodbuditi, da se tovrstnih dogodkov tudi zares udeležujejo</i>	Spodbuda mladim za udeleževanje aktivnosti	Potreba		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
N16	<i>se mi zdi, da nas je več takšnih, ki bi želeli sodelovati, kot takšnih, ki bi na dogodke tudi prišli</i>	Več izvajalcev kot opazovalcev	Sodelovanje v aktivnostih		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
N17	<i>Tudi področje izobraževanja se postopoma razvija</i>	Razvijanje izobraževanja	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
N18	<i>vsekakor pa bi si želela več dogajanja na področju mladinskega dela</i>	Več dogajanja na področju mladinskega dela	Potrebe		Mladinske organizacije
N19	<i>mladinskega organiziranja</i>	Več mladinskega organiziranja	Potrebe		Mladinske organizacije
N20	<i>Veliko mladih po študiju ostane v Ljubljani ali se preseli kam drugam, saj so možnosti zaposlitve boljše</i>	Zaposlitve boljše izven Kočevja	Negativne možnosti	Možnost za zaposlitev	Zaposlovanje
N21	<i>se mi zdi, da imajo več možnosti za razvoj</i>	Večje karijerne možnosti izven Kočevja	Negativne možnosti	Možnost za zaposlitev	Zaposlovanje

	<i>uspešnejše kariere</i>				
N22	<i>O iskanju zaposlitve na Kočevskem sicer težko govorim, saj se nisem soočala z neuspešnim pošiljanjem prošenj za delo in imam morda o tej tematiki malce nerealno podobo</i>	Ne soočenje z neuspešnim pošiljanjem prošenj za delo	Osebna izkušnja	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
N23	<i>Največkrat me kar same najdejo preko socialnih omrežij – Instagram in Facebook, kjer sledim oziroma imam všečkane strani organizacij, ki me zanimajo</i>	Socialna omrežja	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
N24	<i>Občasno preverim spletno stran Zavoda Kočevsko</i>	Spletne strani	Spletne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
N25	<i>Poenotena Fb stran ali Instagram profil bi prišel prav</i>	Zbrane informacije	Potreba	Informiranost o dogodkih	Informiranost
N26	<i>Že precej časa poleti delam kot vzgojiteljica na letovanjih z Zavodom za letovanje in rekreacijo otrok, ki sicer ni mladinska organizacija, je pa mogoče temu najbližje</i>	Vzgojiteljica na poletnih letovanjih	Osebna izkušnja	Zunanje organizacije	Mladinske organizacije
N27	<i>Udeleževala sem se tudi izobraževanj za mladinske delavce v okviru projekta Mladim pri Mreži MaMa</i>	Delavnice za mladinsko delo pri Mreži Mama	Osebna izkušnja	Zunanje organizacije	Mladinske organizacije
N28	<i>nikoli za nobeno nisem delala ali bila</i>	Nikoli aktivna članica	včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije

	<i>njen aktivni član</i>				
N29	<i>področje, ki me zelo zanima in za katerega si želim, da bi se razvijalo tudi v Kočevju in okolici.</i>	Aktiviranje Mreža MaMa na kočevskem	Potreba		Mladinske organizacije
N30	<i>Čeprav imam veliko idej in želja, nikoli nisem zares poskušala stopiti v stik z odločevalci v naši občini</i>	Veliko idej a nikoli poskusila stopiti v kontakt	Osebna ovira	Sodelovanje z občino	Participacija
N31	<i>Zdi pa se mi, da je to trenutno malce lažje kot v kakšni drugi občini</i>	Možnost sodelovanja so		Sodelovanje z občino	Participacija
N32	<i>najprej mladino ozaveščati, da je participacija mogoča</i>	Ozaveščanje o participaciji	Potrebe		Participacija
N33	<i>kako sploh lahko nekdo predstavi svojo idejo.</i>	Spodbuditi predstavitve idej	Potrebe		Participacija
N34	<i>bi mlade pravzaprav morali opozoriti na to, da po svetu hodijo z odprtimi očmi</i>	Opozoriti na aktivnost mladih v svetu	Potrebe		Participacija
N35	<i>kritično in argumentirano mislijo</i>	Spodbujanje Kritičnih in argumentirane misli	Potrebe		Participacija
N36	<i>Lahko</i>	Možnost samozaposlitve je	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
N37	<i>bi moja dejavnost temeljila na prodaji preko spleta</i>	Podjetništvo v določeni smeri	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
N38	<i>Storitvena dejavnost preko samozaposlitve mi v Kočevju najbrž ne bi prinesla dovolj dohodka za preživetje</i>	Vprašanje uspešnosti	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje

N39	<i>Nisem povsem prepričana</i>	Dvom o spodbudi podjetništva mladih	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
N40	<i>Nekoč sem se zglasila v Podjetniškem inkubatorju, kjer so mi zelo prijazno razložili vse, kar me je zanimalo</i>	pomoč podjetniškega inkubatorja Kočevje	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
N41	<i>nisem pa prepričana o posebnih ugodnosti za mlade, ki se podajajo na podjetniško pot</i>	Dvom o ugodnostih za mlade podjetnike	Ovire	Samozaposlitev	Zaposlovanje
N42	<i>Trenutno še vedno doma</i>	Pri starših	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
N43	<i>vendar v kratkem načrtujem začasno selitev v podnajemniško stanovanje</i>	Cilj se preseliti v podnajemniško stanovanje	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
N44	<i>Nisem seznanjena s stanovanjskimi razmerami</i>	Neznanje o področju	Osebna ovira		Stanovanjske razmere
N45	<i>Na internetu je sicer zelo malo oziroma skoraj nič ponudb za primerna podnajemniška stanovanja za mlade</i>	Ni primerne ponudbe za podnajemniška stanovanja za mlade	Položaj mladih	Položaj mladih	Stanovanjske razmere
N46	<i>Zdi se mi, da organizirajo številne delavnice za starejše</i>	Delavnice za starejše	Program zdravja	Posredno zdravje	Zdravje
N47	<i>preventivne delavnice za preprečevanje odvisnosti od drog</i>	Preventivne delavnice za preprečevanje odvisnosti od drog	Program zdravja	Posredno zdravje	Zdravje
N48	<i>zdrava šola.</i>	Zdrav življenjski slog	Program zdravja	Posredno zdravje	Zdravje
N49	<i>Nisem dovolj seznanjena z dogajanjem na področju zdravja</i>	Ne seznanjenost	Osebna ovira		Zdravje
N50	<i>Meni je za zdravje trenutno</i>	Najpomembnejši hrib	Osebna izkušnja		Zdravje

	<i>najpomembnejš i hrib</i>				
N51	<i>idealen kraj za mladega človeka je takšen, ki nudi dovolj možnosti in priložnosti za preizkušanje različnih poti</i>	Možnost preizkušanja različnih poti	Potreba	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
N52	<i>podporo pri odločitvi za eno.</i>	Podpora za odločitve	Potreba	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
N53	<i>omogoča dostop do uporabnih informacij</i>	Dostop do informacij	Potreba	Informiranost	Kočevje kot idealen kraj mladih
N54	<i>izobrazbe</i>	Možnost izobrazbe	Potreba	Izobraževanje	Kočevje kot idealen kraj mladih
N55	<i>pomoč pri izgradnji kariere</i>	Pomoč pri zaposlitvi	Potreba	Zaposlovanje	Kočevje kot idealen kraj mladih
N56	<i>Obenem ne zanemarja in duši posameznikove potrebe po udejstvovanju v javnem življenju - druženju in zabavi</i>	Družabno življenje	Potreba	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
O1	<i>pomembna zadeva v družbenem in pa sploh službenem okolju, saj tako lažje in hitreje narediš svoje delo</i>	Pomembno za hitro opravljeno delo	Pomen dobrega odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
O2	<i>Z vsemi</i>	Odnosi z vsemi	Akterji v medosebnem odnosu	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
O3	<i>Začneš s pozdravom</i>	Začetni pozdrav	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
O4	<i>sproti dograjuješ, odvisno od situacije v kateri se nahajaš</i>	Sprotno grajenje odnosa	Način vzpostavljanja odnosa	Vzpostavljanje medosebnega odnosa	Medosebni odnos
O5	<i>kakšen koncert</i>	Koncert	Kulturne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno- kulturne dejavnosti
O6	<i>poletnih večerov</i>	Koncert	Kulturne aktivnosti	Udeležba	Prostočasne in družbeno-

					kulturne dejavnosti
O7	<i>Ne najbolj zadovoljna</i>	Nezadovoljstvo	Zadovoljstvo z aktivnosti		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
O8	<i>mladi nimajo kam iti</i>	Mladi nimajo kam	Kritika		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
O9	<i>premalo koncertov</i>	Premalo kulturnih aktivnosti	Kritika		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
O10	<i>zunanjih aktivnosti, ki bi odgovarjale današnji mladini</i>	Premalo zunanjih aktivnosti za mlade	Kritika		Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti
O11	<i>nisem najbolj sigurna glede izobrazbe na Kočevskem</i>	Nesigurnost izobraževanja na kočevskem	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
O12	<i>Premalo različnih šol</i>	Premalo raznolikosti	Trenutno stanje	Formalno izobraževanje	Izobraževanje
O13	<i>premalo zanimanja</i>	Premalo zanimanja	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
O14	<i>aktivnosti</i>	Premalo aktivnosti	Trenutno stanje	Splošno izobraževanje	Izobraževanje
O15	<i>Zaposlitev je zelo nizka</i>	Nizka zaposlitev	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
O16	<i>Preveč ljudi je na zavodu</i>	Preveč ljudi na zavodu	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
O17	<i>sploh žensk, saj če se že pojavi kakšna nova zaposlitev je skoraj vedno moško delo</i>	Več moških delovnih mest	Negativne možnosti	Možnost zaposlitve	Zaposlovanje
O18	<i>Povprašam ljudi</i>	od ust do ust	Osebnostne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
O19	<i>pa najdem v Kočevlju</i>	Časopis	Vizualne informacije	Informiranost o dogodkih	Informiranost
O20	<i>dokaj zadovoljna z načinom informiranja</i>	Zadovoljivo	Zadovoljstvo		Informiranost
O21	<i>Nisem</i>	Ne vključenost	Včlanjenost v mladinsko organizacijo		Mladinske organizacije
O22	<i>Menim, da "navaden človek" sploh nima možnosti vplivati na odločitve</i>	Ne moremo vplivati na odločitve	Ovire	Sodelovanje z občino	Participacija
O23	<i>Potrebno je informirati mlade</i>	Več informiranja	Potrebe		Participacija

O24	<i>pritegniti k zanimanju za našo občino</i>	Aktivirati mlade za zanimanje	Potrebe		Participacija
O25	<i>Mislim, da ja</i>	Možnost samozaposlitve	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
O26	<i>težko vzdrževati potem ta posel</i>	Težko vzdrževanje	Ovira	Samozaposlitev	Zaposlovanje
O27	<i>zato ljudje tudi zaprejo.</i>	Vprašanje uspešnosti	Možnost samozaposlitve	Samozaposlitev	Zaposlovanje
O28	<i>Za določene stvari je vseeno prevelika konkurenca</i>	Prevelika konkurenca	Ovira	Samozaposlitev	Zaposlovanje
O29	<i>Tega še nisem zasledila</i>	Ni zasledila	Spodbujanje podjetništva	Samozaposlitev	Zaposlovanje
O30	<i>Živim v najemu</i>	Najem	Položaj mladih		Stanovanjske razmere
O31	<i>Stanje ni v redu</i>	Nezadovoljive stanovanjske razmere	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
O32	<i>Premalo 1-sobnih stanovanj za najem/prodajo</i>	Premalo 1-sobnih stanovanj	Trenutno stanje		Stanovanjske razmere
O33	<i>cene zelo visoke glede na lokacijo</i>	Finančno nedostopno	Ovire		Stanovanjske razmere
O34	<i>Imamo program za zdravo hujšanje</i>	Zdravo življenjski slog	Program	posredno zdravje	Zdravje
O35	<i>program za gibanje starejših in zdravstveno slabotnih</i>	Gibanje starejših in slabotnih	Fizična aktivnost	Neposredno zdravje	Zdravje
O36	<i>Urejena zadeva z Romi - s tem govorim o njihovem nadlegovanju in popuščanju s strani pristojnih organov</i>	Omejitev slabih strani Romov	Potrebe	Ureditev mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
O37	<i>več akciji, v katere bi se vključevala mladina</i>	Več akcij za mlade, z mladimi	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
O38	<i>več koncertov in dogodkov, ki so za mlade</i>	Koncerti	Potrebe	Program mesta	Kočevje kot idealen kraj mladih
O39	<i>več opcij za zaposlitev</i>	Več zaposlitev	Potrebe	Zaposlovanje	Kočevje kot idealen kraj mladih

Priloga 4: OSNO KODIRANJE

Medosebni odnosi

- Dober medosebni odnos
 - o Pomen dobrega odnosa
 - Načini ravnanja v odnosu
 - Reševanje problemov (A1)
 - Zaupanje (A2, F3, F5, G1, N4)
 - Skupno druženje (B1, C2)
 - Pomoč (B2, C5, I7)
 - Brez obrekovanja (B3)
 - Obojestranski trud (D3)
 - Skupni dogovor (F4)
 - Skupni smeh (G2)
 - Sarkazem (G3)
 - Interne šale (G4)
 - Svetovanje (I6)
 - Spodbujanje (N7)
 - Razumevanje (I2, I5)
 - Poistovetenje (I4)
 - Podpora (N3)
 - Dovoliti drugemu biti kar je (M6)
 - Značilnosti odnosa
 - Ljubezen (B4)
 - Kakovosten odnos (C1, N1)
 - Dobrota (C3)
 - Prijaznost (C4, E5)
 - Iskrenost (D1, I1, M1)
 - Spoštovanje (E4, F1, F2, I3, J1, J2, L2, L9, N5)
 - Dobrovoljnost (E6)
 - Zabaven odnos (D2, N8)
 - Odkritost (N6)
 - Rezultati dobrega odnosa
 - Ohranitev prijateljstva (E1)
 - Pridobitev prijateljstva (E2)
 - Dobri odnosi na delovnem mestu (E3)
 - Veselje do novih medosebnih odnosov (C11)
 - Velik pomen odnosov (G6)
 - Naveza (H2)
 - Boljše razumevanje in razvoj samega sebe (I13, N11)
 - Pomembni za samozavest (K1)
 - Mirno psihično stanje (K2)
 - Dobro počutje obeh strani (L1)
 - Sprejemanje sebe in drugega (L3, M7)
 - Biti to kar si (M5)
 - Pomembno za hitro opravljeno delo (O1)
- Vzpostavljanje medosebnega odnosa
 - o Akterji v medosebnem odnosu
 - Družina (A4, C9, E8, H4, K3, L6, M8)
 - Prijatelji (A5, C8, E7, G7, H3, K4, L8)
 - Partner (L7)
 - Sovrstniki (C6)
 - Sošolci (C7, F8, I17)

- Znanci (G7, H5)
- Sodelavci (E9, F8, H6, L4, I18)
- Odnosi s strankami (K5, I18, G9)
- Tisti, ki so prijazni (B5)
- Dobra oseba (B6, D5)
- Tisti, ki imajo enake interese (B7, N9, K6)
- Udeleženci tečaja (L5)
- Novi ljudje (C10, E14)
- Zanimiv sogovornik (D4, F7, N10)
- Z vsemi (O2)
- Način vzpostavljanja odnosa
 - Komunikacija (A3, B9, D6, E11, F6, F9, G5, H1, K9)
 - Socialna omrežja (G11, J7)
 - Osebni stik (A6, G10, H7, J6, K7)
 - Telefon (A7, G11, H8)
 - Druženja (E10, G8, I14)
 - Praznovanja (E13, I15)
 - Sprehodi (E12)
 - Vzpostavim enako zanimanje (B8, K7, K8)
 - Večkratna srečanja (I16)
 - Dokazovanje spoštovanja (J3)
 - Sproščenost s prijatelji (J4)
 - Previdnost v družini zaradi skrbi (J5)
 - Delati v dobro obeh strani (L10)
 - Izražanje občutkov (M2)
 - Izražanje nelagodja (M3)
 - Konstruktivni pogovori v konflikatih (M4)
 - Deljenje idej (N2)
 - Začetni pozdrav (O3)
 - Sprotno grajenje odnosa (O4)
- FORMALNI ODNOSI
 - Enakopravno obravnavanje (I8)
 - strokovnost (I9)
 - Brez večjih čustev (I10)
 - Brez osebnega mnenja (I11)
 - Objektivna obravnava (I12)

Prostočasne in družbeno-kulturne dejavnosti

- Udeležba
 - Športne aktivnosti
 - Športne prireditve (A8, C13, I19, L13, M10)
 - Šport (E17, H10)
 - Rekreacija (E18)
 - Lokalna športna tekmovanja (E19)
 - Acroyoga (F10)
 - Pasja šola (K10)
 - Kulturne aktivnosti
 - Dogodki na mestni ploščadi (A9)
 - Koncerti (B11, C12, E15, E16, H9, I20, J9, O5, O6)
 - Kino (B12, C14, G13)
 - Koncerti KLUKŠ-a (C25, D28, D30)
 - Dogodki KLUKŠ-a (D7, D29)
 - Dogodki KCK-ja (D7, G13)

- Gledališče (J8)
 - Pevske vaje (K11)
 - Kulturni dogodki (L12)
 - Literarno-glasbena aktivnost (N12)
- Otroške aktivnosti
 - Otroške prireditve (M9)
- Socializacija
 - Druženje s prijatelji (G12)
- Možnost kulturnega udejstvovanja
 - Raznolikosti v KCK-ju (G17)
 - Vezenina (G18)
 - Likovni salon (G19)
- Sodelovanje v aktivnostih
 - Neudeležba kočevskih aktivnosti (B10, H26, L11)
 - Več izvajalcev kot opazovalcev (N16)
- Potrebe
 - Brez predlogov (A10)
 - Več dogodkov (B14, H11, L14, N13)
 - Boljše oglaševanje (D9, H13)
 - Več kulturnega udejstvovanja (G15)
 - Igre brez meja (I21)
 - Vaške igre (I22)
 - Povezanost ljudi (I23)
 - Gostinski lokal v praznem prostoru v športni dvorani (M13)
 - Prostor za razvoj in širitev (N14)
 - Spodbuda mladim za udeleževanje aktivnosti (N15)
- Zadovoljstvo z aktivnostmi
 - Zadovoljstvo (A11, B13, C15, D8, E20, F11, G14, J10, J12, K12, M12)
 - Zadovoljstvo z organizacijo (J11)
 - Nezadovoljstvo (O7)
 - Prostori za mlade (E21)
 - Dogodki za mlade (E22)
 - Aktivnosti med vikendom (E23)
 - Velika izbira prireditev (M11)
 - Pogostost (C16)
- Kritika
 - Kultura odrezana od vsakodnevnih rutin (G16)
 - Malo udeležbe (G20)
 - Premalo izbire (H12)
 - Mladi nimajo kam (O8)
 - Premalo kulturnih aktivnosti (O9)
 - Premalo zunanjih aktivnosti za mlade (O10)

Mladinske organizacije

- Včlanjenost v mladinsko organizacijo
 - Ne vključenost (A22, D27, E41, F24, G31, I43, J24, K25, L27, M29, O21)
 - Članica KLUKŠ-a (C24, H25)
 - Nikoli aktivna članica (N28)
- Osebna ovira

- Nezanimanje (B27)
- Potrebe
 - Več dogajanja na področju mladinskega dela (N18)
 - Več mladinskega organiziranja (N19)
 - Aktiviranje Mreža MaMa na Kočevskem (N29)
- Zunanje organizacije
 - Osebna izkušnja
 - Vzgojiteljica na poletnih letovanjih (N26)
 - Delavnice za mladinsko delo pri mreži MaMa (N27)

Izobraževanje

- Splošno izobraževanje
 - Trenutno stanje
 - Več je možnosti (A12)
 - Dobre možnosti (F12)
 - Urejenost izobraževanja (C17, D10)
 - Bolj odprte opcije v večjih krajih po Sloveniji (B18, K14, M15)
 - Boljše s prenovami šol (E24)
 - Ozek profil izobraževanja (I24)
 - Šolanje ustrezno službam (J13)
 - Centraliziranost v Ljubljano (L16)
 - Razvijanje izobraževanja (N17)
 - Malo možnosti za izobrazbo (B15, L15, M14)
 - Nesigurnost izobraževanja na kočevskem (O11)
 - Premalo zanimanja (O13)
 - Premalo aktivnosti (O14)
 - Potrebe
 - Možnost izobraževanja doma (E28, H19)
- Neformalno izobraževanje
 - Trenutno stanje
 - Izobraževanja so (A13)
 - Delavnice (A14, F14)
 - Tečaji in dodatno izobraževanje (E26)
 - Jezikovni tečaji (F13)
 - Potrebe
 - Več oglaševanja (F15)
 - Dodatna znanja, izkušnje (G23)
 - Več tečajev (H17)
 - Strokovne ekskurzije (I27)
 - Subvencionirane ekskurzije za zaposlene (I28)
- Formalno izobraževanje
 - Trenutno stanje
 - Gimnazija (D11, H14, J15)
 - Srednja poklicna šola (D12, H15, J14, L17)
 - Izobraževanje odraslih (D13)
 - Novi srednješolski programi (E25)
 - Omejenost šol (B16)
 - Primanjkuje kakšna srednja šola (G21)
 - Premalo raznolikosti (O12)
 - Pozitivna povezava med Yaskawo in ponovnim programom strojništva (M18)

- Potrebe
 - Dodatna smer v srednji šoli (A15, D17, E27, I25, L18, M16)
 - Raznoliki srednješolski programi (I26)
 - Več rednih smeri izobraževanja (K15)
 - Ne potrebujemo dodatne smeri (B17)
 - Več izobraževanj odraslih (D15, G22, H16, K16)
 - Boljše promoviranje izobraževanj odraslih (D16)
 - Uvedba terciarnega izobraževanja (H18, M17)
- Osebna izkušnja
 - Ustrezna gimnazija (D14)
 - Šolanje izven Kočevja (J16)
- Osebna ovira
 - Pomanjkanje informacij o izobraževanju (J17)

Zaposlovanje

- Možnost za zaposlitev
 - Pozitivne možnosti
 - Službe so (A 16, E35, F17)
 - Več možnosti za dobre in stabilne službe (K18)
 - Izboljšave na področju zaposlovanja (C18, E29, K17)
 - Širjenje in ustanavljanje podjetij (E34)
 - Nekaj uspešnih podjetij je (D19)
 - Dobra sprememba z Yaskawo (D20)
 - Predstavitev lokalnih podjetij (E30)
 - Predstavitev delovnih mest (E31)
 - Predstavitev dela (E32)
 - Srednja šola dovolj (F20)
 - Službe primerne šolanju (J18)
 - Lesarski tehnik (L19)
 - Strojni tehnik (L20)
 - Negativne možnosti
 - Neizpolnitev želj za delovno mesto (A17)
 - Premalo podjetij za zadovoljevanje želja (B22)
 - Malo podjetij (H21)
 - Ni raznolikosti služb (A18)
 - Malo delovnih mest (H20)
 - Omejenost zaposlitve (D18, G27)
 - Službe v nasprotju z zanimanjem (F18)
 - Premalo služb za izobražen kader (F19, I30, J20)
 - V nasprotju z izobrazbo (G25, G26, H22, I29, J21)
 - Zasedene službe za ustrezne ljudi z ustrezno izobrazbo (I31)
 - Pereča in aktualna tema (G24)
 - Izstopati iz večine za službo (I32)
 - Slabe plače (J19)
 - Potni stroški problem drugih krajev (M23)
 - Zaposlitev boljša izven Kočevja (N20)
 - Večje karijerne možnosti izven Kočevja (N21)
 - Nizka zaposlitev (O15)
 - Preveč ljudi na zavodu (O16)
 - Več moških delovnih mest (O17)
 - Zunanji izgled vpliva na zaposlitev (B20)
 - Odvisno od izobrazbe (B19)
 - Osebna izkušnja

- Ne zaposlitev zaradi izgleda (B21)
 - Zaposlitev v socialnem varstvu (M19)
 - Najprej preko javnih del v sedanji organizaciji (M21)
 - Sreča, da je dobila službo po pripravništvu (M24)
 - Ne soočenje z neuspešnim pošiljanjem prošenj za delo (N22)
- Osebna ovira
 - Študentka brez izkušenj (C19, F16)
 - Po študiju na FSD zaposlitev v trafiki (M20)
 - Iskanje pripravništva eno leto (M22)
- Potrebe
 - Več počitniških del (A29)
 - Študentsko poletno delo na svojem področju (I33)
 - Javna dela za študente absolvente (I35)
 - Pridobitev delovnih izkušenj (I34, I37)
 - Pridobitev informacij za diplomsko delo (I36)
 - Širjenje Kočevja (B23)
 - Potreba po več podjetjih in manj brezposelnih (D21)
 - Ni potrebe po novem (E33)
 - Več administracij (L21)
 - Več marketinga (L22)
 - Več nefizičnih del (L23)
- Samozaposlitev
 - Osebna ovira
 - Trenutno nepomembna informacija (A26)
 - Ne bi se samozaposlila (L30)
 - Socialno varstvo ni primerno za s.p. (M33)
 - Možnosti samozaposlitve
 - Možnosti so (A27, B32, C29, E48, E49, F29, G37, H30, J30, M32, N36, O25)
 - Podjetništvo v določeni smeri (C30, D37, N37)
 - Pomembnost poznanstev (D38)
 - Pomembnost denarnih sredstev (D39, H32)
 - Prednost majhnega mesta (E50)
 - Lažji dostop strank (E51)
 - Lažje se izve (E52)
 - Veliko neizkoriščenih prostorov za gradnjo (E53)
 - Možnosti so z dobro idejo (F28, H31, J32)
 - Vprašanje uspešnosti (G38, N38, O27)
 - Pozitivna stran podjetništva
 - Finance (M34)
 - Negativna stran podjetništva
 - Bolniške in kadar ni dela (M35)
 - Spodbujanje podjetništva
 - Sredstva na razpisih (A28)
 - Finančna podpora (J35)
 - Pomoč Podjetniškega inkubatorja Kočevje – PIK (A30, C31, D40, F30, F31, G40, G41, I51, L33, M36, N40)
 - Kočevje spodbuja podjetništvo (G39, H33, L31)
 - »START up« (H34, J33)
 - Ne spodbujanje na domačem terenu (B33)
 - Ne spodbujanje zaradi pogojev (B34)
 - Samo teoretično spodbujanje (H35)
 - Pridobitev informacij (C32, D40, G42, M38)

- Možnost izobraževanj (C33)
- Oglaševanje v časopisu (E54)
- Oglaševanje na spletu (E55)
- Lokalna pomoč (E56)
- Prostori (J34)
- Tekmovanje za najboljšo podjetniško idejo (M37)
- Dvom o spodbudi podjetništva mladih (N39)
- Ni zasledila (O29)
- Ovire
 - Nezmožnost samozaposlitve (I49)
 - Nerazvito področje izobrazbe (I50)
 - Brez podpore ob klasičnem s.p.-ju (J36)
 - Boljše možnosti izven Kočevja (K29)
 - Rabiš pravi krog ljudi (L32)
 - Dvom o ugodnostih za mlade podjetnike (N41)
 - Težko vzdrževanje (O26)
 - Prevelika konkurenca (O28)
- Osebna izkušnja
 - Ima gostinsko storitev (J31)
 - Samozaposlena oseba (K28)
 - Brez podpore ob odpiranju s.p.-ja (K30)
- Potrebe
 - Zavod prvo leto pomagal s plačami (J37)
 - Denarna spodbuda (K33)
 - Olajšave (K34)
 - Naložba v podjetje (J38)
 - Podjetniški natečaj (K31)
 - Predavanja (K32)

Informiranje

- Informiranost o dogodkih
 - Avdio informacije
 - Radio Univox (A19, E36, M26)
 - Spletne informacije
 - FB (A20, D23, E38, I39, L25, M25)
 - Spletne strani (B24, B26, C20, F22, G29, I38, M27, N24)
 - Socialna omrežja (H23, N23)
 - Vizualne informacije
 - Časopis (C21, D22, E39, G28, O19)
 - Avdio-vizualne informacije
 - Televizija (C22, E37, L24)
 - Osebne informacije
 - Od ust do ust (D24, J22, O18)
 - Na sedežih pristojnih enot (K19)
 - Podjetniški inkubator (F21, K20)
 - Center za socialno delo (K21)
 - Davčna uprava (K22)
 - ZZZS – enota Kočevje (K23)
- Zadovoljstvo
 - Dobro urejeno (A21, E40, H24, K24, M28)
 - Zadovoljivo (B25, C23, G30, O20)
 - Zadovoljna z osebnim stikom (J23)

- Potrebe
 - Več spletnih objav (D25)
 - Letaki (D26)
 - Zbrane informacije (F23, N25)
 - Dosledno informiranje (I40)
 - Objava prireditev (I41)
 - Objava dosežkov (I42)

Participacija

- Sodelovanje z občino
 - Možnosti sodelovanja so (A24, D34, F25, I44, N31)
 - Kontakt z županom
 - Komunikacija preko FB (D31)
 - Župan prisluhne predlogom (I46)
 - Dopis na občino (M31)
 - Odločanje
 - Udeležba na volitvah (C26, L28)
 - Udeležba na glasovanjih (D33)
 - Osebna ovira
 - Nezanimanje zaradi starosti (A23)
 - Apolitičnost (B28)
 - Pasivnost pri ostalih dejavnostih (C27)
 - Nezainteresiranost (J27, K26, M30)
 - Veliko idej a nikoli poskusila stopiti v kontakt (N30)
 - Skeptičnost upoštevanja predlogov (D32, E44)
 - Imamo glas (E42)
 - Naša mnenja (E43)
 - Demokracija (G32, I45)
 - Posluh za mlade (G33)
 - Anketa (H27)
 - Navidezno sodelovanje (J25)
- Ovire
 - Pasivnost posameznikov (G34, J28)
 - Apatičnost mladih (G35)
 - Malo aktivnih mladih (J29)
 - Ne moremo vplivati na določitve (O22)
- Potrebe
 - Brez predlogov (A25, C28, K27, L29)
 - Dobrodelnost in razgledanost (B29)
 - Predavanja (B30)
 - Odprto glasovanje (D35)
 - Lažji dostop do župana (D36, E45)
 - Prostor za mnenja in ideje mladih (E46, H29)
 - Predlogi financiranja in izvedbe (E47)
 - Aktivirati mlade (F26, G36, O24)
 - Okrogla miza o privlačnejšem mestu za mlade (F27)
 - Več informiranja (H28, O23)
 - Večja vključenost ne-predstavnikov (I47)
 - Vključenost vseh udeleženi določene teme (I48)
 - Odstraniti določene ljudi (J26)
 - Ozaveščanje o participaciji (N32)
 - Spodbuditi predstavitve idej (N33)
 - Opozoriti na aktivnost mladih v svetu (N34)

- Spodbujanje Kritičnih in argumentirane misli (N35)

Stanovanjske razmere

- Osebna ovira
 - Ne zanimanje (G44)
 - Neznanje o področju (L35, M42, N44)
- Trenutno stanje
 - Je več stanovanj (B36, E59)
 - Dovolj stanovanj (F33)
 - Boljše razmere kot včasih (D42, E58, H37)
 - Zadovoljive razmere (K36)
 - Socialna stanovanja (D44, J41)
 - Obnova stanovanj (E60)
 - Novogradnja (H39)
 - Finančno nedostopna novogradnja (M43, O33)
 - Neurejeno okolje (B37)
 - Nezadovoljive stanovanjske razmere (C35, O31)
 - Premalo stanovanj (A32, O32)
 - Ni izboljšav (I53)
- Položaj mladih
 - Pri starših (A31, B35, C34, D41, E57, F32, G43, H36, I52, K35, L34, M40, N42)
 - Lastniško družinsko stanovanje (J39)
 - Plačevanje le stroškov stanovanja (J40)
 - Najem (O30)
 - Predraga stanovanja (F34, H40)
 - Nezmožnost osamosvojitve (G46)
 - Nič boljše za mlade (H38)
 - Stroški in najemnina prevelika za 2-sobno stanovanje za dve osebi (M39)
 - Previsoke cene za gradnjo hiše ali nakupa 3-sobnega stanovanja (M41)
 - Ni primerne ponudbe za podnajemniška stanovanja za mlade (N45)
 - Cilj se preseliti v podnajemniško stanovanje (N43)
- Potrebe
 - Več stanovanj (C36, C37, D43, I55)
 - Več socialnih stanovanj (D44)
 - Socialna stanovanja za res ogrožene (J42)
 - Več zemlje za gradnjo hiš (E61, I56)
 - Smiselna cena za mlade (G45)
 - Subvencija mladim za najem/nakup do 30.leta (L36)
 - Prenova starih stavb za stanovanja mladih (I54)

Zdravje

- Osebna ovira
 - Ne seznanjenost (C38, D45, F35, L37, N49)
- Osebna izkušnja
 - Najpomembnejši hrib (N50)
- Neposredno zdravje
 - Fizična aktivnost
 - Telovadba (A33)
 - Fitnes (H41, H42)
 - Narava (H43, H44)
 - Kolesarske poti (H45)

- Gibanje starejših in slabotnih (O35)
- Program zdravja
 - Merjenje sladkorja in pritiska (A34)
 - Mnogo programov (B38)
 - Zadovoljstvo z dermatologom (B39)
 - Odrasli (E62)
 - Otroci (E63)
 - Zobozdravstvo (E64)
 - Psihiater (E65)
 - Urgentni blok (E66)
 - Lekarna (E67)
 - Center za krepitev zdravja (I58)
- Posredno zdravje
 - Predavanje
 - Predavanje o zdravi prehrani (A35)
 - Program zdravja
 - Zdrav življenjski slog (M44, N48, O34)
 - ŠENT (M45)
 - Delavnice za starejše (N46)
 - Preventivne delavnice za preprečevanje odvisnosti od drog (N47)
- Zadovoljstvo
 - Neustrezen odnos s strani zdravnikov (E68)
 - Ustreznost programa (I59, K37)
 - Napredovanje zdravstva (J44)
- Potrebe
 - Dovolj je programov (E69)
 - Več oglaševanja (D46, J43)
 - Tečaji (H46)
 - Predavanja o zdravem načinu življenja (H47, K38, L42)
 - Skupinske vadbe za fizično počutje in nova poznanstva (K39)
 - Premalo psihologov (G47)
 - Stalni psihiater (M49)
 - Večja preventiva (L38)
 - Stalni dermatolog (L39)
 - Stalni okulist (L40)
 - Stalni ginekolog (L41, M48)
 - Več zdravnikov (M46)
 - Več pediatrov (M47)

Kočevje kot idealen kraj mladih

- Ovire
 - Zapuščanje domačih športnih in kulturnih društev zaradi šolanja drugje (I61)
- Zadovoljstvo
 - Navezanost na mesto (C39)
 - Zadovoljen s Kočevjem (E70, F36)
 - Imamo vse (E71)
 - Vsako leto boljše (E72)
- Splošno
 - Potrebe
 - Manj pasivnosti (G49)

- Manj oziranja za drugimi (G50)
- Ureditev mesta
 - Potrebe
 - Bazen (A36)
 - Prostor za druženje (H49)
 - Prostor za druženje – disko (A37, B41)
 - Petkov prostor za druženje (L44)
 - Dlje obratujoči lokali (F37)
 - Prostor za mlade – za pomoč in druženje (H48, J46)
 - Prostor za inštrukcije (H50)
 - Prostor z literaturo (H51)
 - Prostor z računalniki (H52)
 - Prostor za kulturo in umetnost (H53)
 - Koncertna dvorana za mlade (J45, J47)
 - Omejitev slabih strani Romov (O36)
- Program mesta
 - Potrebe
 - Koncerti (B40, O38)
 - Koncerti lokalnih glasbenikov (L45)
 - Več glasbeno-kulturnih aktivnosti (G48)
 - Več zabave (M50)
 - Aktivnosti za otroke in mlade (D47)
 - Več akcij za mlade, z mladimi (O37)
 - Različne izobraževalne aktivnosti za mlade (H54)
 - Spodbuda ljudem s socialno pomočjo do dela in truda (K40)
 - Dodatna spodbuda za tiste, ki se trudijo (K41)
 - Mesto, ki živi zvečer (L43)
 - Možnost preizkušanja različnih poti (N51)
 - Podpora za odločitve (N52)
 - Družabno življenje (N56)
- Zaposlovanje
 - Potrebe
 - Želja po službi v domačem kraju (C40)
 - Več zaposlitve (M53, O39)
 - Pomoč pri zaposlitvi (N55)
 - Delovne izkušnje v skladu z izobrazbo (I62)
 - Strokovne ekskurzije za zaposlene (I63)
- Izobraževanje
 - Potrebe
 - Večji izbor srednjih šol (I60)
 - Več šole (M51)
 - Možnost izobrazbe (N54)
- Stanovanjske razmere
 - Potrebe
 - Večja možnost za dom starejših občanov (I64)
 - Več novih stanovanj (I65)
 - Več stanovanj (M52)

- Zdravje
 - Potrebe
 - Dostopnost zdravnikov (M54)
- Mobilnost
 - Potrebe
 - Avtocesta (M55)
- Informiranost
 - Potreba
 - Dostop do informacij (N53)